

Handläggare
Sarah Chaara
Telefon: 08 - 508 24 953

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse VB 2021 för Skärholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner bokslut och verksamhetsberättelse, inklusive bilagor, för år 2021 och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Resultatenheternas fonderade medel ökas med 3,8 mnkr till 2022.
3. Skärholmens stadsdelsnämnd begär ombudgetering av investeringsmedel för upprustning av Sätredalsparken om 2,8 mnkr.
4. Skärholmens stadsdelsnämnd begär ombudgetering av investeringsmedel för bastu vid Sättrastrandsbadet om 0,8 mnkr.
5. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse VB 2021 för Skärholmens stadsdelsnämnd	1
Förslag till beslut	1
Sammanfattande analys	5
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	8
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	16
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	35
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande.....	52
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	62
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	63
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	66
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	71
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	75
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	81
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	89
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	90
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	92
Uppföljning av ekonomi	103
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	103

Resultatenheter	107
Investeringar	108
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	109
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	109
Ombudgeteringar	109
Medel för lokaländamål	110
Analys av balansräkning.....	110
Övrigt.....	111
Särskilda redovisningar.....	111
Agenda 2030.....	111
Konsekvenser av covid-19-pandemin.....	117
Bedömning av nämndens interna kontroll	121
Systematiskt kvalitetsarbete.....	121
Övrigt	124

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 01 - SDN24 VB

Bilaga 2: Bilaga 02 - Uppföljning av intern kontroll

Bilaga 3: Bilaga 03 - GDPR Årsrapport 2021

Bilaga 4: Bilaga 04 - Underlag till förskolerapport 2021

Bilaga 5: Bilaga 05 - Trygghetsinvestering - Boulebana vid Sättrastrandbadet

Bilaga 6: Bilaga 06 - Klimatinvestering - LED belysning i Borgmästare Skyttes park

Bilaga 7: Bilaga 07 - Klimatinvestering - Utbyte eldrivna maskiner

Bilaga 8: Bilaga 08 - Klimatinvestering - Växtbäddar med biokol och trädplantering

Bilaga 9: Bilaga 09 - Uppföljning av öppen fritidsverksamhet 2021

Bilaga 10: Bilaga 10 - Sammanställning av medborgarförslag 2021

Bilaga 11: Bilaga 11 - Sammanställning av synpunkter och klagomål 2021

Bilaga 12: Bilaga 12 - Sammanställning av synpunkter och klagomål 2020 - åtgärdade

Bilaga 13: Bilaga 13 - Sammanställning av synpunkter och klagomål 2019 - åtgärdade

Bilaga 14: Bilaga 14 - uh018a_11999

Bilaga 15: Bilaga 15 - BasNyckeltal 2021 Skärholmen

Sammanfattande analys

Den sammanfattande analysen ger en övergripande bild av måluppfyllelse samt av förvaltningens arbete med de övergripande prioriteringarna i verksamhetsplanen.

Måluppfyllelse

Skärholmens stadsdelsförvaltning bedömer att nämnden bidrar till att uppnå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål och att arbetet i stort har pågått i enlighet med verksamhetsplanen.

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att fyra av de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt och ett ha uppfyllts delvis.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att tre av de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt och två ha uppfyllts delvis.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att båda de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt.

Förvaltningsövergripande prioriteringar

Verksamhetsplanen för 2021 lyfter ett antal övergripande prioriteringar; frågor där samtliga avdelningar på olika sätt bidrar till önskade effekter. Bilden nedan visar de övergripande prioriteringarna och hur de relaterar till de olika verksamhetsområdesmålen. De mörkgrå rutorna signalerar de mål där kopplingen är mest framträdande. Se nedan en summering av arbetet utifrån respektive övergripande prioritering.

	Samverkan, styrning, uppföljning 	Digitalisering och innovation 	Trygghet och säkerhet 	Näringsliv och arbetsmarknad 	Klimat och miljö 	Staden som arbetsgivare
1.1						
1.2						
1.3						
1.4						
1.5						
2.1						
2.2						
2.3						
2.4						
2.5						
3.1						
3.2						

Samverkan, styrning och uppföljning

Förvaltningen har under året arbetat med utveckling av samverkan, styrning och uppföljning bland annat genom arbetet med processutveckling inom prioriterade områden samt arbete för stärkt internkontroll. Förvaltningen har även tagit fram nyckeltal för att kunna följa trender och analysera avvikelser, som en del av verksamhetsuppföljningen.

Digitalisering och innovation

Innovationsinsatser har genomförts och exempel på dessa är *Skärholmsakademien* som lanserats under året, utvecklande av en digital plattform för medborgardialog och medborgarinflytande, digitalt medverkande på stadsdelsnämndens sammanträden och test av att erbjuda samhällsvägledning digitalt, vilket visade att ett antal utmaningar finns.

Flera projekt inom stöd och service i egen regi har initierats vars syfte är att stärka brukarinflytandet och utveckla välfärdstekniken som ett komplement i arbetet. Flera av dessa projekt styrs av staden centralt.

Trygghet och säkerhet

Förvaltningen har under året sett över och utvecklat samverkansstrukturer och arbetsprocesser inom olika delar av trygghetsarbetet, inom ramen för arbetet enligt den lokala samverkansöverenskommelsen. Vid sidan av detta har arbetet med genomförande och uppföljning av konkreta åtgärder/aktiviteter pågått, utifrån från de prioriterade samverkansåtagandena *Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden* samt *Unga i risk för kriminalitet*.

Förvaltningen har även initierat etablering av lokalt samverkansforum för barn, unga och unga

vuxna där syftet är fånga upp aktuella konkreta och/eller oroande frågor, besluta och agera på uppkomna situationer, skapa kontaktnät och utbyta erfarenheter mellan verksamheterna samt även långsiktigt planera för det förebyggande arbetet.

Inom ramen för arbetet med stadsdelsnämndsområdets fyra platssamverkan har ett arbete gjorts för att bryta ned övergripande mål utifrån lägesbilder och orsaksanalyser för respektive forum. Arbetet har drivits i en process där analys och prioriteringar gjorts utifrån statistik och data för respektive område och där konkreta mål sedan definieras utifrån vad som är mest framträdande behov och utmaningar. Inom det löpande arbetet har förvaltningen haft totalt 61 insatser/aktiviteter inom platssamverkan. Av dessa har 32 genomförts och är slutförda.

Näringsliv och arbetsmarknad

Förvaltningen har inom ramen för FINSAM-team samverkat med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Stockholm i syfte att utveckla arbetsförmåga hos enskilda som har ekonomiskt bistånd. Förvaltningen har även deltagit i projektet *Rehabiliteringsbanan* med Jobbtorg, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt Region Stockholm.

Förvaltningen har, trots den rådande pandemin, lyckats identifiera platser för Stockholmsjobb samt arbetstillfällen för feriejobb så att årsmålen för indikatorerna uppnås.

Inom förvaltningens näringslivsarbete har samverkan kring näringslivsfrågor inletts med Huddinge kommun. Organisation och arbetsformer för *Växla-upp-arbetet* har också definierats. Under hösten genomfördes *Grow'in Skärholmen* i syfte att bland annat stärka bilden av Skärholmen som en plats för företagsetablering/innovation, boende och besök och att stärka stadsdelsnämndsområdets framtidsbild.

Förvaltningens har även arbetat med nedbrytningen av Stockholms stads Vision 2040, för att skapa en långsiktig målbild av näringslivsarbetet. Utifrån nedbrytningen kommer mer konkreta mål utarbetas på kort och medellång sikt.

Klimat och miljö

Arbetet med miljöprogrammet och klimathandlingsplanen har fortlöpt enligt plan. Förvaltningen har arbetat på en mängd olika sätt med miljö och klimat inom områdena samverkan, inköp, kommunikation samt påverkansarbete och innovation.

Exempel på lyckade kommunikationskanaler är en införd *miljöruta* i förvaltningens medarbetarbrev, informationsträffar med särskilda målgrupper samt inlägg på temat i sociala media. Inom området innovation har förvaltningen varit testbädd för miljöförvaltningens prioriteringsstöd för naturvårdsåtgärder.

Staden som arbetsgivare

Förvaltningen har under året arbetat med att ge stöd till chefer och medarbetare i riskbedömningar kopplade till covid-19 som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppföljning har genomförts löpande av åtgärdsplaner på individ- och gruppnivå för att stärka chefer rörande arbetsmiljöfrågor. En kartläggning och analys av resultatet gällande den organisatoriska sociala arbetsmiljön inom förvaltningens barn- och ungdomsenhet har genomförts. Förvaltningen har även genomfört en översyn av arbetsmiljön i hemtjänsten i egen regi samt genomfört utbildningar i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Måluppfyllelse

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att fyra av de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt och ett ha uppfyllts delvis. Avseende nämndmålen är bedömningen att fyra nämndmål har uppfyllts helt och två nämndmål har uppfyllts delvis.

Arbete inom respektive prioritering

Se respektive verksamhetsområdesmål för information om vilka åtgärder arbetet bygger på.

Prioritering	Status
Individuellt utformade insatser för personer i behov av ekonomiskt bistånd.	Enligt plan
Mottagande av aspiranter för Stockholmsjobb och av feriearbetande ungdomar.	Enligt plan
Samhälls- och bostadsvägledning till nyanlända kvinnor och män i syfte att stötta nyanlända till etablering genom arbete eller utbildning och ett stadigvarande boende.	Enligt plan
Fortsatt implementering av den lokala samverkansöverenskommelsen.	Enligt plan
Utveckling av platssamverkan och platsaktivering	Enligt plan
Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet	Enligt plan
Arbetet mot välfärds- och bidragsbrott	Enligt plan
Förebyggande och tidiga insatser inom socialtjänsten samt samverkan med andra aktörer.	Enligt plan
Stadsdelsnämndsområdet hålls rent och fritt från skräp	Enligt plan
Systematiskt kvalitetsarbete, med grund i de nationella målen i läroplanen och i syfte att skapa hög kvalitet och likvärdighet i stadsdelsnämndsområdets förskolor.	Enligt plan
Språkutvecklande arbetssätt och fördelning av pedagoger utifrån språklig kompetens. Fortsatt svenskutbildning för pedagoger.	Enligt plan
Utvecklad samverkan med föräldrar, utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri mfl för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.	Enligt plan
Pröva nya kommunikationsvägar för att öka andelen inskrivna barn/nå de som inte är inskrivna.	Enligt plan
Samverkan mellan socialtjänst och skola gällande barn som placeras utanför hemmet.	Enligt plan
Barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen. För barn i osäkra boendeförhållanden ger förvaltningen vid behov kompensatoriska insatser.	Enligt plan
De insatser som ges är evidensbaserade och stärker de skyddsfaktorer som finns.	Enligt plan
Fortsatt utveckling av verksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av självbestämmande och hög kvalitet.	Enligt plan
Utveckling av digitala hjälpmedel och införande av välfärdsteknik i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatrins utförarverksamhet.	Enligt plan
Stöd och behandling till våldsutsatta, våldsutövare och barn som växer upp i familjer där våld förekommer.	Enligt plan

Prioritering	Status
Utveckling av förebyggande insatser i samverkan med barn och ungdomars föräldrar.	Enligt plan
Biståndshandläggare har ett förebyggande perspektiv.	Enligt plan
Fortsatt satsning inom demensområdet.	Enligt plan
Fortsatt utveckling av kvaliteten med fokus på digital välfärdsteknik.	Enligt plan
Äldre i ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.	Enligt plan
Utbildningsinsatser inom språkkompetens samt teknik och digitalisering.	Enligt plan

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där åtta av tio indikatorer uppnås. Två indikatorer uppnås delvis
- genomförande av kommunfullmäktiges aktivitet
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås helt.

Personer som är i behov av ekonomiskt bistånd behöver ofta stöd från flera olika aktörer samtidigt. Detsamma gäller för nyanlända i etableringsinsatser där stöd för bostad och försörjning behöver ske parallellt. För att personer ska få adekvata insatser i ett tidigt skede utifrån sina individuella förutsättningar och behov, krävs därmed samordning internt och samverkan med externa aktörer. Samordning minskar även risken att personer hänvisas runt till olika aktörer. Individuellt utformade insatser samt bra strukturer för att uppnå samordning med olika aktörer är avgörande för att fler ska komma ut i arbete och egen försörjning samt få stadigvarande boende.

Den samverkan som skett inom arbetet med samhälls- och bostadsvägledning till nyanlända har lett till att hushåll som haft utgående kontrakt inom SHIS har kunnat flytta vidare till annat stadigvarande boende. Samordningen med Jobbtorg har också visat sig betydelsefull då möjligheten till en annan stadigvarande bostad hänger samman med ett arbete.

Förvaltningen har under året testat och utvärderat möjligheten att genomföra samhällsvägledning digitalt. I samband med utvärdering framkom utmaningar som exempelvis att stadens nuvarande digitala plattform är ett hinder för att utveckla en ändamålsenlig digital samhällsvägledning samt att det endast kunde ges ut allmän information som inte skiljde sig från den information som redan ges via telefon. Med anledning av

utmaningarna som framkom har arbetet pausats så länge nuvarande tekniska förutsättningar råder.

Prioriterade insatser

Individuellt utformade insatser för personer i behov av ekonomiskt bistånd. Stärkt samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att säkerställa målgruppens vägar till arbete eller annan försörjning.

Arbetet har under året i stort enligt plan:

- *Utförda insatser:* Användning av stadens evidensbaserade utrednings- och bedömningsinstrument inom ekonomiskt bistånd ☞ Stöd till socialsekreterare genom löpande coaching i metodik för Motiverande Intervju (MI) ☞ Upprättande av samordnade individuella planer (SIP) tillsammans med den enskilde för att samordna insatser med Region Stockholm ☞ Utveckling av den enskildes arbetsförmåga genom samarbete i FINSAM-team (Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Stockholms stad och Region Stockholm) ☞ Deltagande i projektet *Rehabiliteringsbanan* med Jobbtorg, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt Region Stockholm ☞ Samverkan mellan förvaltningen, Arbetsförmedlingen samt civilsamhället inom ramen för VIDA-projektet i syfte att nyanlända ska få ökade kunskaper om det civila samhället ☞ Implementering av *Intern-SIP* (intern samordnad individuell plan) i syfte att samordna och strukturera kontakter, stöd och insatser mellan enheten för ekonomiskt bistånd och vuxenenheten inom socialtjänsten.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Fortsatt arbete med implementering av Intern-SIP inom socialtjänsten.

Mottagande av aspiranter för Stockholmsjobb och av feriearbetande ungdomar. Nära samverkan med Jobbtorg och andra aktörer

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Arbete för att identifiera möjliga platser för Stockholmsjobb samt arbetstillfällen för feriejobb ☞ Uppföljning med Jobbtorg för genomgång av aspiranter som uppfyller kraven för Stockholmsjobb ☞ Arbete för att identifiera möjliga arbetstillfällen för feriejobb i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen.

Samhälls- och bostadsvägledning till nyanlända kvinnor och män i syfte att stötta nyanlända till etablering genom arbete eller utbildning och ett stadigvarande boende. Särskilt fokus på bostadsvägledning till hushåll inom SHIS med utflytt 2021-2023

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Systematiserad samverkan mellan förvaltningen (medborgarservice och enheten för ekonomiskt bistånd) samt SHIS (Stiftelsen Hotellhem i Stockholm) och Jobbtorg i syfte att stödja nyanlända vars kontrakt går ut 2021 - 2023, mot hållbara boendelösningar ☞ Fyra temakvällar för nyanlända med fokus på rättigheter och skyldigheter på arbetsmarknaden samt digitala verktyg för arbetssökande ☞ Uppsökande arbete för att nå nyanlända i behov av stöd till stadigvarande boende ☞ Test av samhällsvägledning digitalt.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Uppnådda resultat: Uppnåddes en låg andel barn upp i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd

Barnrättsperspektivet uppmärksammas och stärks i samtliga ärenden som gäller barnfamiljer och barnkonsekvensanalyser genomförs i ärenden som rör barn. Barnfamiljer har täta uppföljningar och genom remittering till Jobbtorg får de möjlighet till självförsörjning via Stockholmsjobb. Barnfamiljer är även prioriterade för insats av bolots som erbjuder stöd vid bostadssökande för att underlätta för föräldrarna att fokusera på sysselsättning och självförsörjning. Familjer med barn som har möjlighet att få feriejobb i staden informeras om möjligheten och uppmanas uppmuntra sina barn att ansöka om feriejobb.

Inom stadsdelsnämndsområdet är en hög andel hushåll självförsörjande.

Förvaltningens förväntade ökning av bidragshushåll på grund av den rådande pandemin har varit lägre än förväntat. Genom att systematiskt arbeta för att göra rättssäkra bedömningar samt att lotsa personer till arbete, studier eller annan försörjning har förvaltningen minskat andelen bidragshushåll i stadsdelsnämndsområdet.

Goda exempel

Intern SIP (Samordnad Individuell Plan)

Under föregående år initierades pilotprojektet *Intern-SIP* mellan enheten för ekonomiskt bistånd och vuxenenheten i syfte att stärka samordningen inom förvaltningens socialtjänst för klienter som har behov av insatser från flera enheter. Arbetet har fortsatt under 2021. Målet är att klienter som är i behov av *Intern-SIP* ska erbjudas planen. Utifrån brukarintervjuer som genomförts under projektåret har modellen visat sig ha goda resultat. Klienter upplevde att ansvarsfördelning mellan enheterna, vilka krav som ställs från socialtjänstens sida och planen för fortsatt uppföljning blev tydligare. I mätningar som har gjorts under projektåret 2020 och under 2021 med medarbetare visar resultatet en upplevelse av förbättrad arbetsmiljö utifrån att samordningen mellan enheterna förstärktes och kunskap och förståelse för varandras arbete ökat, vilket sammantaget upplevdes bidra till en bättre samordning.

Jämställdhetsanalys

Stadsdelsnämndsområdet är ett socioekonomiskt utsatt område, vilket speglar utsattheten hos i befolkningen i stort, i synnerhet kvinnor. I stadsdelsnämndsområdet har kvinnor en lägre sysselsättningsgrad än män. Fler kvinnor än män har ekonomiskt bistånd för sin försörjning. Stadsdelsnämndsområdet karaktäriseras även av många ensamstående kvinnor med barn. Att fler kvinnor kommer ut i arbete bidrar till ett mer jämställt och jämlikt samhälle och kan kopplas till det jämställdhetspolitiska målet om ekonomiskt jämställdhet.

Förvaltningen arbetar för en ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män genom att prioritera kvinnor, och då särskilt utlandsfödda kvinnor, som står långt från arbetsmarknaden. Genom olika arbetsmarknadsinsatser och samverkan med andra aktörer stärks kvinnors behov och möjlighet till självförsörjning.

Av de nyanlända hushåll som har haft utgående kontrakt hos SHIS under 2021 är det en jämn

fördelning mellan män och kvinnor. Däremot är det övervägande kvinnor som bor i ensamhushåll med barn. Av de nyanlända kvinnor som bor inom SHIS och får bostadsvägledning är en högre andel än män aktuella på ekonomiskt bistånd, vilket bidrar till att det har tagit längre tid för kvinnor att hitta en annan stadigvarande bostad.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Samhällsvägledning för nyanlända
 - Stadsdelsmammornas uppsökande arbete för fler barn i förskola och fler kvinnor i studier och arbete
 - Arbetet med att, efter individuell bedömning, bevilja ekonomiskt bistånd
 - Ta emot aspiranter för Stockholmsjobb bidrar till att ge en ingång till den reguljära arbetsmarknaden
- Mål 2 - Ingen hunger (äldreförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
 - Säkerställa att ingen lider nöd
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Samverkan med Regionalt cancercentrum/hälsoinformatörer för att fler kvinnor ska ha kunskap om och genomföra cancerscreening
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Stadsdelsmammornas uppsökande arbete för fler barn i förskola och fler kvinnor i studier och arbete
 - Samverkan med Regionalt cancercentrum/hälsoinformatörer för att fler kvinnor ska ha kunskap om och genomföra cancerscreening
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
 - Säkerställa att feriearbetande ungdomar och aspiranter får lämpliga arbetsuppgifter
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Samhällsvägledning för nyanlända

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	4 %			4,1 %	4,1 %	2,7 %	VB 2021
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,76 %	2,69 %	3,2 %	2,81 %	2,9 %	1,5 %	VB 2021

Analys

Analys av skillnader i utfall gällande kön

Utfallet skiljer sig mellan könen och visar på 0,5 procentenheter högre andel kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen. I stadsdelsnämndsområdet finns det många ensamstående kvinnor med barn. Det är vanligt förekommande att kvinnor vid en separation tar det största ansvaret för barnen, vilket även inkluderar ett ekonomiskt ansvar. Vidare konstateras det i en rapport från Statskontoret (2018) att trösklarna till arbete och självförsörjning är högre för kvinnor födda utanför Europa och som har en låg utbildningsnivå. Förvaltningen arbetar med att stärka kvinnors ekonomiska förutsättningar och minska antalet kvinnor som uppbär ekonomiskt bistånd bland annat genom att prioritera dem i olika arbetsmarknadsinsatser. I syfte att jämna ut könsskillnaderna och minska andelen långtidsaktuella kvinnor har förvaltningen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
prioriterat dem i remitteringen till Jobbtorg för Stockholmsjobb.							
  Andel personer som själv upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	66,1	62,5 %	69,7 %		30	Fastställs 2021	VB 2021
Analys Analys av skillnader i utfall gällande kön Indikatorn skiljer sig mellan kön och visar på 7,2 procentenheter högre andel kvinnor än män som har skattat att deras situation förbättras av de insatser de fått från socialtjänsten. Detta utfall är i linje med stadens totala snitt. Det är svårt att uttala sig om resultatet och skillnaden i kön då det är en första mätning av indikatorn. Resultatet kommer att analyseras vidare på förvaltningen i syfte att följa trenden för denna indikator. En förklaring till en högre andel kvinnor som upplever en förbättrad situation av insatserna kan vara att fler kvinnor har besvarat enkäten och att det är fler kvinnor som uppstår ekonomiskt bistånd än män i stadsdelsnämndsområdet.							
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,97 %	1,71 %	2,26 %	1,88 %	1,9 %	1,0 %	VB 2021
Analys Utfallet uppgår till 1,97 % och årsmålet om 1,9 % uppnås delvis. Med anledning av rådande situation utifrån pandemin med en ansträngd arbetsmarknad är det sannolikt att färre arbeten kommer att finnas tillgängliga att söka för den som är arbetslös och uppstår ekonomiskt bistånd. De som påverkas mest är personer som står långt från arbetsmarknaden. Andra bidragande orsaker är att personer som av olika skäl inte berättigas statliga bidrag från exempelvis Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen istället vänder sig till förvaltningen för ekonomiskt bistånd.							
Åtgärdsplan Förvaltningen ska framförallt stärka arbetet med långtidssökande, sjukskrivna och personer med psykisk ohälsa. Förvaltningen har identifierat att samverkan med andra aktörer är avgörande för att stötta personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd att bli självförsörjande. Strukturerade samverkansformer såsom SIP, FINSAM och Rehabiliteringsbanan är upprättade och kommer att fortsätta under 2022. Förvaltningen kommer fortsatt kompetensutveckla medarbetare samt fortsätta med välfungerande arbetssätt såsom exempelvis gemensamma ärendedragningar med Jobbtorg, där utvärdering av arbetssättet visar positiva effekter såsom snabbare återkoppling och tätare uppföljning.							
Analys av skillnader i utfall gällande kön Något fler kvinnor än män har ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Generellt är det en något större andel män som har arbetslöshet som huvudsakligt försörjningshinder i jämförelse med kvinnor, som i större utsträckning har sjukdom som huvudsakligt försörjningshinder. Detta kan vara en faktor som försvårar kvinnors möjlighet till självförsörjning.							
   Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	20 st	11 st	9 st	22 st	20 st	800 st	VB 2021
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	869			750	750 st	Tas fram av nämnd	VB 2021
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	25			43	20 st	Tas fram av nämnd	VB 2021
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	44			46	46	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys Utfallet uppgår till 44 platser och årsmålet om 46 platser uppnås delvis.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Gällande socionom- och förskolelärostudenter uppnår förvaltningen årsmålet. Inom förvaltningens utförarverksamheter i egen regi har det funnits svårigheter utifrån pandemin att ta emot det antal sjuksköterskestudenter som förväntats. Under stora delar av året har fokus varit att begränsa smittspridning och så långt det är möjligt hålla nere antalet besökare i verksamheterna. Fokus har varit att möjliggöra för enskilda äldre att ta emot anhöriga och besökare.</p> <p>Åtgärdsplan Avdelningen för stöd och service i egen regi planerar för att ta emot fler VFU-studenter nästa år under förutsättning att pandemin medger detta.</p>							
  Antal unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar som nåtts av uppsökande verksamhet och tagit del av arbetsmarknadsinsatser	63	46	17		40	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys Analys av skillnader i utfall gällande kön Då det är Jobbtorg som ansvarar för det uppsökande arbetet och som har tillhandahållit utfallet har förvaltningen inte kännedom om vilka unga som nåtts av det uppsökande arbetet och inte heller vilka insatser de har tagit del av. Vad gäller könsfördelningen ligger utfallet för stadsdelsnämndsområdet i linje med övriga stadsdelsförvaltningars utfall. Förvaltningen menar att det, med det underlag förvaltningen tagit del av, inte går att göra någon analys av skillnader i utfall mellan könen.</p>							
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	834 st	446 st	388 st	700 st	750 st	9 000 st	VB 2021
<p>Analys Analys av skillnader i utfall gällande kön Fler pojkar än flickor har fått feriejobb. Fördelningen mellan feriearbete mellan flickor och pojkar görs utifrån lottning av inkomna ansökningar som är rangordnade och det är inte något förvaltningen kan påverka. Lottningen baseras på prioriterade ungdomar, ungdomar som tidigare sökt men inte fått feriejobb, ungdomar som söker för första gången samt ungdomar som tidigare haft feriejobb.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: I Skärholmen är invånarna självförsörjande och vägen till arbete är kort

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Individuellt utformade insatser för personer i behov av ekonomiskt bistånd. Stärkt samverkan med samhällsaktörer, näringsliv och civilsamhälle för att säkerställa målgruppens vägar till arbete eller annan försörjning.
- Mottagande av aspiranter för Stockholmsjobb och av feriearbetande ungdomar. Nära samverkan med Jobbtorg och andra aktörer.
- Samhälls- och bostadsvägledning till nyanlända kvinnor och män i syfte att stötta nyanlända

till etablering genom arbete eller utbildning och ett stadigvarande boende. Särskilt fokus på bostadsvägledning till hushåll inom SHIS med utflytt 2021-2023.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Inom stadsdelsnämndsområdet är en hög andel hushåll självförsörjande. Inom stadsdelsnämndsområdet växer en låg andel barn upp i familjer som uppstår ekonomiskt bistånd.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås
- utfall från nämndindikator som inte uppnås
- genomförande av samtliga nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal nyanlända kvinnor och män som får fördjupad bostadsvägledning från förvaltningen	16 st	6 st	10 st		25 st		VB 2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 16 personer som fått fördjupad bostadsvägledning och årsmålet om 25 personer uppnås inte. Tidigare erfarenhet av arbete med individuell bostadsvägledning har visat att det mest framgångsrika arbetssättet för att komma i kontakt med målgruppen är via direktkontakt och uppsökande arbete. I och med att denna arbetsmetod blev begränsad under delar av året med anledning av pandemin så har bovärdar inom SHIS tagit ett större ansvar för bostadsvägledningen än tidigare, eftersom det är de som haft direktkontakt med målgruppen då de befinner sig i fastigheterna. Hushållen har därmed fått bostadsvägledning, men det har inte genomförts direkt via förvaltningen som planerat.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen kommer att ytterligare utveckla systematiken i det uppsökande arbetet tillsammans med SHIS för att fortsatt erbjuda individuellt anpassad bostadsvägledning.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Fler kvinnor än män har fått bostadsvägledning av förvaltningen, vilket grundar sig i att kvinnor bor kvar längre än män hos SHIS. Eftersom män flyttar ut tidigare har färre män varit aktuella för bostadsvägledning.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen samverkar med berörda nämnder inom staden samt externt med näringsliv och civilsamhälle för att nyanlända ska etableras snabbt på arbetsmarknaden	2021-01-01	2021-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska, inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, fortsätta utvecklingen av arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Förvaltningen undersöker möjligheterna att erbjuda samhällsvägledning, samt annan kommunal service, digitalt	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där en av fem indikatorer uppnås
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål där ett uppnås delvis och ett inte uppnås
- utfall från nämndindikatorer där båda indikatorer uppnås.

Arbetet för en ökad upplevd trygghet inom stadsdelsnämndsområdet är långsiktigt. Utifrån *Stockholms stads Trygghetsprogram 2021-2023* har förvaltningen arbetat för ett mer systematiskt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Samverkan med olika aktörer utifrån en gemensam inriktning är avgörande, med utgångspunkt i de övergripande prioriteringarna i den lokala samverkansöverenskommelsen: *Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden och unga i risk för kriminalitet*.

I det långsiktiga arbetet är samordnade och förebyggande insatser internt på förvaltningen samt externt tillsammans med framförallt polis, skola och föräldrar avgörande för att barn och unga ska kunna erbjudas bra uppväxtvillkor och hindras från att dras in i kriminella miljöer.

Prioriterade insatser

Fortsatt implementering av den lokala samverkansöverenskommelsen för samordnat arbete mot tydliga prioriteringar.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Revidering av handlingsplanen utifrån *Stockholms stads strategi att minska risken att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet* ☞ Vidareutveckling av samverkansöverenskommelsens åtgärdsplan ☞ Planering för införande av *EST/Embrace* ☞ Framtagning och strukturering av relevant statistik och data som en grund för trygghetsarbetet ☞ Utvärdering av organisation samt informationsflöden inom arbetet enligt den lokala samverkansöverenskommelsen.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Arbetet med konkretisering av mätbara mål för trygghetsarbetet pågår och fortlöper nästa år.

Utveckling av platssamverkan och platsaktivering som en del av den lokala samverkansöverenskommelsen

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Utveckling av struktur och modell för platssamverkan i Skärholmen sker parallellt med det löpande arbetet ☞ Workshops med deltagande aktörer för att diskutera behov och utveckling av platssamverkansforumen som en del av trygghetsarbetet i stort ☞ Utveckling av struktur för uppföljning och analys av genomförda trygghetsskapande insatser genom aktivitetslogg knuten till prioriteringar och mål ☞ Arbete för likvärdig rapportering från samtliga platssamverkansforum ☞ Nollmätning/centrumbesiktning i centrumen ☞ Aktivering av parken Trissans hjärta genom ett stadsmiljöprojekt som involverar ferieungdomar ☞ Arrangemang av evenemanget *Lär känna din granne* i parken Vårgården i Vårberg centrum (*för mer information om aktiviteter i offentlig miljö, se mål 2.4*).

Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet i linje med stadens säkerhetsprogram.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Åtgärder för att ytterligare stärka förvaltningens krishanteringsförmåga, såsom utveckling av krisplan/stöd till arbete i särskild organisation, i linje med lärdomar från hanteringen av pågående pandemi ☞ Inlett arbete med att utforma en permanent beredskapsfunktion ☞ Löpande utbildnings-/introduktionsinsatser, behovsstyrt inom ramen för hanteringen av situationen med covid-19.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Identifiering av samhällsviktig verksamhet (avses genomföras inom ramen för deltagande i stadens RSA-process) ☞ Fortsatt utformning av permanent beredskapsfunktion samt implementering ☞ Genomföra en utbildningsinsats samt övning (flyttats till tidigt år 2022 då involverade resurser behövt fokusera på hantering av en situation med ökande smittspridning av covid-19).

Arbetet mot välfärds- och bidragsbrott och för att minska andelen felaktiga utbetalningar.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Utveckling av avtalsprocess inom förvaltningens avdelning för socialtjänst ☞ Uppföljning av individavtal inom avdelningen för socialtjänst genom systematisk seriositetsprövning av leverantörerna och granskning av avtalsvillkoren ☞ Systematiskt arbete med kontroller av utbetalningar av ekonomiskt bistånd ☞ Förebyggande arbete gällande felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd genom att ge god information till de sökande ☞ Implementering av rutiner och dokumentationsmallar för olika samverkansformer med civilsamhälle och föreningsliv.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Genomförande av kommunikations- och utbildningsinsatser avseende välfärdsbrott i syfte att höja kompetensen bland medarbetarna ☞ Möjliggöra för medarbetare och invånare att lämna tips anonymt om

misstanke om välfärdsbrott genom införandet av en tipsfunktion.

Förebyggande och tidiga insatser inom socialtjänsten samt samverkan med andra aktörer som exempelvis polisen.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Anställning av en socialsekreterare som har sin arbetsplats förlagd hos polisen i syfte att stärka samverkan ☞ Utveckling av förvaltningens öppna fritidsverksamheter i Vårberg, Skärholmen och Sättra för barn 7-12 år i nära samverkan med grundskolor, Kulturskola och bibliotek för att erbjuda en trygg och strukturerad fritidsverksamhet. Utvecklingen har fokuserat på nya arbetssätt i enlighet med *Strategin att minska risken att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet.*

Stadsdelsnämndsområdet hålls rent och fritt från skräp genom att frekvensen på tömning av skräpkorgar ökar. Samarbete sker med berörda aktörer kring återvinningsstationernas skötsel och underhåll samt att boende får information om var olika avfallstyper kan slängas.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Samarbete med centrumägaren, fastighetsägare, polisen och miljöförvaltningen kring situationen med återvinningsstationerna och problemen med tjuvdumpning i Vårberg ☞ Utökade städningssatser under sommarsäsongen (den period med högst belastning) ☞ Nya rutiner avseende frekvens och tider för tömning av papperskorgar och städning på prioriterade platser ☞ Ferieungdomar har arbetat med renhållning med särskilt fokus på stadsdelsnämndsområdets badplatser.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Delvis uppnådda resultat

Renhållning och städning

Förvaltningen kan konstatera att det finns utmaningar med hur stadsmiljön upplevs samt hur rent och snyggt det är i stadsdelsnämndsområdet. Under 2021 har förvaltningen infört kvällstömning av samtliga skräpkorgar på Sättrastrandsbadet och Mälarhöjdsbadet vilket minskat problemen med skräp på badplatserna. Förvaltningen har även noterat betydligt färre klagomål och felanmälningar gällande nedskräpning vid badplatserna än tidigare år. Invånare har såväl till förvaltningen som direkt till parkdriften lämnat beröm där de uppgett att de upplevt en förbättring gällande att det är rent och snyggt vid badplatserna.

Ej uppnådda resultat

Trygghet i stadsdelsnämndsområdet

Insatser för att stärka upplevelsen av trygghet i stadsdelsnämndsområdet pågår, men är ett långsiktigt arbete inom olika verksamhetsområden. De insatser som förvaltningen genomfört under året förväntas återspeglas i ett längre perspektiv. Andelen boende i stadsdelsnämndsområdet som anser att stadsdelen där de bor är trygg att bo i ökat från mätningen 2019 men årsmålet nås inte. *För mer information om förvaltningens arbete med trygghet, se under rubriken Särskilda insatser i trygghetsarbetet och Platssamverkan nedan.*

Goda exempel

Platsaktivering

Förvaltningen har samarbetat med en bostadsrättsförening och landskapsarkitekter med särskild kunskap kring dialogprojekt i pilotprojektet Oasen Bredäng. Projektet har inneburit att utveckla en utnyttjad grusplan och genom platsaktivering skapa ett tillgängligt grönt och tryggt rum som kan utnyttjas av fler invånare. Grusplanen ska omvandlas till en trädgård med planteringar och funktioner för rörelse och lek. Planteringarna ska bidra till att stärka den biologiska mångfalden i området och funktionerna på platsen ska vara särskilt tillgänglighetsanpassade. Projektet visar på hur aktörer kan arbeta tillsammans med platsaktivering, samt hur förvaltningen kan arbeta med trygghetsskapande och platsaktiverande åtgärder på centrala platser där förvaltningen själva inte är markägare.

Jämställdhetsanalys

I stadens medborgarundersökning svarar kvinnor i stadsdelsnämndsområdet att de i lägre grad än män samt jämfört med snittet i staden känner sig trygga i parker och grönområden. Den nationella trygghetsundersökningen 2020 (BRÅ, Rapport 2020:8) visar på motsvarande sätt en högre otrygghet hos kvinnliga svarande gällande oro att utsättas för brott. Störst skillnad visas mellan kvinnor och mäns oro att utsättas för sexualiserat våld.

Otrygghet och oro för att utsättas för brott kan medföra negativa konsekvenser som begränsar tillvaron. Trygghetsmätningen, som genomfördes våren 2020 visar att kvinnor upplever en högre grad av otrygghet i de offentliga rummen. 26 % av kvinnorna i Skärholmens stadsdelsnämndsområde uppgav att de upplever en stor otrygghet i det offentliga rummet om de går ut ensamma sent på kvällen, jämfört med 6 % av männen.

Kvinnors upplevda trygghet är genomgående lägre än mäns vilket inte alltid har en direkt koppling till faktisk utsatthet, exempelvis gällande våldsbrott där män i högre grad är utsatta. Det framkommer emellertid i bland annat stadens trygghetsmätning (2020, 2017) att kvinnors faktiska utsatthet i hög grad rör sexuellt ofredande och sexuellt våld samt trakasserier på grund av ursprung (svenskt respektive utländskt).

Förvaltningen arbetar för kvinnors möjligheter att ta plats i det offentliga rummet genom exempelvis aktiviteter i centrumområden där målgruppen till stor del har varit kvinnor och familjer. Upplevd trygghet påverkas även av planering och gestaltning vilket är en aspekt som förvaltningen beaktar i pågående och kommande stadsutveckling och upprustning av stadsmiljön samt inom arbetet med platsamverkan.

Särskilda redovisningar

Särskilda insatser i trygghetsarbetet

Förvaltningen fortsätter utveckla modellen *Samverkansprocessen* enligt de olika steg som beskrivs i BRÅ:s handbok *Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete*. Under året har förvaltningen bland annat arbetat med att genomföra orsaksanalyser vilket är ett arbetssätt för att undersöka *varför* ett brottsproblem uppstår. Det innebär att identifiera de bakomliggande orsakerna för att därefter rikta rätt åtgärder mot orsakerna och på så sätt få effekt av genomförda insatser. Implementering av arbetssättet pågår.

Förvaltningen arbetar enligt EST (Effektiv Samverkan för Trygghet) och samlar varje vecka in information om upptäckta avvikelser som kan betona trygghet i den offentliga miljön. De

verksamheter som i nuläget rapporterar in är förskola, parkdrift, fältassistenter, fritidsverksamhet och medborgarvårdar. På samma sätt rapporteras avvikelser in från polis och fastighetsägare via Skärholmens fastighetsägare. Förvaltningen, polisen och Skärholmens fastighetsägarförening (Skafast) har veckovisa möten med genomgång av rapporterna och gemensam lägesbild upprättas. Direkta åtgärder beslutas i de fall det bedöms behövt och genomförda åtgärder följs upp på nästkommande möte. Ibland, vid till exempel återkommande problemsituationer, kan orsaksanalys behöva genomföras. EST har under hösten utvecklats ytterligare genom *Embrace* som är ett digitalt verktyg för kartläggning, analys och uppföljning.

Inom ramen för samverkansöverenskommelsen har förvaltningen och lokalpolisområdet inlett arbetet med att ta fram nya medborgarlöften. Arbetet kommer att slutföras under våren 2022.

För att fler målgrupper ska besöka och nyttja Sättrastrandsbadet under större del av året har boulebana samt sittplatser och bord i anslutning till banan anlagts vid badet, finansierat av trygghetsmedel.

Handlingsplanen utifrån *Strategin att minska risken att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet* har reviderats. Handlingsplanens åtgärder har förvaltningen kopplat till samverkansöverenskommelsen genom ett av de lokalt prioriterade områdena i lägesbilden *Unga i risk för kriminalitet*. Arbetet med Sociala insatsgrupper (SIG) har fortsatt under perioden. Planering för att öka samarbetet mellan polis och olika funktioner inom socialtjänstens myndighetsutövning pågår. *För mer information om handlingsplanen se under mål 1.4.*

Förvaltningen har inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen med polisen och den lokala lägesbilden arbetat med konkreta åtgärder/aktiviteter som beskrivs och följs upp i åtgärdsplanen. Åtgärdena utgår från de prioriterade samverkansåtagandena *Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden* samt *Unga i risk för kriminalitet*. Konkreta åtgärder är platssamverkan i samtliga fyra stadsdelsområden (Bredäng, Sättra, Skärholmen och Vårberg) där bland annat Svenska bostäder, Stockholmshem, trafikkontoret, SISAB och utbildningsförvaltningen deltar. Förvaltningen har även initierat process för etablering av lokalt samverkansforum för barn, unga och unga vuxna där syftet är fånga upp aktuella konkreta och/eller oroande frågor, besluta och agera på uppkomna situationer, skapa kontaktnät och utbyta erfarenheter mellan verksamheterna samt även långsiktigt planera för det förebyggande arbetet. Samverkansaktörer är utbildningsförvaltningen och polis. Sociala insatsgrupper är en annan konkret insats där syftet är att socialtjänsten i samarbete med polis, utbildningsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen med flera aktörer snabbt ska kunna stötta och hjälpa unga i brottslighet att bryta en destruktiv utveckling. I ett vidare perspektiv är syftet även att bidra till ökad trygghet och säkerhet för de som bor och vistas i staden samt förebygga rekrytering till nätverkskriminalitet och organiserad brottslighet.

Förvaltningen arbetar löpande med att minimera riskerna för att befintliga rutiner utnyttjas och där välfärdsbrott kan förekomma. Förvaltningsledningen har fått instruktioner att genomföra väsentlighets- och riskanalyser i samband med verksamhetsplansarbetet och se över processer för att hitta svagheter och bygga in kontroller i relevanta processer. Det pågår ett arbete med att ta fram ett utbildningsmaterial till förvaltningens medarbetare i form av film

på *Skärholmsakademin* om vad som ska uppmärksammas och hur kontroller kan utformas för att ge bästa effekt.

Bland årets genomförda aktiviteter för minska risken för välfärdsbrott kan nämnas bland annat följande: att motverka felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd, justering av interna processer inför utbetalning av föreningsbidrag, uppföljning av individavtal inom avdelningen för socialtjänst genom systematisk seriositetsprövning av leverantörerna och granskning av avtalsvillkoren, översyn av interna processer för förmedling av feriejobb, bland annat *Letter of intent* från ordförande i föreningar som anmäler intresse, samla dokument om syftet och målet med arbetet som genomförs samt säkerställa nödvändig dokumentation för att underlätta spårbarhet/historik i ärendehantering samt utveckla arbetet med leverantörer och inrätta insynsklausuler i samtliga lokala avtal där det är möjligt.

Platssamverkan

Platssamverkan drivs av förvaltningen i stadsdelsnämndsområdets fyra stadsdelar. Området som platssamverkan bedrivs inom har avgränsats till centrum och ca 500 meter runt om centrum. I arbetet ingår ett flertal aktörer; centrumägare, enskilda fastighetsägare, Skafast, trafikkontoret, SISAB (Skolfastigheter i Stockholm AB), utbildningsförvaltningen, polisen, SL, MTR och samfund.

I det löpande arbetet ingår att göra gemensamma lägesbilder, arbeta mot gemensamma prioriteringar och genomföra insatser utifrån rådighet och ansvar i varje aktörs linjeverksamhet men också i samverkan. Förvaltningen är sammankallande och ansvarar för uppföljning och utvärdering av arbetet där det arbetats fram gemensamma mål utifrån lägesbilder och orsaksanalyser för respektive forum. Det har även implementerats en struktur för att kunna följa och analysera statistik över planerade och genomförda trygghetsskapande insatser inom varje stadsdel och platssamverkansforum. Förvaltningen har haft totalt 61 insatser/aktiviteter inom platssamverkan. Av dessa har 32 genomförts och är slutförda, 20 har följts upp men är fortfarande pågående, nio aktiviteter är inte påbörjade eller planeras att påbörjas. Bland de mest förekommande aktiviteterna framkommer preventiva åtgärder så som trygghetsvandringar och centrumbesiktningar, men också åtgärda förekomsten av narkotika. Sex aktiviteter berör olovliga bosättningar och sju aktiviteter berör klotter och belysning. Några exempel på konkreta effekter som arbetet har resulterat i är åtgärder i fysiska miljön i Bredäng centrum samt uppföljning av återvinningsstationerna i Vårberg och Bredäng.

Lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Förvaltningen har i handlingsplanen för arbetet mot våldsbejakande extremism 33 aktiviteter inom områdena förebyggande, förhindrande och kompetenshöjande insatser samt aktiviteter kring föreningsbidrag och upplåtande av lokaler. Arbetet har i stort fortlöpt som planerat men en del av aktiviteterna har inte kunnat genomföras på grund av rådande pandemi.

Förvaltningen har samverkat med polis kring våldsbejakande extremism inom ramen för den gemensamma samverkansöverenskommelsen. Lägesbild har tagits fram och analyserats tillsammans med polis. Lägesbilder har också delats med fastighetsägare. Till exempel har klotter snabbt kunnat tas bort.

Anställda inom förvaltningen har fortsatt uppmanats att genomföra den webbaserade

grundutbildningen inom våldsbejakande extremism. Det har även informerats om de stadsövergripande rutiner som styr hur man ska agera vid händelse/oro kopplad till våldsbejakande extremism samt att använda blanketten för avidentifierad information och sekretessbrytande regel om man får kännedom om någon kan misstänkas ha begått krigsbrott, folkmord eller brott mot mänskligheten.

Förvaltningen har mottagit ett fåtal orosanmälningar gällande barn med koppling till våldsbejakande extremism, i dessa fall har gällande rutiner för handläggning inom barn och unga använts. Stöd till anhöriga till personer som har anknytning till våldsbejakande rörelser har erbjudits.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med platssamverkan
 - Arbete med och tidiga och förebyggande insatser
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Arbete med krisberedskap
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Arbete med den lokala samverkansöverenskommelsen och dess prioriterade områden
 - Arbetet med platssamverkan
 - Arbete med och tidiga och förebyggande insatser

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	53 %	58 %	47 %		79 %	79 %	2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 53 % och årsmålet om 79 % uppnås inte.</p> <p>Andelen boende i stadsdelsnämndsområdet som anser att stadsdelen där de bor är trygg att bo i har ökat från 50 % år 2019 till 53 % år 2021. Resultatet ligger dock långt under det uppsatta målet om 79 %. En positiv trend går att se avseende utsatthet för brott. Inom stadsdelsnämndsområdet finns utmaningar med exempelvis gängkriminalitet och öppen narkotikaförsäljning. Även nedskräpning och mörka områden/belysning i centrummiljöerna lyfts i trygghetsmätningen, något som förvaltningen arbetar med inom ramen för platssamverkan.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Insatser för att stärka upplevelsen av trygghet i stadsdelsnämndsområdet pågår. En central del sker genom utveckling av befintliga platssamverkansforum. Förvaltningen har prioriterat resurser till platssamverkan samt utvecklar struktur och systematik i planering och uppföljning. Förvaltningen arbetar även med operativa lägesbilder inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen samt har ett pågående arbete med platsaktivering. Även det socialpreventiva arbetet är avgörande för ökad trygghet, liksom förvaltningens och samverkansaktörernas relationsskapande arbete för att öka förtroendet för så väl förvaltning och myndigheter som för lokalsamhälle och människor emellan.</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Den upplevda tryggheten skiljer sig 11 procentenheter mellan män och kvinnor. I den nationella trygghetsundersökningen (2021) nämns att en större andel kvinnor än män har valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro. Detta visar sig även i stadens medborgarundersökning där 60 % av kvinnorna ibland eller ofta avstår från att gå ut på torg, parker eller gångvägar i din stadsdel för att det känns otrygt i jämförelse med 37 % av männen.</p>							
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	83,18 %	85	82	83,18 %	83,18 %	-	2021
<p>Analys Under 2021 har stockholmsenkäten inte genomförts varför utfallet för 2020 redovisas.</p>							
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	54 %	57 %	50 %		73 %	73 %	2021
<p>Analys Utfallet uppgår till 54 % och årsmålet om 73 % uppnås inte. Andelen boende i stadsdelsnämndsområdet som på det hela taget tycker att det är rent och städlat i den stadsdel de bor i har ökat från 50 % år 2019 till 54 % år 2021. Däremot ligger resultatet långt under det uppsatta årsmålet om 73 %. Förändrade rutiner för städning och tömning har genomförts under året och förvaltningen konstaterar att effekterna i resultat kan komma att synas först under nästkommande år.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen avser att under 2022 fortsätta arbetet med skyndsamt städning och tömning av skräpkorgar samt rapportering av annan skadegörelse som exempelvis klotter till trafikkontoret. Förvaltningen kommer även fortsätta samordna insatser inom platsamverkan utifrån varje aktörers rådighet för att åtgärda brister i renhållning och städning. Utifrån inkomna synpunkter och klagomål om städning och renhållning fortsätter förvaltningen kartlägga vilka platser som upplevs nedskräpade.</p>							
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	62 %	62 %	64 %		73 %	73 %	2021
<p>Analys Utfallet uppgår till 62 % och årsmålet om 73 % uppnås delvis. Andelen boende i stadsdelsnämndsområdet som är nöjda med skötseln och städningen av parker och grönområden i den stadsdel de bor i ligger på samma nivå som 2019. Resultatet är högre än utfallet för perioden 2014-2017 och något lägre än utfallet för 2018. Förvaltningen har genomfört en analys av inkomna synpunkter gällande skötseln av parker och grönområden och identifierar ett antal huvudteman som invånarna i stadsdelsnämndsområdet hör av sig om. De klagomål som återkommer mest frekvent handlar om olovliga bosättningar, gräsklippning samt hundrastområdet vid Varpaängen. Synpunkter framförs framförallt om åtgärder i park- och naturområden.</p> <p>Åtgärdsplan Arbetet kring att minska nedskräpningen kommer att fortsätta genom regelbunden tömning av skräpkorgar och kommunikationsinsatser gällande hantering av skräp i utemiljöer.</p>							
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	75 %	80 %	74 %		83 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys Utfallet uppgår till 75 % och årsmålet om 83 % uppnås delvis. Utfallet är lägre än 2019 då det uppgick till 81 %. Utfallet är även lägre än 2014 samt 2016-2019. Under 2015 låg resultatet på 74 %. Ett flertal parkinvesteringsprojekt har färdigställts eller är fortfarande igång, såsom Vårbergstoppen och Sättradalsparken. Med så många parker under ombyggnation samtidigt gör förvaltningen antagandet att invånarnas upplevelse av stadsmiljön skulle kunna påverkas negativt under pågående ombyggnationer då byggstängsel och byggarbetsplatser inte utgör en tilltalande miljö att vistas i. Förvaltningen gör dock bedömningen att den omfattande utvecklingen på sikt kommer att generera ökad nöjdhet med stadsmiljön.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen avser att fortsätta det systematiska arbetet med att upprätthålla en hög kvalitet på stadsdelsnämndsområdets</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
utemiljöer. Förvaltningen kommer även fortsätta samordna insatser inom platssamverkan utifrån varje aktörers rådighet för att åtgärda brister i renhållning och städning. Utifrån inkomna synpunkter och klagomål om städning och renhållning fortsätter förvaltningen kartlägga vilka platser som upplevs nedskräpade.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska, med stöd av kommunstyrelsen, utreda möjligheterna att i lämplig stadsdel initiera ett pilotprojekt för att möjliggöra för näringslivet och civilsamhället att bidra till stadsmiljöverksamheten	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Förvaltningen har inte blivit kontaktade i frågan.			

Nämndmål: Skärholmen är tryggt och säkert

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Fortsatt implementering av den lokala samverkansöverenskommelsen för samordnat arbete mot tydliga prioriteringar.
- Utveckling av platssamverkan och platsaktivering som en del av den lokala samverkansöverenskommelsen.
- Utveckling av det systematiska säkerhetsarbetet i linje med stadens säkerhetsprogram.
- Arbetet mot välfärds- och bidragsbrott och för att minska andelen felaktiga utbetalningar.
- Förebyggande och tidiga insatser inom socialtjänsten samt samverkan med andra aktörer som exempelvis polisen.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Att en högre andel av stadsdelsnämndsområdets invånare upplever att de är trygga i sin stadsdel.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som inte uppnås
- utfall från nämndindikator som uppnås
- genomförande av fyra av fem nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i parker och grönområden i den stadsdel där man bor	60 %	70 %	50 %		55 %		2021
<p>Analys</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Den upplevda tryggheten i parker och grönområden skiljer sig 20 % mellan män och kvinnor. I parker och grönområden rör sig färre människor, speciellt när det är mörkt. I den nationella trygghetsundersökningen (2021) nämns att en större andel kvinnor än män har valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro. Förvaltningen kan inte utesluta att detta även ligger till grund för skillnaden i resultat i stadens medborgarundersökning. Förvaltningen har arbetat med mer belysning för att minska otryggheten i parker och grönområden, men det är insatser som kräver fortsatt arbete.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen erbjuder invånare med funktionsnedsättning att delta i trygghetsvandringar	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ser över hur statistik över upplevd tillgänglighet i stadsdelsnämndsområdets offentliga rum hos personer med funktionsnedsättning skall kunna tas fram	2021-01-01	2021-12-31	
 Gällande lokal samverkansöverenskommelse ska arbetsformer utvecklas för operativa och strategiska lägesbilder/orsaksanalyser samt konkreta mål, och indikatorer för att se effekter av arbetet	2020-12-31	2021-12-31	
 Gällande platssamverkan ska en tydligare samverkansmodell för arbetet tas fram, som en del av den lokala samverkansöverenskommelsen	2021-01-01	2021-12-31	
 Handlingsplanen för hur förvaltningen kan stärka civilsamhället och föreningslivet lokalt i Skärholmen färdigställs	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
<p>Analys</p> <p>Arbetet med att ta fram en handlingsplan för hur förvaltningen kan stärka civilsamhället och föreningslivet lokalt i stadsdelsnämndsområdet justerades av nämnden i februari 2021. Den justerade tidsplanen innebär att kartläggningsfasen pågår som planerat, analysen planeras under våren 2022 och en handlingsplan tas fram till nämnden efter sommaren 2022.</p>			

Nämndmål: Skärholmens offentliga rum är välskötta

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Stadsdelsnämndsområdet hålls rent och fritt från skräp genom att frekvensen på tömning av skräpkorgar ökar. Samarbete sker med berörda aktörer kring återvinningsstationernas skötsel och underhåll samt att boende får information om var olika avfallstyper kan slängas.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Invånare i stadsdelsnämndsområdet är nöjda med renhållning och städning samt skötseln av parker, badplatser, grönområden och generellt med stadsmiljön i stadsdelsnämndsområdet. De är också nöjda med städningen av nedskräpade platser i stadsdelen där de bor.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som delvis uppnås
- utfall från nämndindikatorer som uppnås
- genomförande av samtliga nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andelen nöjda med städning av nedskräpade platser i stadsdelen där de bor	45 %	47	41		41 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen genomför åtgärder för att öka renhållning och attraktivitet vid stadsdelsnämndsområdets badplatser	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ser över behov av insatser för att rusta upp populära promenadstråk och utegym	2021-01-01	2021-12-31	
 Klottersanering samordnas inom forum för platssamverkan	2021-01-05	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där tre av fem uppnås

- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås och uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där tre av sju uppnås.

Utvecklingsarbetet fortlöper kring dokumentation och uppföljning kring varje barns utveckling och lärande samt systematik i kvalitetsarbetet. Det språkliga arbetet har under året stärkts bland annat genom kompetensutveckling av pedagoger och att barnen haft tillgång till musik- och rytmikpedagoger. Systematiken behöver fortsatt stärkas i det språkliga arbetet och arbetssätten för att arbeta språkutvecklande behöver bli mer likvärdiga inom förvaltningen. Resultaten från forskoleundersökningen visar att förskolorna behöver utveckla dialogen med vårdnadshavare.

Prioriterade insatser

Systematiskt kvalitetsarbete, med grund i de nationella målen i läroplanen och i syfte att skapa hög kvalitet och likvärdighet i stadsdelsnämndsområdets förskolor.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Säkerställande av att arbetslagens planeringsarbete utgår från dokumentation av nuläget samt att det går att följa systematiken, verktygen One Note och Skolplattformen används regelbundet ☞ Tydligare uppföljning av enheternas verksamhetsplan ☞ Nio förskollärare har påbörjat Skolverkets kurs om Specialpedagogik för lärande
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Kurs om systematiskt kvalitetsarbete för ledning och pedagoger inom *Skärholmsakademien* är påbörjad och fortlöper under 2022.

Språkutvecklande arbetssätt och fördelning av pedagoger utifrån språklig kompetens. Fortsatt svenskutbildning för pedagoger.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Svenskutbildning och utbildning i *Läslyftet* för pedagoger ☞ Vid nyrekrytering har fördelning av pedagoger utifrån språklig kompetens och svenskkunskaper prioriterats ☞ Stöd från specialpedagoger i att använda bildstöd och TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) i handledning ☞ Orkesterstunder med *El Sistema* och rytmiksamling med tema Språkutveckling ☞ Återföring av kartläggning kring språkutvecklande arbetssätt ☞ Produktion av informationsfilm/kurs om tydliggörande pedagogik ☞ Tillgång till musik- och rytmikpedagoger för att ge möjlighet till olika uttryckssätt ☞ Språkstärkande aktiviteter i mindre barngrupper.

Utvecklad samverkan med föräldrar, utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Daglig kommunikation med vårdnadshavare vid hämtning och lämning ☞ Lotsning av vårdnadshavare till Skolplattformen där lärloggsinlägg beskriver vad barnen tar del av ☞ Besök av socialtjänsten på arbetsplatsträffar ☞Handledning och riktade insatser vid behov av specialpedagoger ☞ Årlig revidering av övergångsmaterial förskola-skola ☞ Föräldramöten ☞ Individuella lärloggsinlägg för varje barn.

Pröva nya kommunikationsvägar för att öka andelen inskrivna barn och nå de som idag inte är inskrivna. Forskning visar att deltagandet i förskolan är mest gynnsamt för barn från socioekonomiskt svagare förhållanden.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Kontinuerlig uppföljning av andelen inskrivna barn ☞ Informationsutskick om förskolan till vårdnadshavare i Skärholmens stadsdelsnämndsområde ☞ Påbörjad dialog för att formulera kommunikationsplan
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Information om förskolan på öppna förskolan genom besök av förskollärare har inte genomförts med anledning av pandemin.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Systematiskt kvalitetsarbete synliggör varje barns utveckling och lärande

Förvaltningen fortsätter arbetet med att säkerställa att varje avdelning har tillgång till en förskollärare samt att varje avdelning har pedagoger med fullgod svenska. Genom dokumentationen i One Note och i Skolplattformen synliggörs barnens utveckling och lärande. Under hösten har pedagogerna publicerat individuella lärloggar för varje barn. Förvaltningen har lagt en ram för en digital utbildning om förskolans systematiska kvalitetsarbete som riktar sig både till ledning och pedagoger.

Varje barns språk och kommunikation utvecklas

Flera förskolor ser effekter av Läslyftet och kursen i svenska yrkesspråket i form av en större nyfikenhet kring språket, en mer medveten läsmiljö och mer högläsning. Professionella kulturaktörer har också inspirerat till flera uttrycksätt där dans, musik, rim och ramsor har varit till stöd i barnens språkutveckling. Tillgång till boktjänsten Polyglutt har möjliggjort att barnen får tillgång till samma bok på flera språk. Förskolorna behöver vidareutveckla systematik och dokumentation kring hur förskolan arbetar språkutvecklande för att kunna följa både gruppens och det individuella barnets språkutveckling.

Delvis uppnådda resultat

Fler barn (0-5 år) i stadsdelsnämndsområdet är inskrivna i förskolan

Andelen inskrivna barn uppgår till 87,12 % per den 31 december. Förvaltningen har sett en tydlig minskning av andelen inskrivna barn sedan mars 2020 då pandemin startade. Förvaltningen har genomfört ett informationsutskick om förskolan som direktadresserats till 148 vårdnadshavare boende i Skärholmens stadsdelsnämndsområde med barn i förskoleåldern. Förvaltningen ser att de flesta familjer som besöker öppna förskolan redan

planerat att skriva in sina barn i förskolan. Förvaltningen har därför påbörjat en projektplanering kring en orsaksanalys som förväntas öka förvaltningens kunskap om varför barn inte är inskrivna i förskolan. Utifrån de orsaker som identifieras kan insatser planeras.

Goda exempel

Språkutvecklande insatser med musikpedagoger

Under hösten har externa musikpedagoger besökt förskolorna och musicerat med barn födda år 2016–2018. Musikstunderna har skett såväl inne på förskolorna som ute på gårdarna, då med en interaktiv utomhusföreställning. Genom sång, musik, rörelse, ordlekar och fantasi har barn och pedagoger aktivt tagit del av exempel på hur olika uttryckssätt och arbetssätt kan användas i ett språkutvecklande arbete.

Efter genomförda musikstunder/föreställningar reflekterade musikpedagogerna och förskolans pedagoger kring upplevelsen samt hur innehållet kan appliceras på befintlig utbildning. Pedagoger berättade bland annat hur barnen sjunger sånger de lärt sig samt att så kallade rimkort, som användes av musikpedagogerna, nu används på samlingarna.

Kulturupplevelse - "Mysteriet på gården"

Under tidig höst spelades en interaktiv föreställning utomhus på förskolornas gårdar av extern aktör. Tre sagoarkeologer red in på gården på sina käpphästar till ståtlig musik. De behövde hjälp med att hitta en saga som ska finnas här. Barn och pedagoger sögs in i ett äventyr och fantasin flödade. Gården förvandlades till en öken, ett slott och en skog. Efter föreställningen har barn lekt på andra ställen på gården, bland annat hästlekar med eller utan käpphäst. Föreställningen gav pedagogerna idéer hur de kan fånga barnens uppmärksamhet utomhus. Att våga överraska!

Jämställdhetsanalys

Resultaten från förskoleundersökningen visar att det finns ett fortsatt utvecklingsbehov av att djupare analysera jämställdhetsarbetet med barnen. Detta genom att exempelvis observera hur pedagoger kommunicerar och bemöter flickor respektive pojkar. På flera förskolor har pedagogerna observerat varandra i mötet med vårdnadshavarna på morgon och eftermiddag. Observationen av mötet har sedan lett till en dialog kring styrkor och utvecklingsområden i mötet med vårdnadshavare. Pedagoger har även undersökt talutrymmet hos flickor och pojkar vid måltidssituationerna vilket har lett till en högre medvetenhet i att möta flickor och pojkar på ett mer likvärdigt sätt.

Arbetet med barns rättigheter

Förvaltningens förskolor arbetar utifrån stadens program för barnets rättigheter och inflytande. Förskolorna arbetar på olika sätt med att öka medarbetares och barns kunskaper kring FN:s barnkonvention och barnens rätt till lika möjligheter. Flera förskolor väljer att fördjupa sig tillsammans med barnen kring utvalda artiklar från barnkonventionen, bland annat i projektarbeten. Undervisningen organiseras i mindre grupper så att alla barn ska kunna vara delaktiga och göra sin röst hörd. Barnen involveras i olika beslut ur ett demokratiperspektiv och förskolornas projekt utgår från barnens intressen och frågor. Vid förändringar i verksamheten som påverkar barnen genomförs konsekvens- och riskanalyser kopplade till barngruppen. Flera förskolor har fortsatt traditionen med att uppmärksamma barnkonventionens dag den 20 november med ljusinstallationer på förskolegårdarna.

Ljusinstallationerna har skapat möten mellan pedagoger, barn och vårdnadshavare och lett till samtal kring barnkonventionen.

Särskilda redovisningar

Uppföljning av introduktionsförskola

Introduktionsförskolan i Vårberg startades i augusti 2017 och är en kombination av introduktionsförskola och öppen förskola där alla är välkomna. I samma fastighet där introduktionsförskolan har sin verksamhet ryms även ordinarie förskola, vilket är en fördel genom att det skapar en naturlig ingång och brygga över till förskolan. Introduktionsförskolan har ett nära samarbete med förvaltningens stadsdelsmammor och medborgarvårdar som informerar och lotsar besökare till verksamheten. Introduktionsförskolan har även tät kontakt med förvaltningens medborgarkontor, förskolans köhandläggare och socialtjänstens föräldrarådgivare. Introduktionsförskolan ingår i stadens projekt om stärkt tidigt stöd i samverkan (STIS) vilket innefattar samarbete mellan socialtjänst och barnvårdscentralen (BVC). Vidare finns ett nära samarbete med Jobbtorg, Arbetsförmedlingen samt andra öppna förskolor inom såväl stadsdelsnämndsområdet som i andra stadsdelsnämndsområden. BVC och mödravårdscentralen (MVC) är samarbetspartners som regelbundet besöker introduktionsförskolan och håller tematräffar kring olika ämnen för besökarna. Tillsammans med Stadsmissionen i Vårberg sker ett samarbete kring att introduktionsförskolan erbjuder kompletterande verksamhet på olika tider. Introduktionsförskolan samarbetar även med förvaltningens övriga förskolor. Introduktionsförskolan fungerar som en samlingspunkt för många nyanlända och deras barn. Besökarantalet har kraftigt sänkts med anledning av pandemin, vilket har försvårat möjligheterna att genomföra en nöjdhetsmätning. Besökarna har främst hittat till verksamheten genom direktkontakt med personalen och stadsdelsmammorna, snarare än via sociala medier och andra digitala kanaler. Personalen har marknadsfört verksamheten i Skärholmen centrum, på BVC, på biblioteken och på Jobbtorg. I det arbetet har de haft hjälp av stadsdelsmammorna som också är en del av introduktionsförskolans arbetslag. Introduktionsförskolan hade under våren cirka 35 besök per vecka. En tydlig minskning av antal besökare noterades under året med anledning av pandemin. Arbetet lades därför delvis om till att bedriva uppsökande arbete och föra löpande samtal med målgruppen om aktuellt läge och för att möta oro. Besökssiffran hade troligtvis varit ännu lägre om det uppsökande arbetet inte hade genomförts. Under hösten har besökare hittat tillbaka till Introduktionsförskolan/Öppna förskolan men verksamheten har likt många stadens övriga öppna förskolor haft en besöksgräns på 8 vuxna (plus barn) vilket begränsat antalet besök. Under 2021 har 9 barn skrivits in i ordinarie förskoleverksamhet. Under 2020 var det 26 barn som skrevs in och under 2019 var det 27 barn från introduktionsförskolan. Introduktionsförskolans totala kostnad/budget uppgår till 1,7 mnkr där största delen består av personalkostnader.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Förvaltningen tar kontakt med de vårdnadshavare som kryssat i minoritetsspråk i ansökan till förskola och informerar om de förskolor i staden som helt eller till väsentlig del har undervisning på något av språken. Idag finns inte någon efterfrågan för förskola på finska, meänkieli eller samiska. Förvaltningen inventerar årligen de språk som talas av pedagoger och barn inom förskolan.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbete med att erbjuda en likvärdig och tillgänglig förskola
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbete med att erbjuda en likvärdig och tillgänglig förskola
- Mål 4 - God utbildning för alla (arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
 - Tillgången till förskola
 - Den undervisning och det språkarbete som bedrivs på förskolan
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Språkarbete, att ge undervisning och att undervisa om demokrati
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Tillgången till förskola
 - Förskolans betydelse som skyddsfaktor och det språkarbetet som bedrivs på förskolan
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Tillgången till förskola

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	38 %	1,3 %	36,7 %	37,3 %	33 %	33 %	VB 2021
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	78 %	76 %	79 %	81 %	88 %	88 %	2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 78 % och årsmålet om 88 % uppnås delvis.</p> <p>Fyra av förvaltningens 23 förskolor når årsmålet om andelen nöjda föräldrar till barn i förskolan. Två av dessa förskolor finns i Skärholmen, en i Sättra och en i Vårberg. Utfallet för samtliga förvaltningens förskolor på 78 % är tre procentenheter lägre jämfört med föregående år. Vårdnadshavare till flickor är mer nöjda än vårdnadshavare till pojkar. Samma mönster syns i resultatet för hela staden men det skiljer sig åt mellan förvaltningens förskolor. I flera av de öppna svaren för enkäten framgår det bland annat önskemål om mer kommunikation kring barnens dag på förskolan samt bättre svenska språk hos pedagoger. Flera vårdnadshavare kommenterar Skolplattformen som krånglig och resultatet på frågan om vårdnadshavare upplever att det är enkelt att kommunicera digitalt med förskolan sjunker. Flera förskolor har under hösten genomfört föräldramöten med fokus på information kring barns utbildning och undervisning.</p> <p>Atgärdsplan</p> <p>Förvaltningen fortsätter att lotsa vårdnadshavare till Skolplattformen samt hänvisa till supporten vid tekniska problem. Det dagliga mötet vid hämtning och lämning är viktigt för vårdnadshavarnas insyn och förskolorna behöver säkerställa att varje vårdnadshavare får information om barnets dag. Restriktioner under pandemin har inneburit att vårdnadshavare inte fått gå in i förskolans lokaler och se en del av miljön. Pedagoger visar istället vårdnadshavare bilder från dagen och dokumentation placeras även utomhus på trottoarpratarna. Förskolorna behöver utveckla arbetet med att involvera familjerna i pågående projektarbete för att skapa en delaktighet. Förskolorna arbetar vidare med att på ett tydligt sätt synliggöra verksamheten och arbeta med bemötandefrågor kopplat till frågorna i förskoleundersökningen.</p>							
  Antal barn per grupp	15 barn/avd.			14,9 barn/avd.	16	16	VB 2021
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9 st			4,9 st	4,9	4,9	VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,4			3,3	3,6	3,6	2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 3,4 och årsmålet om 3,6 uppnås delvis.</p> <p>Utfallet på 3,4 är högre än föregående års utfall på 3,3. Gemensamt för samtliga förskoleenheter är att antalet skattningar från nivå 3 till 4 har ökat. Ett arbetslag skattar sig på nivå 2 inom 2 av 5 områden, dock inte samma arbetslag som tidigare. Det som brister är att det saknas ett rikt och varierat material samt att det finns brister i dokumentationen.</p> <p>En tydligare pedagogisk dialog mellan ledning och arbetslag antingen inför/under/efter skattningen kan ha bidragit till ökning av utfallet på förvaltningsnivå, det vill säga att arbetslagens skattning genom dialog med ledning resulterat i ett mer adekvat utfall.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förskolornas ledningsteam fortsätter delta när arbetslagen genomför skattningarna för att möjliggöra en dialog om verksamheten utifrån ledningens och pedagogernas perspektiv. Vidare kommer arbete ske med att konkretisera olika begrepp och kriterier som står i kvalitetsindikatorn samt diskutera läroplanens olika delar och vad det betyder för pedagogernas konkreta arbete i barngrupp.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
<p>Analys</p> <p>Flera av förvaltningens förskolor har under året deltagit i en rörelsestudie. Resultatet av studien kommer ligga till grund för strategin för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen.</p>			
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31	
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen har inte blivit kontaktade i frågan.</p>			
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Skärholmens förskolebarn når sin fulla potential i en trygg förskola med hög pedagogisk kvalitet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Systematiskt kvalitetsarbete, med grund i de nationella målen i läroplanen och i syfte att skapa hög kvalitet och likvärdighet i stadsdelsnämndsområdets förskolor.
- Språkutvecklande arbetssätt och fördelning av pedagoger utifrån språklig kompetens.

Fortsatt svenskutbildning för pedagoger.

- Utvecklad samverkan med föräldrar, utbildningsförvaltningen, socialtjänst, psykiatri och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge rätt insatser till barn i behov av stöd, samt de som riskerar att fara illa.

- Pröva nya kommunikationsvägar för att öka andelen inskrivna barn och nå de som idag inte är inskrivna. Forskning visar att deltagandet i förskolan är mest gynnsamt för barn från socioekonomiskt svagare förhållanden.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Systematiskt kvalitetsarbete synliggör varje barns utveckling och lärande.

Varje barns språk och kommunikation utvecklas.

Fler barn (0-5 år) i stadsdelsnämndsområdet är inskrivna i förskolan.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås och uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där tre av sju uppnås, tre uppnås delvis och en indikator saknar utfall
- genomförande av tre av fyra nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk	85 %	85 %	85 %	87 %	88 %		2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning							
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 85 % och årsmålet om 88 % uppnås delvis.</p> <p>Utfallet är två procentenheter lägre jämfört med föregående år. Resultatet varierar mellan förskolorna och synliggörandet av likabehandlingsarbetet skiljer sig åt. I de öppna kommentarerna efterfrågar flera vårdnadshavare ett tydligare och mer medvetet arbete med genus och normkreativitet.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen arbetar med att sprida goda exempel mellan förskoleenheterna via gemensamma forum. Vid enskilda samtal och vid återkopplingen till vårdnadshavarna kring förskoleundersökningens resultat ska pedagogerna informera om förskolans jämställdhets- och likabehandlingsarbete samt arbetet utifrån barnkonventionen. Pedagogernas medvetenhet gällande normer och värderingar behöver öka för att de ska känna en trygghet i att föra en dialog med vårdnadshavarna kring detta.</p>							
◆	Andelen inskrivna barn i förskolan (2-5 år)	87,12 %			90 %		VB 2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 87,12 % och årsmålet om 90 % uppnås delvis.</p> <p>Utfallet är sju punkter högre jämfört med i tertialrapport 2. Jämfört med samma tid föregående år har förvaltningen ca 46 barn färre inskrivna i den kommunala förskolan. Det är framförallt färre treåringar inskrivna och det lägre barnantalet kan därmed inte enbart bero på att vårdnadshavare väljer att skola in barnen senare. Flertalet stadsdelsnämndsområden inom Stockholms stad ser ett minskat antal inskrivna barn i förskolan.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen fortsätter att lotsa vårdnadshavare med små barn till introduktionsförskolan och öppna förskolans verksamheter. Förvaltningen har påbörjat en projektplanering för att genomföra en orsaksanalys kring varför barn inte är inskrivna i förskolan. Genom intervjuer med boende i stadsdelsnämndsområdet hoppas förvaltningen få mer kunskap till orsaker och lämpliga insatser kan planeras därefter.</p>							
◆ ♀	Andelen vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former (lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama)	81 %	80 %	82 %	84 %	87 %	2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 81 % och årsmålet om 87 % uppnås delvis.</p> <p>Sju av 23 förskolor uppnår årsmålet. Utfallet är tre procentenheter lägre jämfört med föregående år. Skillnaden i utfall mellan vårdnadshavare till flickor respektive pojkar varierar på förskolorna. Förvaltningen gör antagandet att den verksamhet som erbjuds barnen behöver förtydligas för vårdnadshavarna. Under året har både musik- och danspedagoger besökt förskolorna för att uppmuntra och inspirera till hur olika uttrycksätt kan användas i det språkutvecklande arbetet.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Att sprida goda exempel inom enheterna kring förskolornas olika skapandemiljöer är ett pågående utvecklingsarbete. Flera av de basmiljöer som har implementerats i förskolorna handlar om barnens möjlighet till att uttrycka sig i olika skapandeformer genom ateljé, dans, musik och sång. Det innebär bland annat att samtliga avdelningar ska ha en tillgänglig ateljé med olika skapandematerial, musikinstrument och dansrekvisita. Förvaltningen tror att en ökad tydlighet och likvärdighet kring vilka möjligheter till skapandeformer som finns på förskolan leder till att fler vårdnadshavare upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin skapandeförmåga.</p>							
■	Antal besökande barn på öppna förskolan som skrivs in i förskolan				27 st		2021
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen har inte kunnat mäta antalet besökande barn som skrivs in i förskolan i enlighet med den mätmetod som är angiven. Förvaltningen kan, genom samtal med besökande föräldrar, konstatera att de föräldrar som tillsammans med sina barn besöker öppna förskolan redan planerar att skriva in sina barn i förskolan, och verksamheten når i nuläget inte den</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
målgrupp som behöver hjälp med inskrivning i förskolan.							
Åtgärdsplan							
Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram ett underlag för analys av målgruppen föräldrar som inte planerar att skriva in sina barn i förskolan för att ha ett bättre underlag för planering och utveckling av arbetssätt.							
	Antalet avdelningar som saknar en legitimerad förskollärare	0 st		3 st	0 st		VB 2021
	Pedagogisk miljö och material i kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,5		3,3	3,5		2021
	Språklig och kommunikativ utveckling i Kvalitetsindikatorn (självvärdering inom läroplansuppdraget)	3,5		3,5	3,5		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolorna fortsätter kompetensutvecklingsinsatsen "Läslifvet" för samtliga barnskötare	2020-01-01	2021-12-31	
 Förskolorna utvecklar samarbetet med socialtjänst och skola för att främja ett ökat kunskapsutbyte	2019-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen startar en pilotverksamhet med ett barnhälso team där olika kompetenser samverkar i ett främjande och förebyggande hälsoarbete för alla barn	2020-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
Förvaltningen genomförde i maj en organisationsjustering. Justeringen syftar till att renodla uppdragen i ledningsgruppen samt fördela kompetenser för att kunna erbjuda en likvärdig utbildning och undervisning till alla barn i förvaltningens förskolor. Den planerade pilotverksamheten med ett barnhälso team är därför inte aktuell just nu.			
 Förvaltningen söker medel för introduktionsförskola enligt anvisningar i budget	2021-01-01	2021-04-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där 11 av 19 uppnås helt. Sex indikatorer uppnås delvis och två indikatorer uppnås inte

- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål där tre uppnås helt och ett uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där fyra av fem uppnås. En nämndindikator uppnås inte

Förvaltningens arbete för rättssäker myndighetsutövning samt individuellt anpassade insatser inom socialtjänstens samtliga verksamhetsområden har präglat året. Förvaltningen har under det gångna året genomlyst processer, rutiner och metoder i syfte att kunna säkerställa att enskilda individer erbjuds insatser av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet. Vidare har verksamheterna fokuserat på intern samverkan i olika former för att enskilda individer ska erbjudas tidigt stöd och rätt stödinsatser. Den nya brukarundersökning som utfördes under hösten 2021 gällande enskilda individers upplevelse av effekter av insatser som de erbjuds visar i stort att brukarna upplever sig få en god effekt av insatserna. Det goda resultatet kommer att följas vidare men är i dagsläget inte tillräckligt representativt för att dra generella slutsatser.

Prioriterade insatser

Samverkan mellan socialtjänst och skola gällande barn som placeras utanför hemmet.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Användning av SAMS (Samverkan för socialtjänst och skola) som stöd i samband med placeringar som innebär ett skolbyte ☞ Användning av delar av Skolfams pedagogik för att motivera barn till skolgång, även för de barn som inte är berättigade till Skolfam, samt i vissa fall tillsättande av en coach som motiverar och hjälper till med läxor.

Barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen. För barn i osäkra boendeförhållanden ger förvaltningen vid behov kompensatoriska insatser.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Barnkonsekvensanalyser i utredningar rörande vuxna inom samtliga verksamheter i socialtjänsten där det finns barn i familjen ☞ Samordnade regelbundna barnrättsambassadörsträffar arrangerade av barnrättsamordnaren inom förvaltningens socialtjänst i syfte att implementera barnrättsperspektivet i socialtjänstens verksamheter.

De insatser som ges är evidensbaserade och stärker de skyddsfaktorer som finns.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Beviljande av evidensbaserade insatser i möjligaste mån, vilka ofta finns inom förvaltningens öppenvård i egen regi. Exempel på evidensbaserade metoder inom barn- och ungdomsvården är Trappan-samtal, samt beslutsstödet SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth) som är ett instrument för bedömning av risk för våldsamt beteende eller annat allvarligt kriminellt beteende bland ungdomar ☞ Samtalsmetoden Motiverande Intervju (MI) används i socialtjänstens verksamheter ☞ Den standardiserade bedömningsmetoden FREDA

används hos de enheter som möter vuxna personer för att identifiera och bedöma behov av skydd och stöd i arbetet med personer som har utsatts för våld i nära relationer ☞ Kartläggning och analys av arbetsmetoder som använts inom förvaltningens sociala insatsgrupper (SIG) ☞ Tydliggörande av förvaltningens ansvar samt krav som ställs på leverantörer av utförare inom vårdformer i egen och extern regi som kan beviljas enligt lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och socialtjänstlagen (SoL) har upprättats. Dessa har implementeras som stöd för socialsekreterarna i samband med nya placeringar och uppföljning av pågående insatser och kommer fortsätta under 2022.

Fortsatt utveckling av verksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av självbestämmande och hög kvalitet.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Förstärkt utbildning till chefer inom utförarverksamheten i hur de ska leda arbetet med det pedagogiska ramverket ☞ Arbetet med förbättrad fysisk tillgänglighet har stärkts under året, till exempel genom insatser i form av delaktighetsanpassade utrymmen inom LSS-bostäder ☞ Workshop och kartläggning av fler yrkeskategorier och utbildningsbakgrunder har genomförts kopplat till ökad kvalitet i verksamheterna. Resultatet av workshopen visar behov av kompetens i form av pedagogiskt bemötande men också att det upplevs som svårt att rekrytera personer som matchar med rätt bakgrund och personliga egenskaper.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Fortsätta det påbörjade arbetet kring implementering av välfärdsteknologi i syfte att bidra till ökat inflytande i hur insatser ska ges.

Utveckling av digitala hjälpmedel och införande av välfärdsteknik i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatriens utförarverksamhet.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Podcasten Unika Folket, där brukare och personal tillsammans delar erfarenheter fortsätter att sändas ☞ Genom projekt välfärdsteknologi erbjuds brukare inom socialpsykiatri att få insatser utförda genom digitalt stöd istället för personligt besök, eller som ett komplement. Via bland annat surfplattor guidas den enskilde i olika moment i det dagliga livet vilket ökar känslan av självbestämmande i insatsen. Digitala lösningar inom LSS-bostäder har skapat utökade möjligheter till självbestämmande där den enskilde styr till vem hen vill lämna ut koden till sin lägenhet. All form av nyckelförvaring och nyckelhantering har därmed upphört vilket också bidrar till en känsla av ökad trygghet i hemmet ☞ VR-glasögon erbjuder brukare inom daglig verksamhet stimulans och utmaningar i virtuella miljöer. Inom socialpsykiatri används VR-glasögon som ett sätt att erbjuda rörelse och avkoppling.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Uppbyggnad av underlag till ett digitalt planeringsverktyg har påbörjats under året men inte slutförts. Arbetet som ska stödja personalen i deras yrkesutövning och på sikt bidra till ökad kvalitet i insatser kommer därför fortsätta under 2022.

Stöd och behandling till våldsutsatta, våldsutövare och barn som växer upp i familjer där våld förekommer.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Samordning mellan socialtjänstens enheter kring vårdnadshavare som använt våld mot sin partner/före detta partner ☞ Utvecklade rutiner om ärenden där behov av samordning finns mellan enheterna i syfte att nå fler personer som utövat våld i nära relation ☞ Förvaltningen deltar tillsammans med Farsta stadsdelsförvaltning i socialjourens samverkansprojekt *Islandsprojektet* med polisen. Projektet är en fördjupad samverkan mellan berörda myndigheter vid akuta våldshändelser i familjer med barn ☞ Kompetenshöjande insatser i form utbildning i Trappan-samtal för socialsekreterare och behandlare inom relationsvåld har utförts under hösten. Syftet med utbildningen är att relationsvåldsteamet erbjuder barn som bevittnat eller varit utsatta för våld stöd i form av stödsamtal enligt Trappan-modellen.

Utveckling av förebyggande insatser i samverkan med barn och ungdomars föräldrar.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Inom STIS, stärkt tidigt stöd i samverkan, har öppen förskola tillsammans med förvaltningens föräldrarådgivare, BVC (barnavårdscentral) och BMM (barnmorskemottagning) genomfört en serie tematräffar för att tillgängliggöra ett generellt föräldrastöd samt ett tryggt sammanhang och en social gemenskap för småbarnsföräldrar ☞ Föräldrarådgivningen har inom ramen för förvaltningens skolsociala insatser etablerat en försöksverksamhet på Västerholmsskolan med föräldramottagning en eftermiddag/vecka för att tillgängliggöra föräldrarådgivning för fler föräldrar med barn i skolålder ☞ Föräldrarådgivningen har tillsammans med öppen förskola utökat förvaltningens utbud av föräldrastödsprogram ☞ Hälsofrämjande insatser riktat till nyanlända i form av två hälsodagar i stadsdelsnämndsområdet ☞ Samarbete med Regionalt cancercentrum där hälsoinformatörer medverkar på medborgarvårdarnas evenemang för att informera om cancerscreening.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Personer med insatser inom socialpsykiatri är nöjda med sin insats

Under hösten har en ny brukarundersökning genomförts hos brukarna inom området socialpsykiatri som mäter deras upplevelse av effekten av insatserna som de erbjuds. Resultatet visar att 75 % av de tillfrågade upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten. Då det är första gången brukarundersökningen genomförs är det svårt att dra några generella slutsatser av resultatet. Resultatet kommer att analyseras vidare av förvaltningen i syfte att följa trenden för denna mätning under 2022.

Våldsutövare och våldsutsatta som ansöker om stöd fullföljer sin behandling.

Under året har 75 % av andelen våldsutövare som ansökt om stöd att bryta sitt beteende fullföljt sin behandling. För andelen våldsutsatta som söker om stöd är utfallet 86,6 %. Antalet våldsutsatta som söker stöd hos förvaltningen är högre än antalet som söker om behandling för att upphöra utöva våld.

Våldsutsatta är mer motiverade att fullfölja utredning och behandling då det ger verktyg att bearbeta våldsupplevelser, förstå våldets mekanismer och konsekvenser. Våldsutövare kommer främst i kontakt med förvaltningen genom den våldsutsatta. Detta innebär att de inte själva tar initiativ till kontakt och inte alltid är motiverade till behandling initialt. Utöver detta utgör en stor del av behandlingen för våldsutövare att ta ansvar för de våldshandlingar man utfört. Möjligheten att fullfölja sin behandling ökar om våldsutövaren får insikt och motivation till att upphöra med våld. Förvaltningen har arbetat aktivt med att nå våldsutsatta och våldsutövare genom olika aktiviteter såsom deltagande vid möten där våld framkommit samt att informera om stöd och hjälp som erbjuds både till interna och externa aktörer. Detta arbete kommer att fortlöpa under 2022.

Andelen brukare inom LSS bostad som upplever att de kan påverka insatsens utformning
Utfallet för förvaltningen visar 82 % nöjda vilket är i linje med stadens snitt. Arbetet med att öka brukarinflytandet och delaktigheten i insatserna genom anpassat bemötande och införandet av välfärdsteknik som stöd i utförandet av insatserna tros vara en bidragande faktor. Pedagogiska ramverket strukturerar på vilket sätt enskilda kan påverka utformningen av sina insatser vilket också tros bidra till måluppfyllelsen.

Delvis uppnådda resultat

Andelen brukare inom LSS bostad som känner sig trygga i sin bostad
Utfallet uppgår till 79 % jämfört med stadens snitt som ligger på 75 %. Flera trygghetsskapande aktiviteter har genomförts i syfte att öka tryggheten. Ett exempel på detta är att låsen till enskildas lägenheter i LSS bostäder bytts ut mot kodlås. Den enskilde kan själv påverka vem och när andra får tillgång till deras bostad. Det faktum att nyckelhanteringen upphört tros också kunna bidra till ökad upplevelse av trygghet.

Goda exempel

Socialsekreterare hos polis

Under hösten har förvaltningen intensifierat arbetet med att stärka samverkan mellan barn- och ungdomsenheten och polisen. Under året anställdes en socialsekreterare som har sin arbetsplats i polisens lokaler med syfte att öka samverkan mellan parterna. Socialsekreteraren har ansvar för allvarssamtalen och har en direktkontakt med polisen gällande dessa ärenden. Förvaltningen har tidigare haft utmaningar med att kalla dessa ungdomar till allvarssamtal inom 48 timmar bland annat på grund av att kontaktuppgifter till vårdnadshavare saknas i orosanmälningarna från polisen. Resultatet av arbetet har fallit väl ut och under året har andelen barn och ungdomar som kallats till samtal med socialtjänsten tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare efter anmälan från polisen ökat till 86,8 %.

Följeforskare

Förvaltningen har sedan hösten 2020 haft två följeforskare från Södertörns högskola som har varit delaktiga i socialtjänstens arbete. Antalet följeforskare utökades till tre under hösten 2021. Följeforskarna har gett reflektioner på de olika enheternas arbete och delat med sig av

erfarenheter i sin egen forskning som men också hjälpt enhetens utveckling. Ett exempel är bidra med kunskap till familj- och nätverksgruppens arbete kring jämställdhetsanalys. Följeforskarnas arbete kommer även resultera i olika vetenskapliga artiklar med utgångspunkt ur olika teman som digitalt ledarskap och hur man delegerar och inkluderar medarbetare i olika beslutsprocesser.

Utifrån förvaltningens kontakt med följeforskaren och följeforskarens inblick i arbetet bjöds enhetschef på resursenheten in till högskolan för att föreläsa om kvantitativa metoder i socialt arbete för socionomstudenter. Förvaltningen kommer fortsätta samarbetet med Södertörns högskola även under 2022.

Samverkan kring arbetsförmåga

Socialpsykiatrins utförarverksamhet, beställarenheten och enheten för ekonomiskt bistånd samverkar tillsammans med Försäkringskassan och Matched-In för att personer som står en bit från arbetsmarknaden ska få sin arbetsförmåga utredd. Genom att praktisera i ett av verksamheternas café utvärderas vilka förutsättningar och vilket stöd personen behöver för att kunna ta steget till arbetslivet. Genom att Försäkringskassan är delaktiga i utvärderingen säkerställs att personerna får ekonomisk ersättning under praktiken.

Föräldramottagning på skola

Förvaltningens främjande och förebyggande enhet utvecklar det skolsociala arbetet i nära samverkan med grundskolorna. Ett behov som identifierats i dialog med skolläda var stöd till föräldrar, särskilt i situationer av kris till exempel efter incident på skolan där polisanmälan och orosanmälan upprättats. Samtidigt kunde föräldrarådgivningen konstatera mycket få samtal från föräldrar med barn i skolålder. I nära samverkan och dialog med Västerholmsskolans ledning etablerades därför en försöksverksamhet där en föräldrarådgivare finns på plats en eftermiddag/vecka med ett antal bokningsbara tider. Skolan står för samtalsrum och administration vad gäller tidsbokning. Efter ett par veckor var de flesta tiderna bokade, framförallt via elevhälsoteam och mentorer. Skolan ser att förvaltningens samlade skolsociala insatser har gett resultat både på lärmiljön generellt som upplevs tryggare samt för skolresultat framförallt i åk 9 genom att tidigare oro och turbulens minskat kraftigt.

Hälsofrämjande arbete riktat till nyanlända

Förvaltningen arrangerade två hälsodagar riktat till nyanlända, i Vårberg och Bredäng. Under den ena hälsodagen i Bredäng hade civilsamhället och bovärderna hos SHIS en nyckelroll för aktiviteternas framgång då dessa aktörer har en väl etablerad kontakt med de boende där. Totalt deltog 55 nyanlända, både vuxna och barn, under båda dagarna. Vid samtal med nyanlända under hälsodagarna uppgav deltagarna att de uppskattade att förvaltningen anordnade aktiviteter för barn och unga. Under dagen fick alla som närvarade muntlig information från förvaltningens personal om både fritidsverksamheten och om de olika föreningar som var ansvariga för respektive aktivitet. Många nyanlända familjer bor trångt och att erbjuda riktade aktiviteter och att slussa barn och unga till de öppna fritidsverksamheterna såväl som föreningslivet är prioriterat.

Jämställdhetsanalys

Jämställdhetsarbetet på förvaltningen inom de berörda verksamhetsområdena sker integrerat i ordinarie verksamhet men behov av fortsatta utbildningsinsatser och kompetenshöjande

aktiviteter hos medarbetarna har identifierats.

Förvaltningen ser fortsatta utmaningar med att uppnå stadens och de nationella jämställdhetsmålen om jämställd hälsa och att våld i nära relationer ska upphöra. För att nå fler arbetar förvaltningen med kommunikation både internt och externt exempelvis genom informationsträffar och spridning av informationsmaterial. Ett kontinuerligt samarbete med polisen kommer också bidra till att förvaltningen når fler våldsutövare.

Vid jämställdhetsanalyser av olika processer och arbetssätt i socialtjänstens verksamheter har vissa skillnader mellan kvinnor och män uppmärksamats. Det är svårt att dra några generella slutsatser av de jämställdhetsanalyser som genomförts inom avdelningen då pandemin medfört att dessa analyser inte har varit högst prioriterat.

Särskilda redovisningar

Handlingsplan i enlighet med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet

Förvaltningens arbete med att följa den upprättade handlingsplanen i enlighet med strategin pågår enligt plan. Strategin utgår från fyra övergripande utgångspunkter som innefattar särskilt utpekade områden inom vilka vissa aktiviteter, arbetssätt och åtgärder ska genomföras på lokal nivå. De fyra utgångspunkterna är:

- Systematisk samhandling,
- Förskola, skola och fritid som skyddsfaktorer,
- Våldsprevention med ett jämställdhetsperspektiv och
- Civilsamhället.

Fritidsverksamheten och socialtjänsten fortsätter att utveckla former för samarbete kring barn och ungdomar. Fritidsverksamheten utgör en del av det professionella nätverket vid öppenvårdsinsatser.

Arbetet med sociala insatsgrupper (SIG) fortsätter. För åldersgruppen 18-29 år pågår arbetet enligt plan. Totalt har 19 personer varit inskrivna under perioden, tre av dessa är fortfarande pågående. Totalt har sju personer avslutat insatsen med positiv måluppfyllelse, en person har på egen begäran avslutat insatsen i förtid och en person har avslutat insatsen då denne återfallit i kriminalitet. För den yngre åldersgruppen 12-17 år finns fortfarande behov att utveckla verksamheten så att förvaltningen når fler ungdomar. Totalt har 6 ungdomar beviljats insatsen under året. Förvaltningen har under perioden genomfört en genomlysning av de arbetsmetoder som används inom ramen för SIG för att säkerställa dess evidens. Inom socialtjänstens öppenvård i egen regi finns ett ungdomsteam som arbetar för att erbjuda behandlingsinsatser för ungdomar som riskerar att dras in i kriminalitet.

Förvaltningen har anställt en socialsekreterare vars uppdrag är att närvara regelbundet i polisens verksamheter. I uppdraget ingår även insatsen att utveckla effektiviserade arbetssätt kring allvarssamtal inom 48 timmar tillsammans med polisen och de barn och ungdomar som misstänks för brott. Under hösten har förvaltningen arbetat för att samtliga funktioner inom socialtjänsten som arbetar för att förebygga och motverka kriminalitet bland ungdomar hittar arbetssätt som främjar en fungerande samhandling tillsammans med polisen. Detta arbete

fortsätter även under 2022.

Uppföljning av utvecklad samverkan mellan skola och socialtjänst

Övergripande struktur för samverkan mellan skola, socialtjänst och polis beskrivs i den lokala samverkansöverenskommelsen mellan förvaltningen, polismyndigheten och utbildningsförvaltningen. Det finns ytterligare en samverkansöverenskommelse mellan socialtjänst, skola, förskola, prevention och fritidsverksamhet. Vidare finns *Stockholms stads strategi för att förhindra att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet* samt *Stödmaterial för samverkan mellan skola och socialtjänst*. De olika styrdokumenterna anger samma syfte och mål kring samverkan för målgruppen. För att undvika flera parallella spår utifrån olika dokument har förvaltningen valt att införliva samtliga inom ramen för den övergripande samverkansöverenskommelsen.

Det övergripande arbetet inom förvaltningen för området barn och unga planeras och följs upp i tvärprofessionella grupper som representeras av chefer från socialtjänstens barn- och ungdomsenheten samt resursenheten, främjande och förebyggande enheten, skolan, förskolan, fritidsverksamheten och polisen. I arbetet utgår förvaltningen från *Stockholms stads strategi för att minska risken att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet*. Strategin lyfter på ett konkret sätt fram vikten av samhandling och förebyggande arbete och fungerar som en vägledning i arbetet.

Förvaltningen utvecklar de skolsociala insatserna för att fler barn ska ges bättre förutsättningar till skolframgång och en trygg lärmiljö. Under 2021 har skolsociala team (SST) enligt stadens gemensamma modell etablerats på två av åtta grundskolor och förbereder för etablering på ytterligare fyra skolor. Målet är att etablera SST på samtliga åtta grundskolor, kommunala likväl som fristående. Under ledning av verksamhetsutvecklare för skolsociala insatser har förvaltningen initierat en nära dialog med grundskolechef och rektorer för att förstå skolornas behov och förutsättningar och etablera en gemensam förståelse för och förväntan på samverkansarbetet inom ramen för SST. Utifrån skolornas behov har skolsocionomen kompletterats av fältassistenter/fritidsledare som arbetar integrerat i skolornas resurs- eller trygghetsteam samt föräldrarådgivare för ett mer tillgängligt och nära föräldrastöd. Under 2022 utökas antalet skolsocionomer från två till fyra. Förvaltningen kommer även, inom ramen för det skolsociala arbetet, etablera en strategisk styrgrupp med grundskolerektorer, enhetschefer för främjande och förebyggande enhet samt barn- och ungdomsenheten och verksamhetsutvecklare för skolsociala insatser. En operativ styrgrupp etableras samtidigt med skolsocionomer, biträdande rektorer, kuratorer, föräldrarådgivare samt fältassistenter/fritidsledare och verksamhetsutvecklare skolsociala insatser för en systematisering av det skolsociala arbetet.

Arbetet för att placera barn har en skolplanering och klarar kärnämnen i grundskolan fortgår. Förvaltningen bedömer att det finns fyra viktiga komponenter för att placera barn ska klara målen i kärnämnen i grundskolan: Barnets egna förutsättningar, att familjehemmet/boendet är engagerade i barnets skolgång, skolans resurser och socialtjänstens uppföljningsarbete. Årets resultat av indikatorn *Andel familjehemsplacerade barn som klarar kärnämnen i grundskolan* har förbättrats gentemot föregående år och förvaltningen bedömer att arbetet med dessa faktorer har gett önskat resultat. Förvaltningen fortsätter arbetet med att

erbjuda insatsen Skolfam till familjehemsplacerade barn. Inför hösten kommer ett särskilt fokus ligga på att tillsätta skolcoacher som förvaltningens kontaktverksamhet tillhandahåller som ett komplement till de barn där Skolfam inte gett önskat resultat.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens myndighetsutövning för personer med funktionsnedsättning har ett upprättat samarbete med Iwork, Jobbtorg och Aim för att stödja personer som tillhör personkretsen enligt LSS att komma ut i praktik. Genom samverkansförbundet finns MIA-projektet (Mobilisering inför arbete) som arbetar med att utforska de metoder och arbetsätt som används samt utveckla nya insatser för att stödja människor på väg ut i arbetsmarknaden. Förvaltningens biståndsbedömare är delaktiga i kontakten med vissa enskilda individer som aktualiseras inom projektet. Biståndsbedömarna har regelbunden kontakt med socialekreterare inom enheten för ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen och rådet för funktionshinderfrågor har under året haft en gemensam workshop för att tillsammans identifiera de viktigaste områdena att arbeta med och utveckla i stadsmiljön med utgångspunkt i stadens program för tillgänglighet och delaktighet. Gemensamt tas ett antal aktiviteter fram som sedan förs in i verksamhetsplanen. På detta sätt har förvaltningen getts större möjlighet att säkerställa viktiga tillgänglighetsaspekter i utvecklingen av den offentliga miljön. Utöver detta lämnar rådet synpunkter på remisser och yttranden samt deltar i granskningen av detaljplaner för nybyggnationer.

Arbetet med barns rättigheter

Inom avdelningen för socialtjänst har förvaltningen en barnrättssamordnare som har det övergripande och samordnande ansvaret för implementeringen av barnrättsperspektivet inom denna del av förvaltningens verksamhet. Barnrättssamordnaren får stöd och utbildning i sitt uppdrag från avdelningen för stadsövergripande sociala frågor vid socialförvaltningen. Barnrättssamordnarens uppdrag har varit att ta fram en lokal implementeringsplan för stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten och för arbetet med barnrättsperspektiv. I barnrättssamordnarens roll ingår även att följa upp och utvärdera arbetet med barnrättsperspektivet. För att kunna göra det har barnrättssamordnaren regelbundna barnrättsambassadörsträffar som sker var sjätte vecka. Målsättningen med arbetet är att barnperspektivet ska genomsyra alla delar av socialtjänsten och barnets bästa ska lyftas i utredningar och beslut.

Medarbetare inom socialtjänsten har olika verktyg som de kan använda i arbetet med barn, exempelvis utredningsmallar som är riktade till barn, så kallade barnutredningar. På motsvarande sätt finns det mallar för barnkonsekvensanalyser och barnbrev där barn kan förberedas på vilka frågor som kommer att ställas vid ett möte och vad mötet syftar till. Vid behov används alternativa kommunikationssätt, till exempel bildkommunikation, känslokort och/eller tejpingsdockor.

Barnrättsambassadörerna på beställarenheten för omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning har kontinuerliga träffar med biståndshandläggarna där de diskuterar barnkonsekvensanalyser samt delger varandra goda exempel.

Förvaltningens familjehandlare använder skattningsmaterialet Session rating scale (SRS)

under sina samtal för att utvärdera hur barn, ungdomar och föräldrar upplever sin behandling. Skattningen fokuserar på frågor som rör bemötande och om upplevelsen av att man har fått ta upp det man själv tycker är viktigt under behandlingens gång.

Socialekreterare och biståndsbedömare inom missbruk och socialpsykiatri arbetar för att lyfta barnrättsperspektivet och barnets bästa i utredningar och beslut. Arbetet med barnkonsekvensanalyser fortsätter att implementeras och utvecklas för att barnets bästa ska främjas i de beslut som fattas. Enheten arbetar även med att implementera BRA-samtal (barns rätt som anhöriga) inom öppenvården i egen regi där barn till personer med beroendeproblematik får möjlighet att komma till tals utifrån sin situation.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 1 - Ingen fattigdom (arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbetet med barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen i socialtjänstens samtliga verksamheter
- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbetet med att erbjuda en aktiv fritid inom egen-regi verksamheterna för personer med funktionsnedsättning samt mötesplatser för socialpsykiatrins målgrupp
 - Fältassistenternas uppsökande arbete
 - Samverkan med kurator från ungdomsmottagningen på en av stadsdelsnämndsområdets skolor
- Mål 4 - God utbildning för alla (arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen)
 - Arbetet med att ge stöd så att familjehemsplacerade barn ska klara skolgången
 - Arbetet med att säkerställa att barn som är medföljande till skyddande boenden ska klara skolgången
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra jämställdhetsanalyser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - Förvaltningens samverkan med rådet för funktionshinderfrågor
 - De insatser som förvaltningen beviljar med stöd av SoL och LSS efter individuella behovsbedömningar
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Arbetet med den lokala samverkansöverenskommelsen samt samverkan med bland annat polisen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avväjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från kronofogdemyndigheten	31,58 %			39,13 %	46 %	Tas fram av nämnd	VB 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 31,58 % och årsmålet om 46 % uppnås inte.</p> <p>Under perioden har det inkommit 225 meddelande om uppsagda kontrakt, varav 19 underrättelser om avhysning från Kronofogdemyndigheten. Fyra av dessa avser privatperson som avhyser privatperson, där orsaken är avsaknad av nyttjanderätt. Resterande 15 avser avhysning från allmännyttig hyresvärd. Totalt har 13 avhysningar verkställts och sex har återkallats. Åtta av de verkställda avhysningarna grundar sig i domstolsbeslut. Avhysningar återkallas även i de fall där hyresgästen självmant återlämnar sin lägenhet till hyresvärderna innan avhysningsdagen, så kallad dold avhysning.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen har i vissa fall begränsat handlingsutrymme när det kommer till att avvärja avhysningar, i synnerhet om det har beslutats via dom från olika instanser. Avhysningsärenden som går till domstol är långdragna processer som i de flesta fall slutar med att individer förlorar sitt boende på sakliga grunder och kan därför vara svåra att förhindra. Förvaltningen arbetar aktivt för att avhysningar inte ska komma till stånd genom vräkningsförebyggande arbete. Arbetet är vanligtvis uppsökande och har på grund av pandemin inte kunnat genomföras i samma utsträckning som under normala omständigheter. Arbetet handlar om att skapa en relation med de personer som riskerar avhysning för att identifiera möjliga lösningar. Arbetet utförs av hyresrådgivaren som har en tät samverkan med stadsdelsnämndsområdets hyresvärdar samt andra viktiga aktörer som exempelvis Kronofogdemyndigheten.</p>							
	Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	VB 2021
	Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	24,2 %	25,9 %	22,1 %	23 %	24 %	VB 2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 24,2 % och årsmålet om maximalt 23 % uppnås delvis.</p> <p>För att barn och unga inte ska bli aktuella inom 12 månader efter avslutad insats arbetar förvaltningen målmedvetet med att säkerställa att så adekvata insatser som möjligt ges till de barn och ungdomar som bedöms ha ett vårdbehov.</p> <p>Under året har förvaltningen fokuserat på de barn och ungdomar som blir aktuella för tredje gången.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Under kommande år planerar förvaltningen arbeta för att fler kartläggningar enligt Signs of Safety ska användas för att korrekta bedömningar ska göras. Förvaltningen kommer att granska och analysera tidigare beviljade insatser för att utvärdera om rätt insats har beviljats den enskilde.</p> <p>Förvaltningen kommer även utföra en granskning av barn- och ungdomsenhetens ärenden för att identifiera vilka orsaker som gör att pojkar och flickor blir återaktualiserade.</p> <p>Analys av skillnader i utfallet mellan kön</p> <p>Fler pojkar än flickor blir återaktualiserade efter avslutad utredning. Skillnaderna mellan utfallet gällande pojkar och flickor är på 3,8 procentenheter. Eftersom indikatorn räknar med alla insatser som beviljats och avslutas är det svårt att analysera orsaken till skillnaderna.</p>							
	Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	86,8 %	91,8 %	77,8 %	56,8 %	70 %	Tas fram av nämnd VB 2021
<p>Analys</p> <p>Analys av skillnader i utfall gällande kön</p> <p>Fler pojkar än flickor har kallats till samtal inom 48 timmar. Förvaltningen gör ingen skillnad i arbetssätt utifrån kön avseende utsträckning att kalla till samtal. Utfallet kan till viss del förklaras med att antalet pojkar som blir aktuella för brott både inom i förvaltningen och i samhället i övrigt är fler än flickor och därav kan utfallet för pojkar bli högre då underlaget blir större.</p>							
	Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning	83 %	80 %	84 %	84 %	88 %	öka 2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
som inte upplever diskriminering							
Analys Utfallet uppgår till 83 % och årsmålet om 88 % uppnås delvis. Utfallet är en procentenhet lägre än förra års utfall och ligger i linje med stadens snitt. Utfallet avser all LSS-verksamhet oavsett regiform.							
Åtgärdsplan Förvaltningens verksamheter i egen regi arbetar kontinuerligt med att utveckla bemötandet gentemot den enskilde. Pedagogiska ramverket är en viktig del i detta kontinuerliga arbete. Under nästa år kommer även en utbildning i lågaffektivt bemötande att erbjudas all personal och chefer inom LSS-verksamheten.							
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	92 %	89 %	94 %	94 %	93 %	öka	2021
Analys Utfallet uppgår till 92 % och årsmålet om 93 % uppnås delvis. Förvaltningen ser utfallet som en fortsatt positiv trend och ett högt utfall överlag. Utfallet är två procentenheter lägre än utfallet föregående år.							
Åtgärdsplan Förvaltningen kommer fortsätta arbeta vidare med att behålla resultatet. Detta genom att förvaltningens egenregi verksamheter inom verksamhetsområdet kommer fortsätta arbeta med bemötandefrågor med utgångspunkt bland annat i den Hbtq utbildning som nyligen genomförts.							
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	85 %	89 %	82 %	85 %	80 %	2021
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	81,25	76,47 %	86,67 %	77,78	80 %	75 %	VB 2021
Analys Analys av skillnader i utfall gällande kön Andelen placerade pojkar som klarar målen i kärnämnen i grundskolan är lägre än andelen flickor. Att flickor klarar målen i skolan i högre utsträckning än pojkar följer den statistik som gäller i skolan nationellt. Förvaltningen har uppmärksammat flera av de ensamkommande flyktingbarnen är pojkar där man inte når samma resultat som övriga placerade barn, något som kan bero på att de inte har haft en stadig skolgång i Sverige sedan förskoleklass. Förvaltningen fortsätter arbetet med att erbjuda insatsen Skolfam till familjehemsplacerade barn. Inför 2022 kommer fortsatt fokus vara att tillsätta skolcoacher som förvaltningens kontaktverksamhet tillhandahåller som ett komplement till de barn där Skolfam inte gett önskat resultat.							
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	100	100 %	100 %	66,67	68 %	Tas fram av nämnd	2021
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	92 %	89 %	86 %	91 %	90 %	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Utfallet uppgår till 90 % och årsmålet om 91 % uppnås delvis. Förvaltningen ser periodens utfall som en fortsatt positiv trend och ett högt utfall överlag. Utfallet är fyra procentenheter högre än 2020 och en procentenhet högre än 2019. Åtgärdsplan Förvaltningen kommer fortsätta arbeta vidare med att behålla resultatet. Detta genom att förvaltningens egenregi verksamheter inom verksamhetsområdet kommer fortsätta arbeta med bemötandefrågor bland annat genom utbildning i lågaffektivt bemötande.							
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	82 %	81 %	85 %	80 %	79 %	79 %	2021
  Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	69,23	75 %	66,67 %	31,04	30 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys Analys av skillnader i fördelningen mellan kön 75 % av männen och 66,6 % av kvinnorna uppgav att de fått förbättrad situation av insatsen. Utifrån att det är betydligt färre män som deltog i undersökningen bedömer förvaltningen att resultatet inte är representativt. Under 2022 kommer förvaltningen att arbeta för att en högre andel personer deltar i undersökningen, och att fördelningen mellan män och kvinnor är jämnare.							
  Andel personer som själv upplever att dem får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	76,92	77,78 %	50 %		30 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys Analys av skillnader i fördelningen mellan kön 77 % av männen och 50 % av kvinnorna uppgav att de fått förbättrad situation av insatsen. Då en låg andel kvinnor deltog i undersökningen bedömer förvaltningen att resultatet inte är representativt. Under 2022 kommer förvaltningen att arbeta för att en högre andel personer deltar i undersökningen, och att fördelningen mellan män och kvinnor är jämnare.							
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	71,73	75,71 %	66,67 %		70 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
Analys Analys av skillnader i utfall mellan kön Andelen barn och unga som varit delaktiga och fått återkoppling i sina utredningar är lägre för flickor än för pojkar. En orsak till detta kan vara att de flickor som har pågående utredningar till större del är yngre. Utredningen återkopplas inte om det inte bedöms lämpligt utifrån barnets ålder. Då delges endast vårdnadshavarna informationen. Vad gäller yngre barn är det ibland svårt att få vårdnadshavares samtycke till att förvaltningen träffar barnet i samband med att utredningen avslutas. Ungdomar i större utsträckning direkt kontakt med sin handläggare och vill själva ha återkoppling om utredningen. Förvaltningen fortsätter lyfta vikten av delaktighet och återkoppling samt vara uppmärksamma på könsskillnader i denna fråga. Förvaltningen informerar redan i början av utredningen föräldrarna om att avslutningssamtal alltid ingår för att öka antalet barn som ges återkoppling av utredningen. Förvaltningen ser därför över möjligheterna att återkoppla till barn via telefonsamtal eller digitala möten. Flera socialsekreterare har deltagit i utbildningen <i>Samtal med barn</i> där en central del är i hur man kan göra barnet mer delaktigt.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel utredningar av barn och unga i vilka skola/förskola vidtalas	61,7	60 %	61,21 %		75 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 61,7 % och årsmålet om 75 % uppnås delvis.</p> <p>Förvaltningen kontaktar alltid förskola eller skola vid orosmälan som inkommit från någon av dessa aktörer. I vissa ärenden har ungdomar inte haft en skolgång då de inte längre har skolplikt och då har kontakt med skola inte varit aktuell. Vidare har det i de fall ungdomar varit över 15 år tagits hänsyn till ungdomens önskemål om att inte ta kontakt med skola om det bedömts som lämpligt.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen fortsätter arbetet med att delta i samverkan med förskola och skolan enligt aktuell handlingsplan. Samhandling mellan förskola/skola och socialtjänst ska ske efter individuell bedömning och i de fall det är nödvändigt för att besvara utredningens frågeställning. Förvaltningen ser ett behov av att i högre grad se förskola/skola som en samverkanspartner och viktig referens för att fullt ut kunna bedöma barnet/den unges behov av stöd. Arbetet kommer med anledning av detta att intensifieras under 2022.</p>							
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	15				15	Tas fram av nämnd	2021
   Antal personer som utsatts för våld i nära relation som är kända av socialtjänsten	402 st	4,98 %	95,2 %		400 st	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys</p> <p>Analys av skillnader i utfall mellan kön</p> <p>Antalet våldsutsatta kvinnor är fler än män, vilket speglar könsfördelningen av våldsutsatta i samhället i stort. Det finns ett mörkertal vad det gäller män som utsätts för våld vilket även kan påverka hur man når män med information om stöd som erbjuds. Förvaltningen erbjuder både kvinnor och män insatser utifrån behov.</p>							
   Antal vräkningar som berör barn	3			0	0	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till tre vräkningar som berör barn och årsmålet om 0 vräkningar uppnås inte.</p> <p>De avhysningar som har berört barnfamiljer innefattar totalt sex barn. Två av dessa avhysningar avser oriktiga hyresförhållanden, dessa två familjer var vid verkställighet avflyttade. Förvaltningen har inte kunnat påverka familjernas situation då beslut fattats i domstol. En avhysning avser förstahandskontrakt, för en barnfamilj med ett barn. Förvaltningen har vid flera tillfällen vidtagit åtgärder för att avvärja avhysning utan resultat. Den avhysta barnfamiljen är placerad i en tillfällig lägenhet utanför stadsdelsnämndsområdet i avvaktan på lämpligt lägenhetserbjudande från SHIS.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Ett framgångsrikt vräkningsförebyggande arbete behöver ske långt innan ett ärende blir aktuellt hos Kronofogdemyndigheten. I det förebyggande arbetet ingår en regelbunden kontakt med hyresvärdar där individuell plan/utbetalningsplan mellan klienten och hyresvärdar upprättas. Systematisk uppföljning för att säkerställa att klienten betalar sin hyra eller hyresskuld är en viktig del av arbetet.</p>							
   Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	79 %	81 %	77 %	68 %	82 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 79 % och årsmålet om 82 % uppnås delvis.</p> <p>Resultatet är högre än stadens snitt som ligger på 75 %. Förvaltningen kan även se en ökning av upplevelsen av trygghet med 11 procentenheter jämfört med utfallet för föregående år.</p> <p>Åtgärdsplan</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Flera trygghetsskapande aktiviteter har genomförts i syfte att öka tryggheten. Ett exempel på detta är att läsen till enskildas lägenheter i LSS bostäder bytts ut mot kodlås. Den enskilde kan själv påverka vem och när andra får tillgång till deras bostad. Det faktum att nyckelhanteringen upphört tros också kunna bidra till ökad upplevelse av trygghet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Bostadsförmedlingen i Stockholm AB ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relation och har rätt till förtur också får tillgång till det.	2021-01-31	2021-06-30	
✓ Kommunstyrelsen ska tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvaret för beställning av vissa eller alla typer av bostäder med särskild service i syfte att öka likställigheten och tillgången till fler LSS-bostäder. Utredningen ska innehålla en grundlig analys av de ekonomiska konsekvenserna på kort och lång sikt av eventuell flytt av beställaransvaret	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, samt vid behov med stöd av arbetsmarknadsnämnden, utreda en utveckling av fritidsgårdarnas fortsatta uppdrag i syfte att nå fler och erbjuda mer kontinuerlig och planerad verksamhet, inklusive hur mer verksamhet kan ske mobilt och digitalt samt ta fram en modell för fortsatt drift av fritidsgårdar som stängts på grund av hot och kriminalitet.	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska tillsammans säkerställa att alla barn som är placerade på HVB- eller familjehem har en skolplanering och inte står utan skolgång mer än en vecka	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska utveckla och systematisera uppföljningen av hur klienterna och brukarna upplever effekten av de insatser de får genom socialtjänsten	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna ansvara för att Esset är ett verksamhetssystem som möjliggör en evidensbaserad socialtjänst med fokus på att klienten känner att den fått fungerade stöd	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
Styrgruppen för Esset har under året beslutat att förändra inriktningen på projektet. Den nya inriktningen innebär vidareutveckling av stadens egenutvecklade delar i nuvarande verksamhetssystem och Esset kommer inte att införas.			
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna införa en samlad verksamhetsuppföljning för LSS-verksamheter	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan och utöka hembesöksprogrammet så det når fler och stöttar familjer i riskzon längre	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att söka socialtjänst i annan stadsdel än där man bor när det gäller hedersrelaterade problem	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna samverka särskilt med Polisen kring initiativ gryning och arbeta för att stödet till utsatta för våld i nära relation sker samordnat	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna tydliggöra fältassistenternas uppdrag, arbetsmetoder och mål i syfte att skapa en likställighet i staden	2021-01-01	2021-06-30	
✓ Socialnämnden ska stötta stadsdelsnämnderna i genomlysning av socialtjänstens barn- och ungdomshandläggning enligt modell "Rätt stöd i rätt tid"	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram förslag på förändrade riktlinjer för att införa en ny form av sysselsättning inom socialpsykiatri samt i samband med detta göra en översyn av ersättningsystemet för sysselsättning	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla en modell för verksamhetsuppföljning för samtliga verksamheter inom socialtjänsten oavsett regiform	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska inrätta strategisk funktion för samverkan skola-socialtjänst-polis-civilsamhälle	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Stadsdelsnämndernas ska tillsammans med socialnämnden utreda förutsättningarna för att samlokalisera socialsekreterare och polis i stadens lokalpolisområden	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: I Skärholmen får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Samverkan mellan socialtjänst och skola gällande barn som placeras utanför hemmet.
- Barns situation lyfts i utredningar som rör vuxna där det finns barn i familjen. För barn i osäkra boendeförhållanden ger förvaltningen vid behov kompensatoriska insatser.
- De insatser som ges är evidensbaserade och stärker de skyddsfaktorer som finns.
- Fortsatt utveckling av verksamheten så att personer i behov av stöd upplever att insatserna är präglade av självbestämmande och hög kvalitet.
- Utveckling av digitala hjälpmedel och införande av välfärdsteknik i LSS-verksamheter och inom socialpsykiatriens utförarverksamhet.
- Stöd och behandling till våldsutsatta, våldsutövare och barn som växer upp i familjer där våld förekommer.
- Utveckling av förebyggande insatser i samverkan med barn och ungdomars föräldrar.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Våldsutövare och våldsutsatta som ansöker om stöd fullföljer sin behandling.
Personer med funktionsnedsättning upplever att de kan påverka insatsens utformning.
Personer med funktionsnedsättning och insatsen LSS-bostad upplever sig trygga.
Personer med insatser inom socialpsykiatri är nöjda med sin insats.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat där tre uppnås helt och ett uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där fyra av fem nämndindikatorer uppnås helt. En indikator uppnås inte
- genomförande av nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel barn som varit medföljande på skyddat boende där skolgång kunnat säkerställas	100 %	100 %	100 %		80 %		2021
 Andel familjer med osäkra boendeförhållanden som är placerade av socialtjänsten där en barnkonsekvensanalys är genomförd	100 %			91 %	98 %		2021
 Andel kartläggningar med familjer som genomförs enligt Signs of Safety i samband med utredningar	21 %			50 %	55 %		2021

Analys

Utfallet uppgår till 21 % och årsmålet om 55 % uppnås inte.

En bidragande orsak till att årsmålet inte uppnås är pandemin då förvaltningen inte träffar familjer i lika hög utsträckning som före pandemins utbrott. Fler möten sker via Skype eller telefon vilket gör att det blir svårare att använda sig av kartläggning som verktyg. En fortsatt hög personalomsättning med flera nya medarbetare påverkar implementeringen av Signs of Safety. Det tar tid innan samtliga medarbetare känner sig trygga och bekväma med att använda sig av olika samtalsverktyg.

Åtgärdsplan

Förvaltningens arbete med Signs of Safety, både som förhållningssätt och att använda olika verktyg kommer intensifieras under 2022. Den sociala barn- och ungdomsvården i stadsdelsnämndsområdet ska genomföra Signs of Safety i hela processen genom mottagning, utredning och insatser. Kartläggningar praktiseras på barn- och ungdomsenhetens ärendegenomgångar för att öka kunskapen bland socialsekreterarna och för att kunna delge goda exempel. En utbildning för de socialsekreterare som är nya i yrket kommer att genomföras under 2022 för att öka kunskapen om metoden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀ Andel våldsutsatta som fullföljer sin behandling på RVC Sydväst	85,7 %	0 %	85,7 %		75 %		2021
Analys							
Analys av skillnader i utfall gällande kön							
Samtliga våldsutsatta som har deltagit och fullföljt sin behandling på RVC har varit kvinnor. Det är fler våldsutsatta som ansöker om stöd än våldsutövare. Behandlingen ger verktyg att bearbeta det våld de varit med om eller lever i samt att förstå våldets mekanismer och vad det får för konsekvenser.							
♀ Andel våldsutövare som fullföljer behandling på RVC sydväst	75 %	75 %	0 %		75 %		2021
Analys							
Analys av skillnader i utfall gällande kön							
Samtliga våldsutövare som har deltagit och fullföljt sin behandling har varit män. Det är färre våldsutövare som söker stöd än våldsutsatta. Våldsutövare ansöker främst om stöd av förvaltningen genom partnerkontakt. Detta innebär att de inte själva tar initiativ till kontakt utan att förvaltningen kontaktar personen om samtycke finns från den våldsutsatta. Samtycker den våldsutövande till kontakt är inte alltid motivationen till stöd så stor initialt. Detta kan förändras under tiden för kontakten och då fullföljs ofta behandlingen, ökar inte motivationen så är det flera som uteblir. En stor del av behandlingen går ut på att man tar ansvar för det våld man utsatt sin partner för. Förvaltningen ser att de våldsutövare som ansöker om stöd på eget initiativ har en större motivation att fullfölja sin behandling.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Genomföra en kompetensinventering i syfte att öka utbildningsnivån och få in fler med akademisk bakgrund i verksamheterna	2021-01-01	2021-12-31	
Nya arbetssätt utvecklas för att säkerställa kännedom om barn och unga som befinner sig i riskzon, att de ges adekvat stöd och att resultatet av arbetet kan mätas	2021-01-01	2021-12-31	
Öka brukarinflytandet genom att utveckla den digitala kompetensen kring hjälpmedel och välfärdsteknik	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där båda som har utfall uppnås helt.
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås eller delvis uppnås.

Flera av äldreomsorgens indikatorer avser resultat från Socialstyrelsens brukarundersökningar

som normalt genomförs under våren och redovisas under hösten. I år har Socialstyrelsen meddelat att undersökningarna inte kommer att genomföras. Måluppfyllelsen under 2021 har istället mätts genom biståndsbedömarnas uppföljning på individnivå som sammanställts av äldreförvaltningen. Undersökningen innehåller liknande frågor som Socialstyrelsens undersökning men det finns också vissa skillnader i formulering vilket gör att vissa frågor inte är jämförbara med utfallet för tidigare år. Indikatorerna kan därför inte heller ligga till grund för att bedöma den totala måluppfyllelsen. Istället grundar sig bedömningen på arbetet med framtagna prioriteringar, aktiviteter och förväntade resultat.

För Skärholmens stadsdelsnämndsområde ses generellt goda resultat som står sig väl i jämförelse med stadens övergripande resultat. Resultatet avseende den totala nöjdheten i vård- och omsorgsboende är högre än stadens snitt. Likaså är upplevelsen av att kunna påverka insatsens utformning på vård- och omsorgsboende högre än snittet för staden. Andelen trygga hemtjänsttagare är högre än snittet för staden medan andelen trygga omsorgstagare på vård och omsorgsboende har ett lägre snitt än staden. Andelen nöjda brukare inom hemtjänsten och andelen brukare som anser att de kan påverka insatsens utformning i hemtjänsten ligger i linje med, eller strax under stadens snitt.

Dagverksamhet har i år, likt tidigare år, en hög nöjdhet och utmaningen för framtiden är att bibehålla det goda resultatet och analysera vidare vilka framgångsfaktorer det är som genererar nöjdheten.

Året har fortsatt varit präglad av den pågående pandemin vilket också påverkat vissa förutsättningar att genomföra planerade utvecklingsprojekt. Framför allt är det prioriterade arbetet med att skapa ökat och anpassat förebyggande stöd och sociala mötesplatser påverkat som ett resultat av begränsningar med anledning av rådande restriktioner.

Prioriterade insatser

Biståndshandläggare har ett förebyggande perspektiv.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan

- *Utförda insatser:* Framtagande av internutbildningar i samverkan med äldre- och socialförvaltningen ☞ Utbildning inom våld i nära relationer för biståndshandläggare.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Förstärkande av arbetet kring de mest sårbara äldre med komplexa behov i form av ett projekt med hemtjänsten i egen regi och beställarenheten omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning har påbörjats under 2021 och kommer fortsätta under 2022. Projektet ska leda till nya arbetssätt mellan hemtjänsten i egen regi och beställarenheten omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning för personer som lever med missbruk och psykisk ohälsa.

Fortsatt satsning inom demensområdet.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Samverkan och utbildningsinsatser för stärkt kompetens kring personer med demens har pågått under året mellan förvaltningens hemtjänst i egen regi och Röda korsets folkhögskola ☞ Hemtjänsten har också arbetat för ökad

personalkontinuitet genom förbättrad samordning och ökad flexibilitet. Vid årets slut är hemtjänsten i egen regi, jämte en annan förvaltnings, de enheter som har högst personalkontinuitet jämfört med stadens övriga egenregi verksamheter ☞ Arbetet för att behålla Silviahemscertifieringen. Arbetssätt utifrån certifieringen fortlöper i form av att gemensamma månatliga reflektionsstunder där biståndsbedömare reflekterar kring komplexa ärenden ☞ Sätra vård- och omsorgsboende har arbetat för ökad beläggning och har vid årets slut ett fåtal lediga platser jämfört med i snitt 10-12 vakanser under hösten.

- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Fortsätta det påbörjade arbetet med att utreda förutsättningar och möjligheter att starta ett Demenscentrum vid Sätra vård- och omsorgsboende.

Fortsatt utveckling av kvaliteten med fokus på digital välfärdsteknik.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Vid Sätra vård- och omsorgsboende sker kontinuerliga utbildningsinsatser i hur medarbetarna ska kunna använda den välfärdsteknik som köpts in till verksamheten. Efter avklarad utbildning utfärdas ett certifikat till medarbetaren som legitimerar medarbetarens kunskaper att använda hjälpmedlet som en integrerad del i arbetet med brukarna ☞ Arbetet med digitala inköp till brukare inom hemtjänsten i egen regi.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Arbetet med digitala inköp till brukare inom hemtjänsten är påbörjat och beräknas vara infört under hösten 2022 för de hemtjänstkunder som önskar. Vissa utbildningssatsningar har genomförts men tidsplanen som äldreförvaltningen styr över har fått skjutas upp och arbetet planeras till 2022. Förvaltningens arbete med att erbjuda en digital fixartjänst är påbörjad och beräknas utvecklas och erbjudas medborgarna under 2022.

Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Projektplanering och kartläggning av stärkt och utökat förebyggande stöd ☞ Samarbete med kulturförvaltningen har inletts i syfte att öka kulturaktiviteterna inom ramen för de öppna mötesplatserna ☞ Erbjudanden om insatser och aktiviteter i syfte att bryta den sociala isoleringen vid måltidssituationen och stärka mat- och måltidsupplevelsen för äldre har skett inom ramen för projektet *Matlyftet*. Bland annat inhandlas och tillagas mat från grunden hemma hos den enskilde tillsammans med personal.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Fortsätta det påbörjade arbetet med Äldrefältare ☞ Det påbörjade arbetet med att stärka stödet till anhöriga som vårdare en närstående fortsätter också under nästa år.

Utbildningssatsningar, med speciellt fokus på vidareutbildning inom språkkompetens samt teknik och digitalisering.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Utbildning inom digitala inköp för att kunna breddinföra digitala inköp inom hemtjänsten i egen regi till de brukare som önskar.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Satsningar inom utförarverksamheterna som syftar till att integrera teknik och digitalisering som ett komplement till ordinarie arbetssätt är delvis påbörjat men behöver fortsätta under 2022. En orsak till att arbetet inte kunnat slutföras under året är att förvaltningen inte äger tidsplan för resurser för vissa genomförande, till exempel projekten smarta lås och breddinförandet av digitala inköp som äldreförvaltningen äger planeringen för och som förväntas ske under 2022 ☞ Satsningar inom digital teknik ska erbjudas äldre vid de öppna träffpunkterna, så snart mötesplatserna är i full drift igen, bland annat genom inrättandet av en digital fixartjänst.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Omsorgstagarna inom äldreomsorgen är trygga med de insatser som ges

Omsorgstagarna inom äldreomsorgen är nöjda med de insatser som ges

Andelen nöjda och andelen trygga omsorgstagare redogörs för genom kommentarer till respektive indikator. Då årets resultat grundar sig på resultat av individuppföljningarna och där årets frågor endast till viss del är jämförbara med Socialstyrelsens tidigare resultat går det inte att dra slutsatser som är jämförbara över tid. Formuleringen av de förväntade resultaten påverkas därför av att frågorna kopplat till nöjdhet och trygghet inte går att likställa och det är därför inte möjligt att mäta dem i termer av uppnådda, delvis, eller ej uppnådda resultat.

Delvis uppnådda resultat

Medarbetarna inom äldreomsorgen har en hög kompetens och fortsätter utveckla användandet av digital välfärdsteknik

Äldreomsorgens verksamheter har genomfört flera utbildningssatsningar inom digital teknik och digitala hjälpmedel. Ett exempel är utbildning i hur digitala inköp ska ske inom hemtjänsten. Sammantaget är bedömningen att målet delvis är uppnått då det inom området finns aktiviteter som inte blivit genomförda under året, eller som är i en uppstartsfas. Arbetet med att inrätta ett demenscentrum vid Sätra vård- och omsorgsbonde ses som en viktig förutsättning för att arbeta vidare med spridning av kompetens inom teknik och digitalisering. Detta arbete fortsätter under 2022.

Goda exempel

Matlyftet

Förvaltningen har beviljats medel inom ramen för projektet *Matlyftet*. Syftet med projektet är att bryta den sociala isoleringen vid måltidssituationen och stärka mat- och måltidsupplevelsen för äldre. Planeringen är att genomföra aktiviteterna under hösten då det under rådande omständigheter inte varit möjligt att genomföra under våren. Fokus för hösten är frukostaktiviteter där tillredning av näringsriktig frukost utifrån nutritionsbehov tillreds. Det finns ett gediget och kvalitetssäkrat material i verksamheten framtaget av dietist.

En dag med fokus på aktiviteter för äldre

Under *Grow'in Skärholmen* anordnade förvaltningen en dag för äldre. Fokus för dagen var aktiviteter och social gemenskap. Avdelningen stöd och service i egen regi fanns på plats för att sprida information om sina verksamheter. Under dagen arrangerades livemusik, föreläsningar, gympa, lotterier och tal, allt anpassade för äldre och deras behov. Stadens äldreborgarråd invigde dagen som också utgjorde ett alternativ till tidigare års äldrefestival.

Internt samverkansprojekt kring de mest sårbara äldre

Beställarenheten omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning och hemtjänsten i egen regi samverkar i ett internt projekt som syftar till att stärka arbetet kring de mest sårbara äldre med komplexa behov. Ett tvärprofessionellt spetskompetensteam håller inom ramen för projektet på att utformas, bestående av biståndsbedömare och medarbetare inom hemtjänsten, för att tillsammans stärka det gemensamma arbetet kring de äldre med omfattande psykisk ohälsa. Ett mål är också att förbättra samverkan med regionen i arbetet kring äldre med psykisk ohälsa.

Hemtjänsten samverkan med Röda korsets folkhögskola

Genom samverkan med Röda korsets folkhögskola som är belägen i Skärholmen har hemtjänsten i egen regi arbetat för att stärka kompetens kring personer med demens. Gemensamma utbildningssatsningar har skett där elever från skolan och personal från hemtjänsten deltagit tillsammans. Hemtjänsten har under året också tagit emot fler elever under verksamhetsförlagd praktik. På detta sätt ökar hemtjänsten på sikt sina förutsättningar till anställning av personer med rätt kompetens inom ramen för uppdraget.

Kontinuitet i hemtjänsten

Hemtjänsten i egen regi har arbetat aktivt med att främja en god kontinuitet där det i största möjliga mån är samma hemtjänstpersonal som besöker den äldre. Genom att planerarna i hemtjänsten delat upp insatserna i små geografiska områden utefter hur brukarna bor har personalen lättare kunnat knytas till ett visst antal brukare. Samma planering har gällt för timvikarier. Genom en nogsam uppföljning har arbetet kunnat följas över tid och åtgärder också snabbt sättas in vid behov. Utfallet för hemtjänsten i egen regi är 10,6 %, vilket jämte Spånga-Tensta är det bästa resultatet i staden. Snittet för stadens egen regi är 13 %.

Jämställdhetsanalys

Tidigare mätningar har visat att förebyggande insatser, bland annat anhörigstöd samt öppna träffpunkter, främst nyttjas av kvinnor. Resultatet ligger till grund den analys av förebyggande insatser som görs kopplat till aktivitetscentren och till anhörigstödet där målet bland annat är att utveckla fler aktiviteter som också efterfrågas av män och på så sätt kunna bidra till målet om en jämställd hälsa med fokus på det förebyggande folkhälsoarbetet.

Vissa indikatorer visar att det finns skillnader i upplevelse mellan könen. Ett exempel är andel nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende där 100 % av männen är nöjda medan 66,6 % av kvinnorna är nöjda. Skillnaden i upplevelse mellan könen har sett likande ut de senaste åren och därför behöver vidare analyser göras till om det finns faktiska skillnader mellan hur män och kvinnor bemöts eller om det finns andra faktorer som bidrar till skillnaderna. Det senaste åren har förvaltningen sett att män generellt är mer nöjda än kvinnor i undersökningar inom äldreomsorgen. För personer boende på vård- och omsorgsboende och enskilda med hemtjänst är det vanligt att det är en maka/make som har svarat på enkäten,

speciellt i de fall det inte finns någon god man eller legal företrädare. Detta tros vara än mer tydligt i år då brukarundersökningen utförts i samband med individuppföljningen och där ofta maka/makes uppgifter inhämtas i samband med uppföljningen. Detta kan i sin tur ha präglat resultaten och därför är det i termer av skillnader mellan män och kvinnors upplevelse också svårt att dra slutsatser då det snarare bör ses i termer av vem som svarat på enkäten.

Särskilda redovisningar

Äldrevänlig stad

Förvaltningen samlar och strukturerar sitt arbete med att utveckla en äldrevänlig stad genom utveckling så att verksamheterna är tillgängliga och både förenklar och berikar livet för stadsdelsnämndsområdets seniorer. Genom dialoger med bland annat pensionärsrådet får förvaltningen relevant input och underlag för att möta äldres behov. Exempel är att pensionärsrådet inför 2021 lyfte behovet av att komplettera rekreativa platser såsom Sättrastrandsbadet med funktioner som lockar äldre att besöka och vistas där. Rådet lyfte det konkreta förslaget om att anlägga en boulebana i Sättrastrandsbadet. Boulebanan har färdigställts och har varit en åtgärd hos förvaltningen för att bidra till att fler invånare vistas på platsen och därigenom skapa trygghet.

Rådet har också bidragit med utvecklingsförslag i stadsmiljöfrågor och tillgänglighet i lokaler genom den workshop som förvaltningen anordnat under året. Rådet har erbjudits att granska tillgängligheten i förslag på vallokaler inför nästa års val. Rådet bidrar på detta sätt till att förvaltningen säkerställer viktiga tillgänglighetsaspekter i utvecklingen av den offentliga miljön.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbetet med förebyggande insatser genom öppna träffpunkter och mötesplatser
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra jämställdhetsanalyser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
 - De insatser som förvaltningen beviljar med stöd av SoL efter individuella behovsbedömningar
 - Förvaltningens samverkan med pensionärsrådet
 - Arbetet med nationella minoriteter och aktiviteter inom finskt förvaltningsområde

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen				67 %	72 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys							
(Gul). Indikatorns resultat baseras i år på resultat från frågan <i>Är du nöjd med måltidssituationen?</i> utifrån kvalitetsuppföljning på individnivå. Detta gör att jämförelse med resultat på indikatorn från föregående år är svår att göra. Förvaltningens resultat är 79,6 % på totalen, 78,7 % för män och 80 % för kvinnor. Förvaltningens resultat är lägre än stadens totala resultat om							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
90,4 %. På Sättra vård- och omsorgsboende har fokus för arbetet med att skapa bra måltidssituationer legat på den omgivande miljön och att skapa delaktighet i måltiden. Bland annat har karotter i olika storlekar köpts in för att möjliggöra att utifrån förmåga ta av maten på egen hand.							
Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra				58 %	63 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys</p> <p>(Gul). Indikatorns resultat baseras i år på resultat från frågan <i>Får du komma ut i den utsträckning som du önskar?</i> utifrån kvalitetsuppföljning på individnivå. Detta gör att jämförelse med resultat från föregående år är svåra att göra. Förvaltningens resultat är 59 %, 56,3 % för män och 60,9 % för kvinnor. Förvaltningens resultat är lägre än snittet för staden som är 64,6 %. Under året har förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi utökat aktiviteterna utomhus men aktiviteterna har anpassats efter pandemin vilket kan ha påverkat upplevelsen.</p>							
Andel digital natttillsyn i hemtjänsten					0 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys</p> <p>Arbetet med att implementera digital natttillsyn sker stadsövergripande där äldreförvaltningen ansvarar för planeringen. Under 2021 har ett pilotinförande i annan stadsdelsförvaltning påbörjats. I dagsläget är det oklart när implementeringen kan ske i förvaltningens hemtjänst.</p>							
Andel digitala inköp i hemtjänsten					3 %	Tas fram av nämnd	2021
<p>Analys</p> <p>Det finns idag inget digitalt stöd eller mätmetod framtagen för att mäta indikatorn varför inget resultat för indikatorn kan ges. Den kommunala hemtjänsten erbjuder digitala inköp som ett alternativ utefter den enskildes önskemål. Hittills har ingen enskild visat sådan efterfrågan.</p>							
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				82 %	86 %	86 %	2021
<p>Analys</p> <p>(Gul). Utfallet baseras på resultatet på kvalitetsuppföljning på individnivå. Utifrån resultatet från kvalitetsuppföljningar på individnivå gällande hemtjänst kan två frågor sammanvägas;</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Får du hjälpen så som ni kommit överens om?</i> där det totala resultatet är 90,0 %, utfallet för män är 88,2 % och utfallet för kvinnor är 92,6 %. Förvaltningens resultat är något lägre än stadens totala resultat om 95,2 %. <i>Har du deltagit i planeringen om hur den beviljade hjälpen ska utföras?</i> där det totala resultatet är 81,4 %, utfallet för män är 88,2 % och utfallet för kvinnor är 76,9 %. Förvaltningens resultat är högre än stadens totala resultat om 79,8 %. <p>Hemtjänsten i egen regi arbetar med att stärka äldres delaktighet i genomförandeplanen och kontaktmannaskapets uppdrag i syfte att den äldres insatser ska utföras på det sätt som önskas.</p>							
Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				83 %	72 %	78 %	2021
<p>Analys</p> <p>(Grön). Utfallet baseras på resultat från kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan <i>Har du möjlighet att påverka hur hjälpen genomförs?</i> Förvaltningens resultat är 91,6 % på totalen, 100 % för män och 82,4 % för kvinnor. Förvaltningens resultat är 6,1 procentenheter högre än stadens på totalen.</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel smarta lås i hemtjänsten						Tas fram av nämnd	2021
Analys Förvaltningen styr inte över tidsplanen för smarta lås, det gör äldreförvaltningen. Införandet har inte påbörjats i stadsdelsnämndsområdet utan är planerat att påbörjas 2022.							
 Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten				77 %	81 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys (Grön). Resultatet hämtas från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan <i>Hur tryggt eller otryggt känns det att bo hemma med stöd av hemtjänst?</i> . Detta medför svårigheter att analysera resultatet med föregående års utfall eftersom resultaten är hämtade från olika undersökningar. Nämndens resultat är 95,8 % på totalen, 100 % för män och 93,3 % för kvinnor. Förvaltningens resultat är 7,4 procentenheter högre än totalen för staden. Inom egen regi är 100 % av brukarna nöjda och i privat regi är 91 % av brukarna nöjda.							
 Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				75 %	84 %	Tas fram av nämnd	2021
Analys (Röd). Resultatet hämtas från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan <i>Hur tryggt eller otryggt känns det att bo på ditt äldreboende?</i> . Detta medför svårigheter att analysera resultatet med föregående års utfall eftersom resultaten är hämtade från olika undersökningar. Förvaltningens resultat är 62,5 % på totalen, 66,6 % för män och 80 % för kvinnor. Förvaltningens resultat är 26,7 procentenheter lägre än totalen för staden vilket får ses som en signifikant skillnad. Skillnaden mellan könen är också så pass stor att det är intressant att titta på om det i det dagliga arbetet finns trygghetsaspekter mellan män och kvinnor som innebär att deras upplevelse skiljer sig åt, eller om det finns andra trygghetsfaktorer som präglar resultatet och skillnaden mellan könen. Trygghet i omsorgen är ofta en central aspekt som också påverkar upplevelsen av många andra faktorer som hur man trivs på sitt boende och hur väl boendet motsvarar den äldres förväntningar. Arbetet med att analysera utfallet och skillnaderna behöver fortsätta under 2022 med fokus på trygghetsskapande insatser till målgruppen och dialoger med såväl brukare som personal och anhöriga.							
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	100 %	100 %	100 %	90 %	95 %	93 %	2021
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				79 %	86 %	86 %	2021
Analys (Gul). Resultatet hämtas från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan <i>Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?</i> . Detta medför svårigheter att analysera resultatet med föregående eftersom resultaten är hämtade från olika undersökningar. Förvaltningens resultat är 79,1 % på totalen, 88,9 % för män och 73,3 % för kvinnor. Förvaltningens resultat är lägre än stadens totala resultat om 88 %. Resultatet för hemtjänsten i egen regi är 92,3 % jämfört med privat regi där endast 63,7 % är nöjda. Att det skiljer 28,6 procentenheter mellan kommunal och privat regi behöver följas upp mer noga för att dra vidare slutsatser. Vid avtalsuppföljningar och individuppföljningar med privata utförare bör skillnaden i utfallen påtalas och åtgärder efterfrågas för att få förklaring till skillnaden i resultaten. Inom hemtjänsten i egen regi har verksamheten stärkt kompetensen genom olika utbildningsinsatser kring demens och kring äldre med komplexa behov. Hemtjänsten samverkar också med Röda korsets folkhögskola där personalen inom hemtjänsten och studerande går vissa utbildningar tillsammans. Detta läggs också en grund för kommande rekryteringar.							
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				77 %	76 %	82 %	2021
Analys (Grön). Resultatet hämtas från stadens kvalitetsuppföljning på individnivå och frågan <i>Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?</i> . Detta medför svårigheter att analysera resultatet med föregående år då resultaten är							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
hämtade från olika undersökningar. Förvaltningens resultat är 88,9 % på totalen, 66,6 % för män och 100 % för kvinnor. Förvaltningens resultat är 4 procentenheter högre än stadens totala resultat. Förvaltningens vård- och omsorgsboende i egen regi arbetar enligt Silviahemscertifieringen vilket utgör en viktig del i kvalitetsarbetet och som kan bidra till nöjdheten.							
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	8,5			8,5	10	Max 10 personer	2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Förvaltningen har inte blivit kontaktade i frågan och styr inte heller över tidsplanen för arbetet.			
  Kommunstyrelsen ska i samråd med äldre- och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldre- och stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete med kommunstyrelsen och ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31	
  Äldre- och stadsdelsnämnderna ska i samarbete genomföra pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- och sjukvårdsorganisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörselmiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhörigstöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Skärholmens äldre invånare är trygga och har tillgång till insatser som präglas av hög kvalitet och självbestämmande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Biståndshandläggare har ett förebyggande perspektiv.
- Fortsatt satsning inom demensområdet.
- Fortsatt utveckling av kvaliteten med fokus på digital välfärdsteknik.
- Äldre som lider av ofrivillig ensamhet erbjuds sociala mötesplatser och förebyggande insatser, även digitalt.
- Utbildningssatser, med speciellt fokus på vidareutbildning inom språkkompetens samt teknik och digitalisering.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Omsorgstagarna inom äldreomsorgen är trygga med de insatser som ges.
 Omsorgstagarna inom äldreomsorgen är nöjda med de insatser som ges
 Medarbetarna inom äldreomsorgen har hög kompetens och fortsätter utveckla användandet av digital välfärdsteknik i omsorgsarbetet.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utförda aktiviteter kopplade till nämndmålet

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Påbörja arbetet, tillsammans med externa aktörer, med att upprätta ett demenscentrum vid Sättra vård- och omsorgsboende	2021-01-01	2022-12-31	
✓ Äldrefältare inrättas i syfte att stärka det uppsökande och förebyggande arbetet	2021-01-01	2021-12-31	
Analys Anställning av äldrefältare pågår.			
✓ Öka tillgängligheten vid förvaltningens träffpunkter och öppna mötesplatser	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Måluppfyllelse

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att tre av de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt och två ha uppfyllts delvis. Avseende nämndmålen är bedömningen att fem av sex nämndmål har uppfyllts helt och ett har uppfyllts delvis.

Arbete inom respektive prioritering

Se respektive verksamhetsområdesmål för information om vilka åtgärder arbetet bygger på.

Prioritering	Status
Med stöd av Stockholm Business Region (SBR) och med utgångspunkt i näringslivspolicyn revidera och implementera handlingsplan för näringslivssamverkan./Etablera en lokal näringslivsarena, koordinerat med den näringslivsdialog som drivs under ledning av SBR.	Enligt plan

Prioritering	Status
Stärka stadsdelsnämndsområdets position, bland annat genom samverkan med näringslivet och andra berörda aktörer samt genom samordnade kommunikationsinsatser.	Enligt plan
Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer.	Enligt plan
Samverkan för en hållbar stadsutveckling inom Fokus Skärholmen.	Enligt plan
Fortsatt utveckling och implementering av nya digitala former för medborgardialog och medborgarinflytande./Inkluderande stadsplanering där förvaltningen utvecklar nya digitala former i syfte att tillgängliggöra medborgardialogen vid planering av och investering i utemiljöer.	Enligt plan
Trygga och säkra gång- och cykelbanor med minskade konflikter mellan gående och cyklister.	Enligt plan
Åtgärder för framkomlighet till badplatserna.	Enligt plan
Det kulturstrategiska programmet implementeras inom ramen för platssamverkan.	Enligt plan
Utveckling och breddning av fritidsverksamheten för att nå fler målgrupper.	Enligt plan
Utveckling av kulturutbudet i de öppna verksamheterna.	Enligt plan
Kapacitet i utemiljöerna att hantera klimatrelaterade påfrestningar	Enligt plan
Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark.	Enligt plan
Energieffektivisering i stadens utomhusanläggningar.	Enligt plan
Recirkulation av materiella resurser främjas i förvaltningens verksamheter.	Enligt plan
Krav som främjar hållbar konsumtion ställs vid lokala upphandlingsprocesser.	Enligt plan

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- att en omprioritering av resurser gjorts till förmån för näringslivsarbetet
- att samverkan med berörda parter i arbetet utökats

Näringslivsarbetet har initialt handlat om insatser för att identifiera organisation, arbetssätt och mer långsiktig vision för arbetet. Förvaltningen ser arbetet för ett stärkt näringsliv som just långsiktigt och behöver kunna följas på ett konsekvent sätt över tid.

En utmaning går att se med en ökande arbetslöshet som är en effekt av pandemin. I januari 2020 låg den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet på 5,51 %, för att sedan öka till 9,08 % i september 2020. En successiv minskning har sedan dess kunnat konstateras. I december 2021 låg den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet på 5,64 %, att

jämföra med stadens snitt som låg på 3,19 % (*Statistik om Stockholm, månadsrapport december 2021 gällande arbetsökanden*).

Prioriterade insatser

Med stöd av Stockholm Business Region (SBR) och med utgångspunkt i näringslivspolicyn revidera och implementera handlingsplan för näringslivssamverkan, i syfte att stärka det lokala näringslivet och verka för möjligheten till nyetablering av näringslivsaktörer.

samt

Etablera en lokal näringslivsarena, koordinerat med den näringslivsdialog som drivs under ledning av SBR.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Insamling av data för samlad bild av nuläge samt behov och utvecklingspotential hos det lokala näringslivet ☞ Deltagande i stadens arbete för utvecklad trygghetskommunikation och kommunikation av näringslivsarbetet ☞ Inledd samverkan med Huddinge kommun ☞ Intensifierat arbete med platssamverkan och -aktivering ☞ Löpande dialog med företagsorganisation i stadsdelsnämndsområdet ☞ Utveckling av organisation och arbetsformer/-sätt för *Växla-upp*.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Bredare kontinuerlig dialog med det lokala näringslivet, i samverkan med SBR och som en del av *Växla-upp*.

Stärka stadsdelsnämndsområdets position, bland annat genom samverkan med näringslivet och andra berörda aktörer samt genom samordnade kommunikationsinsatser.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Arbete för att bryta ned Stockholms stads Vision 2040 utifrån stadsdelsnämndsområdets potential. Inom ramen för detta arbete samla in data och prognoser ☞ Scenarioutveckling samt löpande förankring
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Färdigställande av nedbrytningen av Vision 2040 utifrån stadsdelsnämndsområdets potential.

Förväntade resultat

Indikatorer för en effektiv uppföljning av näringslivsarbetet kommer att utvecklas under 2022 som en del av implementeringen av handlingsplanen i enlighet med näringslivspolicyn.

Förvaltningens har som ett första steg i detta arbete lagt kraft på med nedbrytningen av Stockholms stads Vision 2040, för att skapa en långsiktig målbild. Utifrån denna ska mer konkreta mål utarbetas på kort och medellång sikt. Utifrån detta kan mer mätbara indikatorer utvecklas.

Goda exempel

Vision 2040

Arbetet för att bryta ned Stockholms stads Vision 2040 till lokala förutsättningar för

Skärholmens stadsdelsnämndsområde förväntas ge en tydligare inriktning och bättre underlag för att planera förvaltningens insatser tillsammans med andra i syfte att nå strategiska mål på längre sikt.

Grow'in Skärholmen

Den 16 september till den 1 oktober genomförde förvaltningen *Grow'in Skärholmen* bland annat för att:

- uppmärksamma stadsdelsnämndsområdets potential,
- stärka bilden av Skärholmen som en plats för företagsetablering/innovation, boende och besök,
- stärka stadsdelsnämndsområdets självförtroende och framtidsbild samt
- aktivera Skärholmens torg.

Trots utmaningar bland annat i form av kort planeringshorisont och pågående covid-19 pandemi visade utvärderingen *Grow'in Skärholmen* att genomförandet av evenemanget har stärkt relationer och samverkan mellan såväl förvaltningen och centrumägaren som internt mellan stadens förvaltningar och bolag. Detta har genererat positiva effekter på den gemensamma förmågan att profilera Skärholmen som en innovationshub och en attraktiv plats för näringslivsaktörer, fastighetsägare och akademi att etablera sig på.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen ser behov av att uppdatera nulägesbilden av det lokala näringslivet efter pandemins påverkan. Behov finns även av att utveckla statistikunderlaget ur ett jämställdhetsperspektiv. Detta görs bäst i nära samverkan med representanter för det lokala näringslivet, SBR och arbetsmarknadsförvaltningen.

Särskilda redovisningar

Näringslivsfrämjande arbete

Med utgångspunkt i näringslivspolicyn tog förvaltningen i början av året fram en handlingsplan för näringslivssamverkan/-arbete. Handlingsplanen är en delmängd av arbetet inom ramen för *Växla upp*-satsningen där intentionen är att arbeta i nära samverkan med andra berörda parter i staden och i stadsdelsnämndsområdet. Under hösten har mycket av förvaltningens arbete handlat om att planera och genomföra *Grow'in Skärholmen* samt att bryta ned och analysera stadens Vision 20240 - Möjligheternas Stockholm i relation till stadsdelsnämndsområdets potential.

Mer konkret kopplat till näringslivspolicyn summeras genomförda åtgärder nedan.

Fokusområde 1: Stimulera tillväxt och företagsamhet

Aktiviteter för att initiera en löpande dialog med det lokala näringslivet och få en bättre förståelse för deras situation och behov samt utökad samverkan med Huddinge kommun.

Fokusområde 2: Förbättrad service, tillgänglighet och myndighetsutövning

Översyn av aktiviteter för att kunna förmedla samlad information till det lokala näringslivet om stadens satsningar och arbete samt att kunna hänvisa representanter från det lokala näringslivet rätt.

Fokusområde 3: Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

Aktiviteter för att öka tryggheten inom stadsdelsnämndsområdet och involvera det lokala näringslivet i arbetet.

Fokusområde 4: Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

Aktiviteter för att erbjuda feriejobb och för att det lokala näringslivets behov av kompetensförsörjning beaktas vid utformningen av arbetsmarknadsinriktade utbildningar och insatser.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
 - Arbetet, i samverkan med SBR, för att främja och utveckla företagandet i stadsdelsnämndsområdet
- Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (stadsledningskontoret och trafikkontoret)
 - Arbetet, i samverkan med SBR, för att främja och utveckla företagandet i stadsdelsnämndsområdet

Nämndmål: Näringslivet i Skärholmen har stöd att utvecklas och är en viktig samverkanspart för förvaltningen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Med stöd av Stockholm Business Region (SBR) och med utgångspunkt i näringslivspolicyn revidera och implementera handlingsplan för näringslivssamverkan, i syfte att stärka det lokala näringslivet och verka för möjligheten till nyetablering av näringslivsaktörer och fler arbetstillfällen, exempelvis i centrummiljöerna och befintliga industri- och handelsområden.
- Etablera ett lokalt näringslivsråd, koordinerat med den näringslivsdialog som drivs under ledning av SBR.
- Stärka stadsdelsnämndsområdets position, bland annat genom samverkan med näringslivet och andra berörda aktörer samt genom intensifierade och samordnade kommunikationsinsatser.

Förväntat resultat

Indikatorer för en effektiv uppföljning av näringslivsarbetet kommer att utvecklas under 2021 som en del av implementeringen av handlingsplanen i enlighet med näringslivspolicyn.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar

- att en omprioritering av resurser gjorts till förmån för näringslivsarbetet
- att samverka med berörda parter i arbetet utökats

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikator som inte uppnås
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där en av två uppnås helt.

Arbetet med att planera och genomföra investeringar med fokus att skapa trygga och attraktiva miljöer utifrån olika målgruppers behov har fortlöpt under året. Förvaltningen för löpande dialog med råden om tillgänglighet i stadsmiljön, och investeringar har genomförts för att skapa attraktiva och funktionsvänliga miljöer.

Fortsatt samordnade insatser mellan stadens förvaltningar och bolag behövs för att stärka attraktiviteten och känslan av trygghet vid pågående stadsbyggnadsprojekt. Att investera i utemiljöer i anslutning till centrumområden och viktiga stråk förväntas stärka upplevelsen av trygghet i den offentliga miljön.

Prioriterade insatser

Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Boulebana har anlagts vid Sättrastrandsbadet utifrån önskemål från pensionärsrådet ☞ Sättrastrandbadets brygga har restaurerats med ett nytt trädäck ☞ Investeringar genomförda för ökade vistelsevärden vid vatten, däribland upprustning av Fiskarfjärdstranden och Johannesdalsbadet samt anläggning av grillplatsen vid Tusculums udde ☞ Löpande samråd med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet gällande investeringar och inkomna förslag på åtgärder i offentlig miljö ☞
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Färdigställande av skateboardramp i Bredäng vid Ängens parklek.

Samverkan för en hållbar stadsutveckling inom Fokus Skärholmen.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Deltagande i strategimöten inom Fokus Skärholmen för gemensamma insatser och prioriteringar ☞ Deltagande i utvärderingen av Fokus Skärholmens Hållbarhetsprogram som exploateringskontoret ansvarar för ☞ Kontinuerligt deltagande i detaljplaneprojekt inom Fokus Skärholmen i syfte att lyfta behov, och förutsättningar för ökad trygghet, verksamheter och kultur med mera ☞ Samverkan mellan förvaltningen, Stockholm konst och exploateringskontoret angående konst i det offentliga rummet.

Fortsatt utveckling och implementering av nya digitala former för medborgardialog och medborgarinflytande

samt

Inkluderande stadsplanering där förvaltningen utvecklar nya digitala former i syfte att tillgängliggöra medborgardialogen vid planering av och investering i utemiljöer.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Den digitala plattformen har genom workshops testats på fokusgrupper inför lansering ☞ Förvaltningen har undersökt möjligheten att få fram statistik över upplevd tillgänglighet hos personer med funktionsnedsättning.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Lansering av digitala plattformen under våren 2022 istället för som planerat under 2021, och första uppföljning av den digitala plattformen.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Delvis uppnådda resultat

Andelen boende i stadsdelsnämndsområdet som vet var de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av parker, lekplatser och parklekar

Utfallet är lägre än det uppsatta årsmålet om 43 %. Förvaltningen har tagit fram en digital plattform för medborgare att lämna in synpunkter, klagomål och medborgarförslag som förväntas öka deltagandet som helhet och ge bättre resultat i frågan om delaktighet i utvecklingen av parker, lekplatser och parklekar. I arbetet med den digitala plattformen har rådet för funktionshinderfrågor bidragit med synpunkter gällande språket i plattformen och innehållet har klarspråksgranskats. Förvaltningen har vänt sig till civila samhället och skolor för att nå målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning att delta i workshop i den nya plattformen. En workshop med 13 ungdomar i åldrar mellan 16 och 19 genomfördes under hösten. I workshopen deltog även en representant från rådet för funktionshinderfrågor.

Goda exempel

Delaktighet gällande planerade investeringar

Pensionärsrådet och rådet för funktionshinderfrågor delges förslag på planerade investeringar i stadsmiljön och erbjuds lämna sina synpunkter på dessa vilket innebär att förvaltningen har större möjlighet att säkerställa viktiga tillgänglighetsaspekter i utvecklingen av den offentliga

miljön.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen har analyserat könsuppdelningen vid deltagande i dialogprocesser gällande investeringar i stadsmiljön. Mellan 60 % och 70 % av deltagarna i dialoger gällande investeringar i stadsmiljö under de senaste tre åren har varit kvinnor. Samtidigt ser förvaltningen att flickor och pojkar är mindre delaktiga än kvinnor och män i vuxen ålder.

Förvaltningen har arbetat för att möjliggöra ett representativt deltagande i medborgardialog och samrådsprocesser genom att bland annat genomföra riktade workshops, fokusgrupper och andra typer av forum. Det är förvaltningens bedömning att arbetet behöver utvecklas för att bättre nå ut till grupper som i nuläget inte nås i den utsträckningen som behövs för att uppnå god representation. Underrepresentationen av synpunkter och inspel från unga är ett exempel på utmaning att arbeta vidare med. Den digitala plattformen för medborgardialog förväntas öka deltagandet från underrepresenterade grupper.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Upprustning och utveckling av parker och naturområden för goda möjligheter till utevistelse och rörelse samt för ett mer jämlikt och jämställt nyttjande.
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Upprustning och utveckling av parker och naturområden för goda möjligheter till utevistelse och rörelse samt för ett mer jämlikt och jämställt nyttjande.
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Förvaltningens deltagande i Fokus Skärholmen som är stadens profilprojekt för socialt värdeskapande stadsutveckling för en stad som växer för fler och där fler olika möts i vardagen
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
- Förvaltningens deltagande i Fokus Skärholmen som är stadens profilprojekt för socialt värdeskapande stadsutveckling för en stad som växer för fler och där fler olika möts i vardagen
- Arbetet med nyproduktionsprojekt för LSS-bostäder
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
- Utvecklingen av digitala dialogformer och uppsökande gestaltningsdialog med flickor under utvecklingen av Trissans Hjärta bidrar till ökad kunskap om och delaktighet i stadsplaneringsprocess

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service)	0			0	1	Tas fram av nämnd	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
till personer med funktionsnedsättning)							
<p>Analys Utfallet uppgår till 0 färdigställda bostäder med särskild service och årsmålet om en bostad uppnås inte.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen arbetar löpande med boendeplaner utifrån olika målgruppers behov, däribland bostäder för LSS för att säkerställa långsiktig måluppfyllelse i enlighet med stadens förväntningar och samlade behov. Arbetet pågår enligt plan och förvaltningen prognostiserar att fyra planerade projekt kommer att innehålla bostäder för målgruppen och färdigställas under kommande år. Förvaltningen lyfter behovet löpande i samarbete med exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret, men planering av när en bostad med särskild service ska färdigställas ligger utanför förvaltningens rådighet.</p>							

Nämndmål: Skärholmens bostadsbyggande är hållbart och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Investeringar och reinvesteringar sker med fokus på att skapa trygga och attraktiva miljöer.
- Samverkan för en hållbar stadsutveckling inom Fokus Skärholmen.
- Fortsatt utveckling och implementering av nya digitala former för medborgardialog och medborgarinflytande.
- Inkluderande stadsplanering där förvaltningen utvecklar nya digitala former i syfte att tillgängliggöra medborgardialogen vid planering av och investering i utemiljöer.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Invånare i stadsdelsnämndsområdet vet var de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av sin stadsdel, när det gäller parker, lekplatser och parklekar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där en uppnås helt och en uppnås delvis
- genomförande av samtliga nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andelen personer som vet vart de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av sin stadsdel, när det gäller parker, lekplatser och parklekar	35 %	36	38		43 %		2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 35 % och årsmålet om 43 % uppnås delvis.</p> <p>Andelen boende i stadsdelsnämndsområdet som vet var de ska vända sig om de vill vara delaktiga i utvecklingen av parker, lekplatser och parklekar minskat från utfallet 2019 som uppgick till 38 %. Denna fråga infördes 2019 och därför finns inte tidigare resultat än 2019. Anledningen till att det blivit ett lägre resultat kan vara till följd av att förvaltningen synts mindre i olika forum ute i stadsdelsnämndsområdet inom vilka invånare vanligtvis har möjlighet att lyfta fram synpunkter och vara delaktiga.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Under året har förvaltningen arbetat med att driftsätta den digitala dialogplattformen. Lansering och marknadsföring har behövt skjutas upp till 2022, men när den är lanserad kommer det skapas ökade möjligheter för invånare att vara delaktiga i utvecklingen av stadsdelen de bor i.</p>							
 Antal planerade projekt som innehåller bostäder för målgruppen inom socialpsykiatri och LSS	4 st			4 st	4 st		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barn och unga med funktionsnedsättning erbjuds delta i workshops i samband med införandet av ny digital plattform för medborgardialog	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen fortsätter utveckling och implementering av digitala former för medborgardialog och medborgarinflytande	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen kommer inom ramen för Fokus Skärholmen att lyfta behovet av seniorbostäder	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen utreder möjligheterna att öka vistelsevärdet vid strandlinjen och förbereder för en ansökan om medel från central medelsreserv för "Stockholm vid vatten" i T1	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där en uppnås helt och en uppnås delvis
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter

- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål där ett uppnås och ett uppnås delvis

Under flera år har trängsel och felparkerade bilar orsakat framkomlighetsproblem och trängsel vid områdets badplatser. Under första delen av året såg förvaltningen över parkeringssituationen och tillsammans med trafikkontoret har ett antal åtgärder vidtagits för att skapa förutsättningar att möta ett högt besöksstryck och framkomlighet för blåljuspersonal. Samtidigt har åtgärder vidtagits för att minska risken för smittspridning genom exempelvis skyltning vid baden. Förvaltningen har även utrett och tagit fram möjliga åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten på den norra delen av Sättrastrandsbadet. Den utredning som genomförts avseende badvattenkvaliteten visar att det sannolikt är gäss som orsakar de höga bakterienivåerna.

Prioriterade insatser

Trygga och säkra gång- och cykelbanor med minskade konflikter mellan gående och cyklister.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Under 2021 har förvaltningen genomfört en pilot med streckad separering av gång och cykeltrafikanter längs gång- och cykelvägen genom Sättradalsparken och till busstorget i Skärholmen. Piloten har utvärderats där resultat framkommit att kombinerade gång- och cykelbanor inte bör separeras enligt piloten. Istället kommer förvaltningen fokusera på separata cykelstråk i stadsdelsnämndsområdet i enlighet med Stockholms stads cykelplan.

Åtgärder för framkomlighet till badplatserna.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Arbetet med att säkerställa framkomlighet och goda förutsättningar för staden att följa pandemirestriktioner och pandemilag vid badplatserna Sättrastrandsbadet och Mälärhöjdsbadet har genomförts i samverkan med trafikkontoret. Förvaltningen och trafikkontoret föreslår bevakning med parkeringsvakt under perioden 15 maj – 15 september. Förvaltningen inväntar trafikkontoret och kommunstyrelsens beslut i frågan ☞ Med anledning av den dåliga badvattenkvaliteten vid Sättrastrandsbadets norra del har skyltar med *Avrådan från bad* suttit uppe hela säsongen 2021 samtidigt som utökad provtagning av bakteriehalter i badvattnet har gjorts.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Invånare i stadsdelsnämndsområdet upplever att det är lätt att ta sig fram i den stadsdelen de bor i med cykel

Resultatet för invånare som tycker det är lätt att ta sig fram med cykel har uppnåtts och ligger på 72 %. Arbetet fortsätter med att säkerställa god framkomlighet, bland annat genom att verka för genomförandet av Stockholms stads cykelplan med förslag på nya cykelstråk och som nu är antagen. I cykelplanen framgår att staden som helhet vill flytta cyklister från

parkvägar för gående till utpekade cykelstråk. För stadsdelsnämndsområdet innebär det att cykelvägar kan flyttas från bland annat Sätredalsparken till Björksätravägen och Skärholmsvägen samt från Skärholmstorget till Äspholmsvägen.

Delvis uppnådda resultat

Invånare i stadsdelsnämndsområdet upplever att det är lätt att ta sig fram i den stadsdelen de bor i till fots.

Andelen boende i stadsdelsnämndsområdet som på det hela taget tycker att det är lätt att ta sig fram i sin stadsdel till fots där de bor har minskat från 86 % år 2019 till 85 % 2021. Resultatet ligger under det uppsatta årsmålet om 87 %. I stadsdelsnämndsområdet finns gångvägar som kopplar samman alla stadsdelar utan att korsa större bilvägar. Samtidigt växer stadsdelsnämndsområdet och fler invånare och olika färdsätt, bland annat cykel och elsparkcykel, samsas på samma yta som gångtrafikanter. Förvaltningen har under året genomfört och utvärderat separation av gång- och cykelvägar. Det har inte visat sig ge den effekt som förvaltningen hade för avsikt och arbetet för en säkrare framkomlighet för gångtrafikanter kommer fortsätta.

Goda exempel

Förbättrad parkeringssituation

I samarbete med trafikkontoret har förvaltningen genomfört åtgärder som exempelvis förbättrad skyltning samt bättre organiserad och markerad parkeringsyta vid Mälarhöjdsbadet. Parkeringstiden är också ändrad från 24 timmar till åtta timmar vid Sättrastrandsbadet och förvaltningen har under sommaren, jämfört med tidigare år, kunnat se en förbättrad parkeringssituation med färre parkerade bilar, vid både Sättrastrandsbadet och Mälarhöjdsbadet.

Jämställdhetsanalys

Kvinnors och mäns mobilitetsval skiljer sig åt. Studien Gender and (smart) mobility från 2021 genomförd av Ramböll med stöd från bland annat regionen och Trafikverket konstaterar att kvinnor i högre utsträckning än män går medan män åker bil och cyklar i högre grad än kvinnor. Förflyttning genom gång är oftare förknippat med ärenden och flertalet stopp än resa med bil som är mer förknippat med transport från en punkt till en annan. Samma studie visar att kvinnor upplever högre otrygghet än män när de förflyttar sig och att kvinnor ofta planerar och anpassar sina rörelsemönster och mobilitetsval för att undvika otrygga platser och tider. I medborgarundersökningen framgår att 82 % av de tillfrågade kvinnorna respektive 89 % av de tillfrågade männen tyckte att det var lätt att ta sig fram till fots i stadsdelen där de bor. Förvaltningen fortsätter analysera mäns och kvinnors upplevelse av säkerhet och framkomlighet i stadsdelsnämndsområdet med syfte att säkerställa jämställda och säkra utomhusmiljöer för de som arbetspendlar, promenerar, rullar eller motionerar i park och naturmark samt för att öka andelen hållbara mobilitetsval och därigenom minska klimatavtryck och klimatpåverkan.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Arbetet med utveckling av parkstråk och separerad gång/cykelstråk skapar ökad

vistelsekvalitet, trygghet och orienterbarhet ökar tillgång till rörelsefrihet och hållbar mobilitet för fler. Ökad rörelse skapar i sin tur ökad hälsa

- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Arbetet med att analysera könsuppdelad statistik samt att genomföra jämställdhetsanalyser
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna (stadsledningskontoret)
- Arbetet för ökad vistelsekvalitet, trygghet och orienterbarhet för separerade gång/cykelstråk tillgängliggör hållbara klimatsmarta mobilitetsval för fler

Nämndmål: I Skärholmen är det enkelt och tryggt att cykla och promenera inom och mellan stadsdelar samt till angränsande områden

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Trygga och säkra gång- och cykelbanor med minskade konflikter mellan gående och cyklister.
- Åtgärder för framkomlighet till badplatserna.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Invånare i stadsdelsnämndsområdet upplever att det är lätt att ta sig fram i den stadsdelen de bor i till fots och med cykel.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som där ett uppnås och ett uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där en uppnås och en uppnås delvis
- genomförande av samtliga nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● ♀ Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel på cykel	72 %	74 %	70 %		68 %		2021
◆ ♀ Det är lätt att ta sig fram i min stadsdel till fots	85 %	89 %	82 %		87 %		2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Utfallet uppgår till 85 % och årsmålet om 87 % uppnås delvis.							
Utfallet är en procentenhet lägre än utfallet från 2019. En skillnad på 7 procentenheter finns mellan kvinnors respektive mäns nöjdhet.							
Åtgärdsplan							
Förvaltningen avser att fortsätta se över möjligheterna för hur säkra och trygga gång- och cykelvägar kan skapas, i enlighet med stadens cykelplan.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ansöker om klimatinvesteringsmedel för utbyte av arbetsmaskiner till eldrivna varianter	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förvaltningen färdigställer en sträcka med målad separation mellan gående- och cyklistutrymme i stråket Skärholmen- Vårberg identifierat som ett strategiskt samband i stadens översiktsplan	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förvaltningen följer och bevakar bergbaneprojektet och dess tidsplan	2021-01-01	2021-12-31	
✓ Förvaltningen genomför åtgärder för ökad framkomlighet till badplatserna	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där en av fyra uppnås
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås delvis samt inte uppnås
- utfall från nämndindikatorer där tre av fem uppnås.

Implementeringen av det kulturstrategiska programmet har fortgått under året, både inom arbetet med platsamverkan och i förvaltningens öppna verksamheter. Arbetet har utvecklats löpande med hänsyn till pågående pandemi och gällande restriktioner. I arbetet med platsaktivering genomfördes flera aktiviteter under sommaren och hösten. Den pågående pandemin som medför begränsade möjligheter att samla många besökare och kulturaktörer/pedagoger har istället främjat djupare samverkan mellan förvaltningen, idrottsförvaltningen och Kulturskolan för att fortsatt erbjuda ett brett kulturutbud i ordinarie verksamhet vid flera olika målpunkter, med hänsyn till respektive verksamhets möjligheter

och resurser. Inom ramen för de öppna fritidsverksamheterna har samverkan utvecklats och fördjupats med bibliotek och Kulturskola för att erbjuda högläsning och kulturpedagogiska aktiviteter på parklekar och fritidsgårdar.

Prioriterade insatser

Det kulturstrategiska programmet implementeras inom ramen för förvaltningens arbete med platssamverkan.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Förvaltningen samverkar fortsatt med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och kulturförvaltningen för att lyfta aspekter som rör trygghet och kulturnärvaro i de två omfattande stadsutvecklingsprojekten centrala Bredäng och Sättra centrum ☞ Event för ökad grannskapstillit och gemenskap har genomförts under hösten, däribland *Lär känna din granne* i parkleken Vårgården som lockade omkring 360 besökare, många barn, med aktiviteter och liveuppträdanden. Det återkommande eventet *Kvinnofika* i Vårberg hann återstarta ett fåtal välbesökta gånger innan nya restriktioner återigen begränsade ☞ I samverkan med föreningen Folk genomfördes sex utomhuskonserter under sommaren på torg, i parker och parklekar.

Utveckling och breddning av fritidsverksamheten för att nå fler målgrupper.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Omfattande utvecklingsarbete inom förvaltningens parklekar, med målgruppen 7-12 år. Detta har under sommarlovet inneburit fyra öppna parklekar med ett markant ökat besöksantal jämfört med samma period under 2020 liksom fortsatt utveckling och höga besöksantal på parklekarna Ekholmen och Vårgården ☞ Utifrån nämndens beslut i april, om att ge förvaltningen det verksamhetsövergripande ansvaret från och med tidigare leverantörsavtals utgång i mitten av november 2021, har förvaltningen förberett och genomfört en verksamhetsövergång av fritidsverksamheten ☞ Etablering av samverkan mellan Lindeparkens gymnasiesärskola och Skärholmens fritidsgård/Ungdomens hus där gymnasiesärskolan besöker fritidsgården två eftermiddagar/vecka med aktivitetsledning och värdskap från fritidsledare.

Utveckling av kulturutbudet i de öppna verksamheterna.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Under året har ett brett och välbesökt men geografiskt utspritt kulturutbud erbjudits i stadsdelsnämndsområdets förskolor och parklekar via förvaltningens kultursamordnare. I och med detta har samverkan med Parkteatern och med enskilda kulturaktörer utvecklats ☞ Samverkan med Stadsbiblioteket genom Skärholmens bibliotek med regelbunden högläsning med bibliotekarier en gång i veckan på parklekarna Ekholmen och Vårgården ☞ Samverkan med Kulturskolan inom ramen för statliga breddningsinsatsen *Kultur för alla* där pedagoger från Kulturskolan bemannar parklek och fritidsgård i Vårberg, Skärholmen och Sättra.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Delvis uppnådda resultat

Barn och unga i stadsdelsnämndsområdet har en trygg och meningsfull fritid

Det förväntade resultatet om att barn och unga i stadsdelsnämndsområdet har en trygg och meningsfull fritid är kopplat till resultatet från samtliga indikatorer under KF-målet. De barn och unga som svarat på årets nöjdhetsundersökning på fritidsgårdarna, vilket på grund av pandemin och tekniska problem med enkäten hos leverantören är drygt hälften av de 300 svar som planerats hämtas in, uppger att de upplever sig trygga när de besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter. Däremot är barn och unga, såväl tjejer som killar, inte nöjda med utbudet av idrott- och kulturaktiviteter i stadsdelsnämndsområdet. Förvaltningen har utvecklat en samverkan mellan öppna fritidsverksamheter, kulturverksamheter, idrottsverksamhet och civilsamhälle men effekterna av det arbetet förväntas ge genomslag på mätningar och har under året påverkats av restriktioner till följd av pågående pandemi. Att förvaltningen inte helt når resultatet speglar även den generella trenden att barn från mindre resursstarka hushåll i lägre grad är föreningsaktiva och rör sig i mindre omfattning än barn från mer resursstarka hushåll (Ung livsstil, 2019).

Ej uppnådda resultat

Stadsdelsnämndsområdet har ett starkt och aktivt civilsamhälle

Förvaltningen når inte det förväntade resultatet om att stadsdelsnämndsområdet har ett starkt civilsamhälle. Det förväntade resultat är kopplat till indikatorn *antal föreningar som ansöker om föreningsstöd hos Skärholmens stadsdelsnämnd*, vilken inte uppnås. Förvaltningen gör antagandet att anledningen till att inte fler föreningar ansökte om föreningsstöd berodde på osäkerheten med att arrangera offentliga aktiviteter under pandemin och rådande restriktioner. Antalet föreningar som ansöker om föreningsstöd ger dock inte en rättvisande bild om hur starkt civilsamhället är i stadsdelsnämndsområdet. I stadsdelsnämndsområdet finns ett aktivt civilsamhälle med föreningar som riktar sig till olika målgrupper och förvaltningen har under året samverkat med civilsamhället inom ett flertal verksamhetsområden, däribland fritidsverksamhet, kultur och trygghet.

Goda exempel

Högläsning i samverkan mellan parklek och bibliotek

Sedan juli har parklekarna Vårgården och Ekholmen i samarbete med Skärholmens bibliotek skapat små satellitbibliotek på parklekarna med ett åldersadekvat utbud av litteratur. Böckerna har placerats vid lugnare platser, för barnen att sätta sig att läsa på egen hand eller med en fritidsledare. Fritidsledare och barnbibliotekarier har tillsammans erbjudit högläsning i grupp som regelbunden aktivitet två gånger i veckan under större delen av sommaren och en gång per vecka under höstterminen. Vanligen är det 10-20 barn som deltar i grupperna.

Bild- och formpedagoger på parklekarna

Under hela sommaren har säsongsanställda bild- och formpedagoger (utbildade lärare via Konstfack) erbjudit kulturaktiviteter på stadsdelsnämndsområdets parklekar. Pedagogerna har regelbundet, två dagar per vecka, varit i Vårberg respektive Skärholmen, i Sättra en gång per vecka samt hållit i ett välbesökt fem dagar långt kulturkollo i Bredäng. Aktiviteterna motsvarar kulturskolans utbud inom Konst och media med bland annat drejning, skulptur i lera, canvasmålning, textilhantverk och filmanimation. Aktiviteterna har varit välbesökta och uppskattade av både barn och deras föräldrar. Under höstterminen har samverkan med

Kulturskolan intensifierats och en filmpedagog har bemannat parkleken Vårgården tre dagar per vecka och en teaterpedagog har bemannat mellanstadieverksamheten i Sättra en dag per vecka.

Konserter i offentlig miljö

I samarbete med civilsamhället har förvaltningen arrangerat sex konserter med varierat program för allmänheten på torg och i parklekar i hela stadsdelsnämndsområdet mellan augusti och september. Totalt var 380 besökare på plats och konserterna sändes även digitalt och sågs av 4 538 personer.

Jämställdhetsanalys

Stadsdelsnämndsområdets öppna fritidsverksamheter för de yngre barnen, parklekarna, har en relativt jämn fördelning mellan besökande flickor och pojkar. Det går att se vissa skillnader i fördelning utifrån aktivitet, där flickor ofta är i majoritet i kulturaktiviteter och pojkar i mer rörelseorienterade aktiviteter - men skillnaderna är inte signifikanta. Ett jämställt deltagande främjas av ett varierat och förutsägbart aktivitetsutbud av hög kvalitet, av en diversifierad personalgrupp samt av medvetna arbetssätt och rutiner för att inkludera fler och ta bort de prestationsmoment som exkluderar många. I de öppna verksamheterna för de äldre barnen och ungdomarna, fritidsgårdarna, går det att se tydliga skillnader mellan "uppsökande" verksamheter med låg grad av förutsägbarhet och struktur och "ordinarie" verksamheter på plats med högre grad av förutsägbarhet och strukturerade aktiviteter - de senare tenderar att generera i ett jämställt deltagande medan de förra domineras av pojkar. Detta är i linje med den forskning som finns som visar att pojkar i högre grad än jämnåriga flickor både vistas i det offentliga rummet och deltar i öppna fritidsaktiviteter med låg grad av strukturerade aktiviteter.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (Idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
- Arbetet med att säkerställa tillgång till fritid, kultur och rörelse som främjar hälsa och välbefinnande
- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
- Arbetet med att säkerställa att de mötesplatser som finns även möter flickors behov och preferenser
- Mål 10 - Minskad ojämlikhet (stadsledningskontoret)
- Förvaltningens öppna verksamheter som har en betydande funktion för de barn och unga som av ekonomiska skäl inte kan delta i annat fritidsutbud
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
- Arbetet med att ha en kulturnärvaro är en viktig aspekt i en hållbar stad, liksom en god funktionsblandning med tillgång till stads kvaliteter för rekreation och fritid
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
- Tillgången till kultur och konst som främjar demokrati och mellanmännisklig förståelse och gemenskap

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	69	77 %	61 %		67 %	67 %	2021
Analys Analys av skillnader i utfall mellan kön I en rapport från ung livsstil framkommer att tjejer med utländsk bakgrund i lägre utsträckning deltar och är aktiva i idrottsföreningar (Ung livsstil 2020). Ett mer jämställt deltagande i föreningsliv handlar både om att bredda utbudet av föreningsaktivitet på barnens målpunkter (såsom skola och öppen fritidsverksamhet) och om att sänka mentala och faktiska hinder till deltagande så som normer kring flickors och pojkars fritidsvanor samt faktiska möjlighet att transportera sig till och från fritids- och föreningsaktivitet.							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	64 %	66 %	63 %	64 %	69 %	75 %	2021
Analys Utfallet uppgår till 64 % och årsmålet om 69 % uppnås delvis. Förvaltningens möjlighet att erbjuda idrottsaktiviteter till barn och unga har begränsats av pandemin vilket bedöms vara en anledning till resultatet. Förvaltningen har även en långsiktig utmaning för att främja ett jämlikt deltagande i idrottsaktiviteter. Idag deltar barn från hushåll med lägre socioekonomisk status i lägre grad än jämnåriga från hushåll med högre socioekonomisk status. Barn med funktionsnedsättning deltar även de till låg grad i idrottsaktiviteter.							
Åtgärdsplan Förvaltningen arbetar för ökat deltagande genom att öka utbudet av rörelseaktiviteter inom de öppna fritidsverksamheterna samt genom nära samverkan med idrottsföreningar och skolidrottsföreningar. Förvaltningen arbetar med underlag för upphandling av kompletterande rörelseorienterad fritidsverksamhet under 2022 i enlighet med nämnduppdrag.							
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	63 %	59 %	66 %	63 %	66 %	76 %	2021
Analys Utfallet för perioden uppgår till 63 % och årsmålet om 66 % uppnås delvis. Utfallet ligger på samma nivå som 2020 men lägre än 2019 vilket med kan vara relaterat till pandemins begränsningar både vad gäller faktiskt utbud men också vad gäller möjligheter att delta i det utbud som finns. De omfattande satsningar på kulturpedagogisk verksamhet samt det utbud av kulturföreläsningar som de kraftiga subventioneringarna inom ramen för Kulan medfört har sannolikt resulterat i det uppnådda resultatet trots den pågående pandemin.							
Åtgärdsplan Förvaltningen fortsätter samverkan med Kulturskola och bibliotek för att tillgängliggöra litteratur och kulturpedagogisk verksamhet för fler barn. Förvaltningen ökar det egna kulturpedagogiska utbudet i de öppna fritidsverksamheterna genom strategisk kompetensförsörjning och upphandling av kulturpedagogisk verksamhet.							
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	36 %	44 %	28 %	52 %	58 %	65 %	2021
Analys Utfallet uppgår till 36 % och årsmålet om 58 % uppnås inte. Utfallet är även betydligt lägre än utfallet för 2020 som uppgick till 52 %. Förvaltningens möjlighet att genomföra satsningar som syftar till att stärka och främja föreningslivet liksom föreningslivets möjligheter att fullt ut bedriva verksamhet har i omfattande grad begränsats av pandemin vilket kan vara en anledning till resultatet. Oavsett pandemi följer resultatet en generell trend, allt färre barn och unga är föreningsaktiva och framförallt fysiskt aktiva. Resultatet speglar även den generella trenden att barn från mindre resursstarka hushåll i lägre grad är föreningsaktiva och rör sig i mindre omfattning än barn från mer resursstarka hushåll.							
Åtgärdsplan Under 2022 kommer förvaltningen fortsätta utveckla de öppna fritidsverksamheterna för att tillgängliggöra fysisk aktivitet för fler barn och unga. Detta sker dels genom samverkan med idrottsföreningar och skolidrottsföreningar, dels via strategisk kompetensförsörjning samt genom upphandling av kompletterande fritidsaktivitet med fokus på fysisk aktivitet.							
Analys av skillnader i utfall mellan kön							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Det är 16 procentenheters skillnad i utfallet mellan pojkar och flickor där fler pojkar är aktiva i föreningar efter skoltid vilket följer trenden i staden som helhet, och allra särskilt i de delar av staden där fler barn från resurssvaga hushåll är skrivna. Ett mer jämställt deltagande i föreningsliv handlar både om att bredda utbudet av föreningsaktivitet på barnens målpunkter (såsom skola och öppen fritidsverksamhet) och om att sänka mentala och faktiska hinder till deltagande så som normer kring flickors och pojkars fritidsvanor samt faktiska möjlighet att transportera sig till och från fritids- och föreningsaktivitet.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska samverka med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna inom ramen för fältassistenternas förebyggande arbete utveckla ett arbetssätt för att nå målgrupper som inte deltar i fritidsaktiviteter i lika hög utsträckning, vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Skärholmens invånare har tillgång till ett modernt och varierat utbud av kultur, idrott- och fritidsaktiviteter samt öppna verksamheter

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Det kulturstrategiska programmet implementeras inom ramen för förvaltningens arbete med platssamverkan.
- Utveckling och breddning av fritidsverksamheten för att nå fler målgrupper.
- Utveckling av kulturutbudet i de öppna verksamheterna.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Barn och unga i stadsdelsnämndsområdet har en trygg och meningsfull fritid. Stadsdelsnämndsområdet har ett starkt och aktivt civilsamhälle.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås delvis samt inte uppnås
- utfall från nämndindikatorer där tre av fem uppnås
- genomförande av båda nämndaktiviteterna.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel flickor och pojkar som uppger att de känner sig trygga när de besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter	94,3 %	91 %	92 %		85 %		2021
  Andel invånare som upplever att det finns goda möjligheter till aktiviteter i parker och naturområden i den stadsdel där de bor	66 %	70 %	64 %		63 %		2021
 Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens fritidsgårdsverksamheter per dag	70 st	40 st	30 st		80 st		VB 2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 70 unga som besökt förvaltningens fritidsverksamhet per dag och årsmålet om 80 uppnås delvis. Till följd av covid-19 har förvaltningens fritidsgårdsverksamheter mellan januari-september haft en gräns för antalet som besöker fritidsgårdarna varje dag, vilket har påverkat resultatet. Även om fritidsverksamheten har bedrivits på alternativa sätt, digitalt och utomhus, så är verksamhet utomhus väderberoende vilket påverkar antalet. Digital verksamhet har besökts av ungdomar, men har då behövt vara i mindre grupper.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Förvaltningen inledde i somras ett utvecklingsarbete av parkleksverksamheten som fortlöpt under året. Verksamheten utvecklas med kvalitet och kompetens och framförallt samverkan med skolan är en framgångsfaktor för att öka besöksfrekvensen. Förvaltningen ser att parkleksverksamheten växer med allt fler barn och unga som besökare och motsvarande utvecklingsarbete har inletts för fritidsgårdsverksamheten vilket förväntas öka deltagarantalet även dit. Parallellt med utvecklingen av verksamheterna för att locka fler besökare och erbjuda meningsfull verksamhet av hög kvalitet arbetar förvaltningen med att ta fram kommunikationsmaterial och jobba mer med löpande kommunikation till exempel i sociala medier för att öka kännedomen om och intresset för verksamheterna, både hos barn, unga och deras föräldrar.</p>							
 Antal flickor och pojkar som besöker förvaltningens parklekar per dag	60 st	30 st	30 st		60 st		VB 2021
 Antal föreningar som ansöker om föreningsstöd hos Skärholmens stadsdelsnämnd	16 st				25 st		2021
<p>Analys</p> <p>Utfallet uppgår till 16 föreningar som sökt föreningsstöd och årsmålet om 25 uppnås inte. Förvaltningen noterar att färre föreningar än förväntat ansökt om föreningsbidrag för 2021. En möjlig orsak kan vara att pandemin medför att färre föreningar ser möjligheter att genomföra aktiviteter och därmed inte inkommer med ansökningar.</p> <p>Åtgärdsplan</p> <p>Kommunikationen om föreningsstöd förstärks under utlysningen av föreningsbidrag 2022.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ser över nämndens riktlinjer för föreningsstöd och tar fram ett justerat förslag i linje med kommunstyrelsen stadsövergripande inriktning	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen utvecklar uppföljning och styrning av fritidsverksamheten	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där tre av fem uppnås helt och två indikatorer uppnås delvis
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål där två uppnås och ett uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorn som uppnås.

Förvaltningens arbete med miljö- och klimatfrågor sträcker sig över samtliga verksamheter. Arbetet handlar både om fysiska investeringar och om att införa nya rutiner och arbets sätt. Förvaltningen har under året arbetat med att intensivifiera genomförandet av *Miljöprogram 2020-2023* och *Klimathandlingsplan 2020-2023*. Samverkan med miljöförvaltningen och stadsledningskontoret samt utbyte av erfarenheter mellan stadsdelsförvaltningarna har varit avgörande för att säkerställa insatsernas träffsäkerhet.

Prioriterade insatser

Kapacitet i utemiljöerna att hantera klimatrelaterade påfrestningar som ökad nederbörd samt längre och mer intensiva värmeböljor. Åtgärderna genomförs i samband med planerade investeringar.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Anläggning av fem växtbäddar med biokol och plantering av fem träd i samband med genomförandet av investering i Sätredalsparken fas två. Arbetet har skett i samverkan med trafikkontoret.

Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Betesdjur i naturreservatet ☞ Omledning av Skärholmsbäcken för att öka vattendragets kapacitet och gynna biologisk mångfald ☞ Ökad slätter vid Vårbergstoppen ☞ Anläggning av nya bofågelplatser i tallmiljöer i Sätra ☞ Tillverkning och installation av informationsskyltar med kulturhistoriskt innehåll i naturmiljöer.

Energieffektivisering i stadens utomhusanläggningar. Möjliga energieffektiviserande åtgärder i förvaltningens lokaler kartläggs.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Belysningskartläggning i samtliga lokaler i samarbete med Energicentrum ☞ Inventering av vitvaror i samtliga lokaler ☞ Byte till LED-belysning i Borgmästare Skyttes park och Sättradalsparkens bollplan ☞ Utredning av elabonnemang påbörjades i samarbete med Energicentrum och beräknas slutföras under 2022.

Recirkulation av materiella resurser främjas i förvaltningens verksamheter. Möjligheter till källsortering i förvaltningens inhyrda lokaler förbättras. Rutiner kring återbruk av inventarier införs.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Kartläggning av källsorteringsmöjligheter i samtliga lokaler. Fokus på att identifiera kompletteringsåtgärder för att garantera korrekt hantering av alla avfallsfraktioner som enligt lag behöver källsorteras ☞ En funktion med ansvar för återvinning av inventarier har tillsatts ☞ Informationsmaterial kring Stocket har publicerats i medarbetarbrevet.

Krav som främjar hållbar konsumtion ställs vid lokala upphandlingsprocesser. Samtliga genomförda upphandlingar innehåller klausuler som möter relevanta krav i stadens miljöprogram.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* En rutin för genomgång av upphandlingsprocesser i syfte att bidra till uppfyllelsen av målen i stadens miljöprogram och klimathandlingsplan har införts ☞ En kartläggning av sophämningsavtal har genomförts ☞ Förvaltningen är nu ansluten till gemensam upphandling av hämtning och borttransport av verksamhetsavfall.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål.

Uppnådda resultat

Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider minskar

Utfallet uppgår till 1,5 kg co2 per kilo livsmedel och årsmålet om 1,9 kg co2 per kilo uppnås därmed. Förvaltningens verksamheter planerar måltider med hög andel ekologiska livsmedel i samtliga verksamheter som tillagar måltider.

Naturmiljöer tas om hand på sätt som gynnar biologisk mångfald och viktiga ekologiska funktioner

Förvaltningen har genomfört åtgärder för 5,28 % vilket innebär att årsmålet om 5 % uppnås. Förvaltningen har under 2021 restaurerat över 10 000 m2 ekmiljöer inom ramen för budgetjustering för skötsel av Sättraskogens naturreservat. Arbetet har genomförts utifrån identifierade ytor i miljöförvaltningens prioriteringsstöd.

Delvis uppnådda resultat

Andelen inköpta ekologiska måltider och livsmedel ökar

Utfallet uppgår till 54,48 % vilket innebär att årsmålet om 60 % delvis uppnås. Förvaltningen har dock ökat andelen inköp av ekologiska måltider och livsmedel med sju procentenheter

jämfört med utfallet för 2020 och tolv procentenheter jämfört med utfallet för 2019. Förvaltningen har under året intensifierat arbetet med att förankra rutiner för inköp via e-handelssystemet genom bland annat återkommande informationsträffar med funktioner som ansvarar för inköp av livsmedel. Utredning kring kontering av inköpta livsmedel och andra rutiner som påverkar utfallet för indikatorn planeras under 2022.

Goda exempel

Fågelholkar på Sättraberget

Under årets första tertial sattes sjuttio fågelholkar upp på Sättraberget inom Sättraskogens naturreservat i syfte att öka boplatsalternativen för hålhäckande fågelarter i hällmark, ekmiljöer och betesmarker. Några av de gynnade arterna är tofsmes, göktyta, kattuggla, spurvuggla och tornfalk. Samtliga fågelholkar är inmätta med GPS och kartlagda i stadens kartsystem.

Omledning av Skärholmsbäcken

Med syfte att öka den biologiska mångfalden och rekreativa värden, har förvaltningen genomfört en omledning av Skärholmsbäcken som innebär att det tidigare kulverterade vattendraget letts till ytan i en ny huvudfora. Foran består av en slingrande bäck och en damm som också ökar vattendragets kapacitet vid höga flöden.

Jämställdhetsanalys

Naturvårdsverkets kartläggning av friluftsvanor från 2018 visar att större delen av människors friluftsliv sker i tätortsnära natur. Cirka 80 % besöker naturområden minst en gång per vecka om det ligger inom hundra meter från bostaden och 50 % gör det om den ligger mellan 500 meter och 1 km från bostaden. Naturvårdsverkets uppföljning av de politiska målen för friluftsliv 2019, pekar på att grupper som kvinnor och personer med funktionsnedsättning identifierar otryggheten som en barriär för att ta sig ut i naturen. Tidsbrist pekas ut som det största hindret oavsett ålder, kön eller funktionalitet. I detta avseende är bostadsnära natur av stor betydelse för att främja regelbundet utövande av friluftsliv. Det är också i sådana miljöer där arbetet för att främja trygghet och tillgänglighet blir mest avgörande. Förvaltningens insatser i naturmiljö syftar till att möjliggöra och öka incitamenten för att fler personer besöker den bostadsnära naturen. Fokus ligger på grupper som av olika skäl, i högre utsträckning än andra, avstår från att vistas i naturen, såsom kvinnor och personer med funktionsnedsättning.

Särskilda redovisningar

Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för fossilfritt Stockholm 2040 Samverkan

I stort är alla aktiviteter kopplade till miljöarbetet sådana som förutsätter samordning internt inom förvaltningen samt samverkan med förvaltningar inom staden och med externa aktörer. Nätverket med miljösamordnare, kontakt med stadsledningskontoret och miljöförvaltningen samt med fastighetsägare för de lokaler som förvaltningen hyr har varit de främsta samarbetsforumen. Förvaltningen efterfrågar tydlighet kring hur samverkan med skyfallsfunktionen planeras att ske.

Inköp

Förvaltningen arbetar med förbättrade rutiner för att garantera att inköp och upphandlingar

bidrar till uppfyllelsen av flera av målen i miljöprogrammet. En del av arbetet innebär att öka kunskapen hos inköpsansvariga och andra nyckelfunktioner kring rutiner för inköp inom avtal samt klimatsmarta och miljövänliga val. Stöd från serviceförvaltningen vid genomförande av upphandlingar är en nyckelfaktor i det fortsatta arbetet.

Kommunikation och påverkansarbete

Förvaltningen arbetar med både intern kommunikation riktad till samtliga medarbetare såväl som till nyckelfunktioner som berörs av miljöarbetet och med kommunikation till allmänheten som syftar till att lyfta stadens arbete inom miljöfrågor och väcka intresse för frågorna. Lyckade kommunikationskanaler är en införd *miljöruta* i förvaltningens medarbetarbrev, informationsträffar med särskilda målgrupper samt inlägg på temat i sociala media.

Innovation

Förvaltningen genomför omvärldsbevakning kring nya möjliga lösningar, arbetssätt eller analysinitiativ som har potential att bidra till att verksamhetsutveckla förvaltningens tjänster och processer. Samarbete med näringslivet, lokala aktörer eller forskningsinitiativ utvärderas med fokus på relevanta utvecklingsområden utifrån stadsdelsnämndsområdets lokala förutsättningar. Förvaltningen har också varit testbädd för forskningsinitiativ såsom miljöförvaltningens prioriteringsstöd för naturvårdsåtgärder.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 3 - God hälsa och välbefinnande (idrottsförvaltningen och socialförvaltningen)
 - Arbetet med bra mat och giftfria miljöer i förskolan
- Mål 11 - Hållbara städer och samhällen (exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret)
 - Arbetet med minskad klimatpåverkan och ökad biologisk mångfald
- Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna (stadsledningskontoret)
 - Utvecklingsarbetet med avfallshantering och återvinning i de egna verksamheterna, kartläggning av klimatpåverkan och energiförbrukning
 - Arbetet med inköp av ekologiska livsmedel
 - Betesdjuren i Sätreskogens naturreservat

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %	100 %	100 %	2021
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	82 %			100 %	80 %	80 %	2021
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i	54,48			46,93	60 %	60 %	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel							
Analys Utfallet uppgår till 54,48 % och årsmålet om 60 % uppnås delvis. Förvaltningen har dock ökat andelen inköp av ekologiska måltider och livsmedel med sju procentenheter jämfört med utfallet för 2020 och tolv procentenheter jämfört med utfallet för 2019.							
Åtgärdsplan Förvaltningen har under året intensifierat arbetet med att förankra korrekta rutiner för inköp via e-handelssystemet genom bland annat återkommande informationsträffar med funktioner som ansvarar för inköp av livsmedel. Utredning kring korrekt kontering av inköpta livsmedel och andra rutiner som påverkar utfallet för indikatorn planeras under 2022.							
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,5 kg CO2 per kg livsmedel			1,46 kg CO2 per kg livsmedel	1,8 kg CO2 per kg livsmedel	1,80 kg CO2 per kg livsmedel	2021
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	1,47 GWh			1,35 GWh	1,35 GWh	1945 GWh	2021
Analys Utfallet uppgår till 1,47 GWh och årsmålet om maximalt 1,35 GWh uppnås delvis. Förvaltningens inköpta energi har under 2021 ökat med cirka 9 % även om lokalbeståndet har minskat något, då en förskolelokal avvecklades under året. Förvaltningen har sett över denna ökning men kan inte i nuläget hitta en tydlig förklaring till den.							
Åtgärdsplan En kartläggning av möjliga energieffektiviserande åtgärder genomfördes under 2021. Kartläggningen mynnade ut i förslag på effektiviseringar som förvaltningen har lyft med respektive fastighetsägare eller sökt klimatinvesteringsmedel för.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en kravspecifikation för upphandling av naturskötsel	2021-01-01	2021-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska ta fram riktlinjer för mat och måltid i förskolan i enlighet med måltidsstrategin	2021-01-01	2021-12-31	
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna samt i samråd med kommunstyrelsen klargöra ansvarsfrågan i avtal för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Ekosystemtjänster och biologisk mångfald främjas i Skärholmens naturmiljöer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Kapacitet i utemiljöerna att hantera klimatrelaterade påfrestningar som ökad nederbörd samt längre och mer intensiva värmeböljor. Åtgärderna genomförs i samband med planerade investeringar.
- Förstärkning av betydelsefulla kärnområden inom naturreservatet och i parkmark. Åtgärderna fokuseras på ek-, tall- och gräsmarksmiljöer samt livsmiljöer för groddjur.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Naturmiljöer tas om hand på sätt som gynnar biologisk mångfald och viktiga ekologiska funktioner.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntat resultat som uppnås
- utfall från nämndindikator som uppnås
- genomförande av samtliga nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel m2 naturvårdsåtgärder i prioriterade områden enligt miljöförvaltningens nya prioriteringsstöd som genomförs under året.	5,28 %			5,28 %	5 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ansöker om klimatinvesteringsmedel för anläggning av växtbäddar med biokol i fas 2 av investering i Sättradalsparken	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ansöker om medel för biologisk mångfald för friställning och restaurering av ekområden i Bredäng, förstärkning av bofågelpatser i tallmiljöer samt inplantering av växter för att främja pollinatörer i ängsmark	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ansöker om medel för skötsel av naturreservat för åtgärder som främjar livsmiljöer av groddjur, utökad friställning och restaurering av ängsmarker samt anläggning av kulturhistoriska- och informationsskyltar	2021-01-01	2021-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen bistår miljöförvaltningen i arbetet med att utreda lämpliga biotopskyddsområden	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Förvaltningen utreder badvattenkvaliteten vid Sättrastrandsbadet och vidtar nödvändiga åtgärder för att förbättra densamma inför kommande badsäsong	2021-01-04	2021-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är giffria och klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Energieffektivisering i stadens utomhusanläggningar. Möjliga energieffektiviserande åtgärder i förvaltningens lokaler kartläggs.
- Recirkulation av materiella resurser främjas i förvaltningens verksamheter. Möjligheter till källsortering i förvaltningens inhyrda lokaler förbättras. Rutiner kring återbruk av inventarier införs.
- Krav som främjar hållbar konsumtion ställs vid lokala upphandlingsprocesser. Samtliga genomförda upphandlingar under innehåller klausuler som möter relevanta krav i stadens miljöprogram.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Andelen inköpta ekologiska måltider och livsmedel ökar.
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat där ett uppnås och ett delvis uppnås
- genomförande av samtliga nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	En kartläggning av möjliga energieffektiviseringar så som utbyte av lampor och vitvaror genomförs	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Förskolorna ansöker om att erhålla Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling"	2020-01-01	2021-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ansöker om klimatinvesteringsmedel för utbyte till LED-belysning i Borgmästare Skyttes park och Sättradalsparkens bollplan	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Förvaltningen ansöker om medel för åtgärder för giffri förskola	2021-01-01	2021-04-30	
✓	Förvaltningen fasar ut engångsartiklar från samtliga verksamheter med undantag för skydds- och hygienartiklar	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Förvaltningen kartlägger möjlighet till källsortering av de avfallsfraktioner som enligt lagstiftning ska sorteras i samtliga lokaler inhyrda av förvaltningen	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Förvaltningens samtliga verksamheter prioriterar inköp via Stocket eller återbruk av oanvända inventarier framför inköp av nya inventarier	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Kockarna i förskolan mäter under en period matsvinnet för att kunna mäta miljö- och klimatpåverkan	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Vid om- eller utbyggnad av förskolor ställer förvaltningen krav på att fastighetsägare projekterar utifrån krav på att certifiera med motsvarande Miljöbyggnad, lägst silver	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Vid upphandlingar bevakar förvaltningen att krav från miljöprogrammet bemöts	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Vägledningen för kemikaliesmart förskola används som stöd och inspiration i arbetet med att göra förskolor, parklekar och öppna förskolor kemikaliesmarta	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Måluppfyllelse

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på att båda de underliggande verksamhetsområdesmålen bedöms ha uppfyllts helt. Avseende nämndmålen är bedömningen att samtliga tre nämndmål uppfyllts helt.

Arbete inom respektive prioritering

Se respektive verksamhetsområdesmål för information om vilka åtgärder arbetet bygger på.

Prioritering	Status
Redovisa en budget i balans. Vid eventuellt befarat underskott tas handlingsplaner fram.	Enligt plan
En utvecklad uppföljningsmetod där förvaltningens ekonomifunktion och ledningsstöd arbetar närmare varandra implementeras.	Enligt plan
Arbeta för att anpassa förvaltningens verksamhet till förändringar i de ekonomiska förutsättningarna.	Enligt plan
Stärka cheferna i ledarskap avseende arbetsmiljöfrågor.	Enligt plan
Minskad sjukfrånvaro inom de enheter där sjukfrånvaron är hög.	Enligt plan
Förebyggande och stödjande insatser vid våld, hot och otillåten påverkan.	Enligt plan
Strategiskt arbete för kompetensförsörjning, stärkt av samlad kunskap i Skärholmsakademin.	Enligt plan

Prioritering	Status
Utveckling av lokalförsörjningsprocessen, fortsatt arbete för ökad nyttjandegrad av förvaltningens lokaler och stärkt samverkan för samlokalisering av verksamheter.	Enligt plan
Arbetsmetod med analyser av förvaltningens hyreskostnadsutveckling utvecklas.	Enligt plan
Som ett planeringsstöd vid utveckling av lokalbeståndet utvecklas och implementeras arbetsmetoder med GIS (geografiskt informationssystem).	Enligt plan
Systematik i innovationsarbetet, med fokus på kunskapshöjning. Deltagande i stadens arbete med modernisering av sociala system.	Enligt plan
Ökad styrning och uppföljning genom processutveckling och intern kontroll.	Enligt plan

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där två av tre uppnås och en uppnås delvis
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål där ett uppnås och ett uppnås delvis

Förvaltningen redovisar efter resultatöverföringar ett överskott om 35,9 mnkr. En mer detaljerad redovisning av ekonomin per verksamhetsområde följer under avsnittet *Uppföljning av ekonomi*.

Prioriterade insatser

Redovisa en budget i balans. Vid eventuellt befarat underskott tas handlingsplaner fram i syfte att få en ekonomi i balans.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Noggrann månatlig budgetuppföljning ☞ Analysarbete i syfte att vid behov ta fram handlingsplaner och åtgärder för att få budget i balans ☞ Nyckeltal har tagits fram i syfte att stötta förvaltningens mål- och kvalitetsstyrning, i syfte att analysera avvikelser och vidta åtgärder ☞ Fortlöpande översyn av framtagna nyckeltal och anpassning till ekonomiska förutsättningar för att kunna analysera avvikelser ☞ En översyn över arbetsprocessen inom ekonomi rörande beställarenheten inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning för att minska underskott inom verksamheten.

En utvecklad uppföljningsmetod där förvaltningens ekonomifunktion och ledningsstöd arbetar närmare varandra implementeras. Cheferna har god kontroll på sin ekonomi och

prognossäkerheten är hög.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Implementering av uppföljningsmetoden inklusive utbildningsinsatser har utförts med samtliga chefer ☞ Fortlöpande prognosarbete enligt den nya arbetsmetoden ☞ Nyckeltal har tagits fram i syfte att stötta förvaltningens mål- och kvalitetsstyrning, i syfte att analysera avvikelser och vidta åtgärder ☞ Fortlöpande översyn av framtagna nyckeltal och anpassning till ekonomiska förutsättningar för att kunna analysera avvikelser.

Arbeta för att anpassa förvaltningens verksamhet till förändringar i de ekonomiska förutsättningarna, utifrån underlag från stadsledningskontoret.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Utredning av tänkbara aktiviteter och åtgärder i syfte att vid behov anpassa kostnadsram till kommande ekonomiska förutsättningar ☞ Analys, prioritering och genomförande av aktiviteter som kan få kostnadsutfall på kommande års budget.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål

Uppnådda resultat

Förvaltningen har en god budgetföljsamhet

Förvaltningen når årsmålen gällande budgetföljsamhet. Förvaltningen har arbetat enligt den nya framtagna ekonomi- och verksamhetsuppföljningsprocessen. Månatliga genomgångar av det ekonomiska utfallet görs av cheferna tillsammans med budgetcontrollers och verksamhetscontrollers. I förvaltningens ledningsgrupp har månadsprognoserna avhandlats. De flesta cheferna i förvaltningen har god kontroll på sin ekonomi. Förvaltningen har under året fortsatt att vidareutveckla arbetet i syfte att matcha verksamheternas behov.

Delvis uppnådda resultat

Förvaltningen har en hög prognossäkerhet

Förvaltningen når delvis årsmålet avseende prognossäkerhet. De främsta orsakerna är retroaktiva utbetalningar från Försäkringskassan som är svåra att förutse, längre avskrivningskostnader samt mindre resultatförbättringar överlag i verksamheterna som får större effekter på förvaltningsnivå.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	97,2 %			99,8 %	100 %	100 %	VB 2021
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	96,9 %			99,8 %	100 %	100 %	VB 2021
  Nämndens prognossäkerhet T2	-4 %			0 %	+/-1 %	+/- 1 %	2021

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Utfallet uppgår till -4 % och årsmålet om maximalt +/- 1% uppnås delvis. De främsta orsakerna till avvikelsen är retroaktiva utbetalningar från Försäkringskassan som är svåra att förutse, längre avskrivningskostnader samt mindre resultatförbättringar överlag i verksamheterna som får större effekter på förvaltningsnivå.							
Åtgärdsplan Förvaltningen avser att fortsätta att följa upp budget och göra prognoser månadsvis enligt ekonomi- och verksamhetsuppföljningen där budgetansvariga chefer, budget- och verksamhetscontrollers deltar. Förvaltningen har arbetat enligt den nya strukturen för uppföljning under ett års tid och utvärderar den löpande i syfte att få en så god prognossäkerhet som möjligt.							

Nämndmål: Nämnden har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Redovisa en budget i balans. Vid eventuellt befarat underskott tas handlingsplaner fram i syfte att få en ekonomi i balans.
- En utvecklad uppföljningsmetod där förvaltningens ekonomifunktion och ledningsstöd arbetar närmare varandra implementeras. Cheferna har god kontroll på sin ekonomi och prognossäkerheten är hög.
- Arbeta för att anpassa förvaltningens verksamhet till förändringar i de ekonomiska förutsättningarna, utifrån underlag från stadsledningskontoret.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Förvaltningen har en hög prognossäkerhet.
Förvaltningen har en god budgetföljsamhet.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat där ett uppnås och ett uppnås delvis

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- utfall från kommunfullmäktiges indikatorer där fyra av sju uppnås
- genomförande av kommunfullmäktiges aktiviteter
- förväntade resultat kopplade till underliggande nämndmål som uppnås respektive uppnås delvis
- utfall från nämndindikatorer där fyra av sex uppnås.

En ny strukturerad lokalförsörjningsprocess har tagits fram under året. Alla eventuella uppsägning av lokaler, nya införhyrningar eller anpassningar sker genom denna process. Eventuella nya införhyrningar bedöms efter behovsanalys baserad på verksamhetsförändringar, befolkningsprognoser, lokalernas skick och hyreskostnad. Identifiering av de viktigaste processerna/arbetsätt och utveckling av förvaltningens internkontroll har fortgått under året.

Prioriterade insatser

Stärka cheferna i ledarskap avseende arbetsmiljöfrågor.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Produktion av förvaltningsövergripande introduktionsprocess inklusive stödmaterial ☞ Arbete utifrån den genomförda kartläggningen av den organisatoriska sociala arbetsmiljön inom barn- och ungdomsenheten ☞ Arbetsmiljöutbildning för nya chefer och skyddsombud utifrån genomförd arbetsmiljökartläggning ☞ Kartläggning av den organisatoriska sociala arbetsmiljön inom förvaltningens beställarenhet omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning.

Minskad sjukfrånvaro inom de enheter där sjukfrånvaron är hög.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Åtgärdsplaner för sjukskrivna medarbetare ☞ Riktade insatser till de enheter med hög sjukfrånvaro ☞ Stöd till chefer och medarbetare i riskbedömning kopplat till situationen med covid-19 som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet ☞ Löpande uppföljning av åtgärdsplaner på individ- och gruppnivå ☞ Analyser av orsaker till hög sjukfrånvaro.

Förebyggande och stödande insatser vid våld, hot och otillåten påverkan.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Utredning av verksamhetsbehov på en övergripande nivå ☞ Definition och prioritering av lämpliga insatser.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Planer avseende otillåten påverkan, hot och våld tas fram på avdelningsnivå utifrån förvaltningens övergripande plan ☞

Utredning av verksamhetsbehov på avdelningsnivå sker i samband med detta arbete ☞
Utveckling av en digital introduktion till den förvaltningsövergripande
handlingsplanen

Strategiskt arbete för kompetensförsörjning, stärkt av samlad kunskap i Skärholmsakademin.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Lansering av *Skärholmsakademin* inklusive egenproducerade utbildningar om rollen som tjänsteperson, digitala arbetssätt samt grundläggande innovationsarbete ☞ Behovsinventering avseende kompetenshöjande insatser med utgångspunkt i förvaltningens kompetensförsörjningsplan ☞ Fortsatt utveckling av innehåll till *Skärholmsakademin* ☞ Framtagning av metodik för projekt-/processledning av utvecklingsarbete, med utgångspunkt i Lilla ratten samt genomförande av pilotutbildning ☞ Genomförande av process- och projektledarutbildning

Utveckling av lokalförsörjningsprocessen, fortsatt arbete för ökad nyttjandegrad av förvaltningens lokaler och stärkt samverkan för samlokalisering av verksamheter.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Översyn av lokalförsörjningsprocessen sker med hjälp av konsult ☞ Vid behov utredning i syfte att öka nyttjandegraden i relevanta lokaler.

Arbetsmetod med analyser av förvaltningens hyreskostnadsutveckling utvecklas.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Analys av förvaltningens hyreskostnader för respektive lokal ☞ Utredda om lokaler med höga hyreskostnader kan samnyttjas för ökad nyttjandegrad eller avvecklas.

Som ett planeringsstöd vid utveckling av lokalbeståndet utvecklas och implementeras arbetsmetoder med GIS (geografiskt informationssystem).

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Kartläggning och visualisering av förvaltningens lokalbestånd inklusive hyreskostnader och nyttjandegrad.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Utveckla användningen av GIS som planeringsverktyg genom att komplettera med annan relevant data, i syfte att skapa bättre besluts- och planeringsunderlag för långsiktig planering av förvaltningens verksamhet.

Systematik i innovationsarbetet, med fokus på kunskapshöjning. Deltagande i stadens arbete med modernisering av sociala system.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Produktion av grundutbildning i innovationsmetodik (inom ramen för *Skärholmsakademin*) ☞ Digitalt medverkande på stadsdelsnämndens

sammanträden samt livesändning av sammanträdena ☞ Pilot gällande att ge samhällsvägledning digitalt ☞ Deltagande i arbetet med moderniseringen av sociala system i enlighet med projektdirektiven.

Ökad styrning och uppföljning genom processutveckling och intern kontroll.

Arbetet har under året i stort löpt enligt plan:

- *Utförda insatser:* Arbeta med att definiera ytterligare övergripande styrnings- och uppföljningsprocesser samt att klargöra principer för det kommande arbetet ☞ Definition av prioriterade processer inom socialtjänst och verksamheter för personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg med särskilt fokus på äldreomsorg ☞ Utveckling av arbete med internkontroll. Arbetet sker utifrån revisorernas årsrapport samt identifierade behov inom förvaltningen. Arbetet har bland annat inneburit att tydligare definiera väsentliga processer, arbetsätt med mera.
- *Planerade insatser som kvarstår till nästa år:* Arbetet med både processutveckling och utveckling av förvaltningens internkontroll kommer att fortgå under 2022 som förväntat och är prioriterade insatser ☞ Arbetet med att tillgängliggöra framtagna processer med tillhörande rutiner kommer fortgå då projektet stött på tekniska utmaningar som inte förutsetts.

Förväntade resultat

Nedan redogörs för de förväntade resultat som är kopplade till underliggande nämndmål

Uppnådda resultat

Sjukfrånvaro

Förvaltningen har en total sjukfrånvaro om 7,5 %. Jämfört med sjukfrånvaron för helåret 2020 har sjukfrånvaron minskat med drygt 1,2 procentenheter från 8,7 % till 7,5 %. Den minskade sjukfrånvaron bedömer förvaltningen till stor del bero på minskad smittspridning. En mindre ökning har noterats i början av hösten vilket bedöms bero på en ny ökning av smittspridningen, dock med färre antal sjukdagar som följd.

Andelen långtidssjukfrånvaro

Antalet långtidssjukskrivna medarbetare är lägre än tidigare år. Förvaltningen bedömer att den kan bero på aktivt arbete med insatser vid korttidsfrånvaro i syfte att förhindra att fler hamnar i långtidssjukskrivningar. HR-enheten har också stöttat chefer i att hantera medarbetare med hög sjukfrånvaro.

Hyreskostnadernas andel av förvaltningens budget ökar inte

Förvaltningen arbetar kontinuerligt vid införhyrningar eller avvecklingar. Uppföljningar görs varje år. Förvaltningen analyserar hur framtida införhyrningar kan komma att påverka den totala hyreskostnaden.

Delvis uppnådda resultat

Aktivt medskapandeindex

Förvaltningen har återigen högst medarbetarengagemang bland stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningens AMI ligger en enhet över genomsnittet för staden och hamnar en indexenhet under årsmålet. Förvaltningen har sett att satsning inom ledarskap och motivationshöjande

åtgärder gett resultat. Samtliga tre delindex som inryms i indexvärdet, motivation, styrning och ledarskap som ligger på samma nivå eller över genomsnittet för resultaten i staden. Styrningsindexet som ligger tre enheter högre än stadens genomsnitt. Förvaltningen bedömer att fortsatta arbetet med arbetsmiljöförbättringar och kompetenshöjande åtgärder kommer att ge positiva resultat vid nästa mätning.

Rutiner för anmälan, utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier eller repressalier är väl kända bland förvaltningens medarbetare

Årsmålet uppnås delvis och resultatet ligger på samma nivå som genomsnittet i staden. Pandemin liksom genomförda organisationsjusteringar har medfört att utbildningsinsatser har nedprioriterats vilket bidragit till att årsmålet inte uppnåtts och ligger en enhet under årsmålet. Det finns en liten skillnad i utfall mellan män och kvinnor, där andelen män som uppger att rutinerna är kända är tre andelar högre. Förvaltningen har tagit fram en ny rutin för att hantera och motverka trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Den har kommunicerats ut till cheferna och lagts upp på intranätet. Förvaltningens bedömning är att informationsinsatser kommer att kunna återupptas när konsekvenserna av pandemin successivt blir svagare.

Goda exempel

Skärholmsakademin

Arbetet med att skapa *Skärholmsakademin* inleddes under 2020 och lansering av akademien ägde rum under april. Syftet med akademien är att samla relevant information och kunskap digitalt genom att producera utbildningar där förvaltningen ser att det finns behov av kompetenshöjning samt att samla och länka till relevant extern kunskap. Exempel på utbildningar som producerats inom ramen för akademien är utbildning i rollen som tjänsteperson, digitala arbetssätt samt grundläggande innovationsarbete. Arbetet med att utveckla innehåll till akademien fortsätter.

Utvecklad uppföljningsprocess

Förvaltningen har utvecklat en tydlig uppföljningsprocess för att för att följa upp förvaltningens arbete med framtagna prioriteringar. Uppföljningsprocessen innebär att förvaltningen får en gemensam övergripande bild av pågående arbete och vilka verksamheter som berörs i arbetet. På så sätt kan förvaltningen tidigt fånga behov av samverkan/koordinering mellan verksamheterna. Förvaltningen kan även tidigt vidta åtgärder för att säkerställa att arbetet drivs framåt om det finns risk att planerade insatser inte kommer kunna genomföras enligt plan. Den utvecklade uppföljningsprocessen har också inneburit att stadsdelsnämnden löpande har fått strukturerad muntlig information om hur arbetet med prioriterade insatser fortlöper samt ekonomiska utfall och prognos för respektive verksamhet. I samband med detta har nämnden möjlighet att ställa frågor för att få förtydliganden

Kompetensförsörjning

Under hösten har förvaltningen genomfört en särskild satsning inom det arbetsrättsliga området. Med stöd av förhandlingschefen i Stockholm stad genomfördes utbildning i två omgångar i arbetsrätt, förhandling, kollektivavtal och samverkan. 74 % av förvaltningens chefer har deltagit i arbetsrättsutbildning.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Inom arbetsmiljö genomfördes en tre dagars grundutbildning för samtliga chefer och

skyddsombud. 65 % av förvaltningens chefer, biträdande enhetschefer samt fackliga/skyddsombud har deltagit i utbildningen.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningens verksamheter betecknas som kvinnodominerade och av förvaltningens cirka 1 100 medarbetare är 82 % kvinnor. Inför årets löneöversyn har förvaltningen inte funnit några osakliga skillnader i lön mellan kvinnor och män för förvaltningens stora yrkesgrupper. Vad gäller sjukfrånvaron har kvinnor fyra procentenheter högre sjukfrånvaro än män. Skillnaden ser likadan ut i alla branscher och sektorer oavsett sjukfrånvaronivå. Av förvaltningens samtliga chefer är 80 % kvinnor och i förvaltningsledningen är 60 % kvinnor. Jämställdhetsarbetet är enligt stadens riktlinjer integrerat i arbetet med lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering och bidrar även till mål fem i Agenda 2030 om att uppnå jämställdhet.

Särskilda redovisningar

Internationella sammanhang och samverkansytor

Förvaltningen har inte deltagit i några internationella sammanhang och/eller samverkansytor under året.

Översyn av arbetsmiljön i hemtjänsten

I budgeten för 2021 fick äldreförvaltningen i uppdrag att tillsammans med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten för att kunna förbättra arbetsmiljön för medarbetare och chefer. Syftet med översynen var att bidra till ett hållbart, hälsosamt och tryggt arbetsliv. Den lokala översynen ger respektive förvaltning/nämnd en översyn av förvaltningens hemtjänst i egen regi.

Översynen förväntas bidra till förbättringar i arbetsmiljön inom hemtjänsten, på både kort och lång sikt. Genomförandet på förvaltningen skedde i samarbetet mellan HR och avdelningen för stöd och service i egen regi samt med skyddsombud. Översynen visar att förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete bedrivs i samverkan enligt lagstiftningen och i linje med stadens personalpolicy vilket bidrar till att intentionerna i regeringens arbetsmiljöstrategi omhändertas.

Enligt uppdrag i budget har förvaltningen på uppdrag av stadsledningskontoret, personalstrategiska avdelningen genomfört en översyn av arbetsmiljön i hemtjänsten i egen regi. Enheten för hemtjänst är indelad i två enheter med vardera en enhetschef. Sammanlagt har verksamheten tre planerare som sköter bemanning av personal och planering av insatser. 52 medarbetare utför hemtjänstinsatser dag, kväll och natt. Enheten har två skyddsombud.

Enheten har rutiner för årliga skyddsronder och riskbedömningar i verksamheten. Det finns forum för uppföljning av arbetsmiljödokumenterna bland annat APT där medarbetarna också deltar. Enhetschefernas arbetssituation följs upp genom ledningsgruppsmöte eller individuella samtal mellan enhetschef och avdelningschef. Ett centralt ledningsstöd finns som kan avlasta i administrativa processer.

De utmaningar som enhetscheferna lyfter kopplat till arbetsmiljön är avsaknaden av IT-system som underlättar i kommunikationen med medarbetarna som ständigt är ute och arbetar. Enhetschef och samordnare har få kontaktytor med medarbetarna under dagarna då arbetet är

förlagt hemma hos enskilda brukare. Cheferna ser också behov av ett centralt IT-stöd som både avlastar och stärker utvecklingen av IT-stöd i det dagliga arbetet. Att göra det enklare att köpa eller testa ny teknik skulle också utveckla verksamheten i snabbare takt.

En annan utmaning är att hitta och rekrytera personal med kompetens och kunskap som matchar de behov som finns inom hemtjänsten. Verksamheten behöver personal som har en språknivå som möjliggör reflektion och handledning i arbetet samt förmågan att vara flexibel i sin förflyttning, exempelvis att köra bil, cykla eller ta elsparkcykel om det behövs. Enheten upplever svårigheter att få tillräckligt med utrymme till utveckling av verksamheten då stor del av tiden behöver ägnas åt den dagliga driften. Den dagliga driften är hela tiden föränderlig, vilket är normalt, men försvårar att ge tid och utrymme för den fokusering som ett mer omfattande utvecklingsprojekt skulle kräva.

Enheten ser positivt på den teknikutveckling som sker och som kommer underlätta i det dagliga arbetet. Exempelvis smarta lås, digitala inköp och digital natttillsyn är lösningar som kommer implementeras i enheten och som sannolikt minskar arbetsbelastningen och bidrar till förbättrad arbetsmiljö för medarbetare och ledning.

Agenda 2030

Inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet till:

- Mål 5 - Jämställdhet (stadsledningskontoret)
 - Arbetet med att ha utvecklat en långsiktig effektiv lokalförsörjningsprocess för att säkerställa kapacitet och behov av förvaltningens lokaler samt att varje ny införhyrning bygger på en fördjupad analys av demografi, ekonomi, behov och jämställdhetsanalys
 - Arbetet med lika rättigheter och möjligheter och diskriminering
 - Att förvaltningen bevakar jämställdhetsvillkoren som är aktuella när lokala upphandlingar och inköp sker
- Mål 8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (stadsledningskontoret och arbetsmarknadsförvaltningen)
 - Arbetet med att vid införhyrning, inköp och upphandling kontrollera att tilltänkta leverantörer har tillfredsställande arbetsvillkor för anställda
 - Trygga anställnings- och arbetsvillkor inom förvaltningens verksamheter
- Mål 9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (stadsledningskontoret och trafikkontoret)
 - Arbetet med egna innovationer
- Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen (stadsledningskontoret och kulturförvaltningen)
 - Arbetet för en effektiv och väl fungerande förvaltning

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	81	86	81	82	82	82	2021
<i>Analys</i>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>Utfallet uppgår till 81 % och årsmålet om 82 % uppnås delvis.</p> <p>Årets resultat från medarbetarenkäten visar att förvaltningens AMI ligger en enhet över genomsnittet för staden. Trots detta uppnås inte årsmålet för AMI-index, då resultatet hamnar en indexenhet under årsmålet. Samtliga tre delindex som inryms i indexvärdet, motivation, styrning och ledarskap, ligger på samma nivå eller över genomsnittet för resultaten i staden, vilket indikerar att satsningar inom ledarskap och motivationshöjande åtgärder gett resultat. Detta gäller i synnerhet resultatet på styrningsindexet som ligger tre enheter högre än stadens genomsnitt.</p> <p>AMI för män ligger fem enheter högre än kvinnornas. Männen upplever generellt såväl ledarskapet, styrningen som motivationen högre jämfört med kvinnorna. För kvinnor ligger värdet på samma nivå som förra året, 81, medan det för män har höjts med tre enheter nu till 86.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen bedömer att det fortsatta arbetet med arbetsmiljöförbättringar och kompetenshöjande åtgärder kommer att ge positiva resultat vid nästa mätning.</p>							
	Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	3,51 %		0,46 %	0 %	Tas fram av nämnd	VB 2021
<p>Analys Utfall uppgår till 3,51 % och årsmålet om 0 % uppnås inte.</p> <p>Till följd av en ökad personalomsättning hos några enheter har behovet av att använda sig av externa konsulter ökat för att undvika glapp mellan vakanta tjänster.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att systematiskt minska personalomsättningen genom regelbunden uppföljning, analys av avgångsorsaker samt arbetsmiljöinsatser med särskilt fokus på de enheter som har en högre personalomsättning. Målsättningen är att den minskade personalomsättningen kommer att leda till minskade konsulttimmar.</p>							
	Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %		100 %	90 %	90%	2021
	Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	50 %		50 %	50 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2021
	Index Bra arbetsgivare	80		84	84	84	2021
<p>Analys Utfallet uppgår till 80 och årsmålet om 84 uppnås delvis.</p> <p>Värdet är en indexpunkt högre än stadens genomsnitt, men en minskning med fyra indexenheter sedan föregående års mätning. Samtliga delindex har minskat sedan föregående års mätning, index för <i>jämställdhet</i> med sju indexenheter, index för <i>attraktiv arbetsgivare</i> med fyra enheter och index för rekommenderad <i>arbetsplats</i> med en indexenhet. Den minskning som skett i resultaten går inte entydigt att se orsakerna till, men kan sannolikt förklaras av begränsningar till följd av pandemin, dels genom uteblivna kompetenshöjande insatser och planerade insatser inom arbetsmiljöområdet, dels genom begränsningar i arbetet med att tillämpa och utveckla det nära ledarskapet. Exempel på detta är att planerade föreläsningar inom området hälsa ställts in, liksom att planerade arbetsmiljöutbildningar senarelagts.</p> <p>Åtgärdsplan Förvaltningen bedömer att det fortsatta arbetet med arbetsmiljöförbättringar och kompetenshöjande åtgärder kommer att ge positiva resultat vid nästa mätning.</p>							
	Sjukfrånvaro	7,5 %	4,2 %	8,2 %	8,7 %	10 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse
<p>Analys Analys av skillnader i utfall mellan kön Kvinnor har betydligt högre sjukfrånvaro än män vilket är gemensamt för alla branscher i landet oavsett nivå på sjukfrånvaro. Att kvinnor har högre sjukfrånvaro än män är kopplat till yrkesroll och inte till kön.</p>							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	2,88 %	1,98 %	3,07 %	3,1 %	4,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2021
Analys							
Analys av skillnader i utfall mellan kön							
Kvinnor har högre korttidssjukfrånvaro än män vilket är gemensamt för alla branscher i landet oavsett nivå på sjukfrånvaro. Skillnaden är dock lägre vid en jämförelse med den totala sjukfrånvaron. Att kvinnor har högre sjukfrånvaro än män är kopplat till yrkesroll och inte till kön.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldre- och vårdnämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
Styrgruppen för Esset har under året beslutat att förändra inriktningen på projektet. Den nya inriktningen innebär vidareutveckling av stadens egenutvecklade delar i nuvarande verksamhetssystem och Esset kommer inte att införas.			
  Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldre- och vårdnämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31	
Analys			
Styrgruppen för Esset har under året beslutat att förändra inriktningen på projektet. Den nya inriktningen innebär vidareutveckling av stadens egenutvecklade delar i nuvarande verksamhetssystem och Esset kommer inte att införas.			

Nämndmål: Förvaltningen har närvarande ledare och engagerade medarbetare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Stärka cheferna i ledarskap avseende arbetsmiljöfrågor.
- Minskad sjukfrånvaro inom de enheter där sjukfrånvaron är hög.
- Förebyggande och stödjande insatser vid våld, hot och otillåten påverkan.
- Strategiskt arbete för kompetensförsörjning, stärkt av samlad kunskap i Skärholmsakademin.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Sjukfrånvaron sjunker men kommer dock ligga på en högre nivå än före utbrottet av covid-19. Antalet långtidssjuka medarbetare är lägre än tidigare år.

Förvaltningens har återigen högst medarbetarengagemang bland stadsdelsförvaltningarna (AMI).

Rutiner för anmälan, utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier eller repressalier är väl kända bland förvaltningens medarbetare.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntade resultat som uppnås och uppnås delvis.
- utfall från nämndindikatorer där tre av fem uppnås, en uppnås delvis och en uppnås inte.
- genomförande av fyra av sju nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel långtidssjukfrånvaro	2,54 %	1,28 %	2,8 %	3,38 %	3,2 %		VB 2021
Analys Analys av skillnader i utfall gällande kön Kvinnor har betydligt högre sjukfrånvaro än män vilket är gemensamt för alla branscher i landet oavsett nivå på sjukfrånvaro. Att kvinnor har högre sjukfrånvaro än män är kopplat till yrkesroll och inte till kön.							
 Andelen medarbetare som uppger att rutiner för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier eller repressalier är väl kända av dem	85 %				86 %		2021
Analys Utfallet uppgår till 85 % och årsmålet om 86 % uppnås delvis. Resultatet ligger på samma nivå som genomsnittet i staden. Pandemin liksom genomförda organisationsjusteringar har medfört att utbildningsinsatser har nedprioriterats vilket bidragit till att årsmålet inte uppnåtts. Det finns en liten skillnad i utfall mellan män och kvinnor, där andelen män som uppger att rutinerna är kända är tre andelar högre. Åtgärdsplan Förvaltningen har tagit fram en ny rutin och den har kommunicerats ut till cheferna och lagts upp på intranätet. Förvaltningens bedömning är att informationsinsatser kommer att kunna återupptas när konsekvenserna av pandemin successivt mattas av.							
 Antal ofrivilligt deltidanställda	34 st			45 st	45 st		2021
  Hälsa- och arbetsmiljöindex	76	82	74	76	76		2021
 Personalomsättning inom socialtjänstens enheter	29,77 %			19,72 %	15 %		VB 2021
Analys Utfallet uppgår till 29,77 % och årsmålet om 15 % uppnås inte. Förvaltningens analys av utfallet visar att det främst är inom tre enheter som personalomsättningen överstiger årsmålet. Åtgärdsplan Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att systematiskt minska personalomsättningen genom regelbunden uppföljning, analys av avgångsorsaker samt flera olika arbetsmiljöinsatser. Förvaltningen kommer att fortsätta erbjuda riktat							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>stöd till de enheter där personalomsättningen är hög och fortsätta analysarbetet kring utfallet. Förvaltningen fortsätter arbeta med att använda ett särskilt persontest för socialsekreterare och biståndshandläggare i samband med nyrekrytering.</p> <p>Förvaltningen har jämfört sin personalomsättning i relation till andra jämförbara verksamheter inom och utanför staden. Utfallet visar att det är vissa enheter som har en personalomsättning som är högre än stadens snitt och med jämförbara verksamheter utanför kommunen. Förvaltningen kommer att fortsätta skicka den frågeenkät som medarbetare som slutar inom förvaltningen får möjlighet att svara på i syfte att kartlägga orsaker till att medarbetare slutar. Arbetet med handlingsplanen för att förbättra arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsätter enligt plan.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbetet med att höja kunskapen om otillåten påverkan med fortsatt fokus på socialtjänsten men även inom verksamhetsområdena förskola, äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri	2020-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Arbetet har inte kunnat utföras som planerat. Under 2022 kommer planer avseende otillåten påverkan, hot och våld tas fram på avdelningsnivå utifrån den förvaltningsövergripande planen.			
 Chefer och skyddsombud inom förvaltningen får utbildning i arbetsmiljö och hälsa	2019-01-01	2021-12-31	
 En digital medarbetarutbildning skapas för att vara tillgänglig för alla medarbetare i Skärholmen stadsdelsförvaltning	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Arbetet med utbildningen har omprövats på grund av resursskäl och kommer inte kunna genomföras under året.			
 Föreläsningar inom området hälsa genomförs	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Arbetet med utbildningen har omprövats på grund av resursskäl och kommer inte kunna genomföras under året.			
 Socialtjänsten ska analysera och jämföra avdelningens personalomsättning med andra jämförbara verksamheter inom och utanför staden	2021-01-01	2021-12-31	
 Utbildning i kompetensbaserad rekrytering för alla chefer med rekryteringsansvar	2021-01-01	2021-12-31	
 Utbildningstillfällen skapas för att säkerställa och utveckla att samtliga medarbetare har god kännedom om rutiner kring rapporterade arbetsmiljöhändelser	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: Nämndens verksamheter är resurseffektiva och innovativa

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen prioriterar följande arbete för att uppnå målet:

- Utveckling av lokalförsörjningsprocessen, fortsatt arbete för ökad nyttjandegrad av förvaltningens lokaler och stärkt samverkan för samlokalisering av verksamheter.
- Arbetsmetod med analyser av förvaltningens hyreskostnadsutveckling utvecklas.
- Som ett planeringsstöd vid utveckling av lokalbeståndet utvecklas och implementeras arbetsmetoder med GIS (geografiskt informationssystem).
- Systematik i innovationsarbetet, med fokus på kunskaphöjning. Deltagande i stadens arbete

med modernisering av sociala system.

- Ökad styrning och uppföljning genom processutveckling och intern kontroll.

Förväntat resultat

Se indikatorerna kopplade till detta mål på verksamhetsområdesmåls- och nämndmålsnivå för att se hur det förväntade resultatet följs upp.

Hyreskostnadernas andel av förvaltningens budget ökar inte.

Indikatorer för uppföljning av innovationsarbetet kommer att utvecklas under 2021 som en del av att öka systematiken i arbetssättet.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet uppfylls helt. Bedömningen grundar sig på:

- utförda insatser utifrån framtagna prioriteringar
- förväntat resultat avseende hyreskostnader som uppnås. Indikatorer för uppföljning av innovationsarbetet har dock inte utvecklats under året som planerat.
- utfall från nämndindikator som uppnås
- genomförande av båda nämndaktiviteter.

Jämställdhetsanalys

Se analys under ovanstående verksamhetsområdesmål.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Hyreskostnaders andel av förvaltningens budget	6,39 %				7 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen fortsätter arbetet med digitalt medverkande på stadsdelsnämndens sammanträden	2021-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ser över möjligheterna att andra aktörer kan använda parklekarnas lokaler	2021-01-01	2021-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Budget 2021

Kommunfullmäktige tilldelade nämnden en budget om 1 254,3 mnkr för 2021. Under året har ytterligare totalt 23,4 mnkr erhållits för prestationsförändringar och budgetjusteringar.

Förvaltningen har tilldelats budgetjusteringar för bland annat trygghetsskapande åtgärder, aktivitetscenter, introduktionsförskola, klimatsamordnare, naturreservat, biologisk mångfald och sommarkollo. Efter justeringarna uppgick nettobudgeten till 1 277,7 mnkr vilket är 31,3

mnr högre jämfört med 2020. Större delen av budgetökningen gick till äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt ökade prestationer inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Bokslut 2021

Förvaltningen redovisar ett överskott om 39,6 mnr före resultatöverföringar. Efter resultatöverföringar redovisar förvaltningen ett överskott om 35,9 mnr för 2021. Förskolans resultatenheter ökar sin resultatfond med sammanlagt 3,8 mnr. Resultatfonden från 2020 hade ett överskott om 18,5 mnr som kommer att öka till 22,2 mnr.

De främsta avvikelserna mot budget finns inom verksamhetsområdena nämnd och administration, individ- och familjeomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Jämförelse med föregående år

Kostnaderna under 2021 uppgår till 1 512,2 mnr och intäkterna till 274,1 mnr, vilket ger en nettokostnad på 1 238,1 mnr. Förvaltningens intäkter ökade med 15,2 mnr jämfört mot 2020, vilket främst beror på resultatföring av generalschablon. Kostnaderna ökade med 9,9 mnr mot föregående år. Den främsta orsaken är högre kostnader för äldreomsorgen samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Lokalkostnaderna, som inkluderar hyror och drift, uppgår till 99,2 mnr och utgör 6,6 % av förvaltningens kostnader. Detta är i samma nivå som föregående år.

Analys av verksamhetsområden

Förvaltningen redovisar ett överskott om 39,6 mnr före resultatöverföring och 35,9 mnr efter resultatöverföring. Nedan redovisas resultat samt betydande händelser, uppdelat per verksamhetsområde, i enlighet med kommunfullmäktiges budgettilldelning 2021.

Mnr	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse 2021	Bokslut 2020	Avvikelse 2020
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1277,7	1238,1	39,6	1243,4	3,0
Intäkter	-192,9	-274,1	81,2	-258,9	40,1
Kostnader	1470,6	1512,2	-41,6	1502,3	-37,1
Avvikelse före resultatdispositioner			39,6		5,3
Resultatenheterna överskott från 2020			18,5		16,3
Resultatenheterna överskott till 2022			22,2		18,5
Avvikelse efter resultatdispositioner			35,9		3,1

Mnr	Budget (kostnader)	Budget (intäkter)	Budget (netto)	Bokslut före resultatöverföringar	Bokslut efter resultat	Avvikelse 2021 efter resultatöverföringar	Avvikelse 2020 efter resultatöverföringar

					överförin gar		
Nämnd och administration	77,3	0,0	77,3	8,1	69,2	8,1	17,7
Individ- och familjeomsorg	251,1	-54,6	196,5	25,7	170,8	25,7	-16,7
<i>varav socialpsykiatri</i>	42,0	0,0	42,0	-4,4	46,4	-4,4	-2,7
<i>varav vuxen</i>	43,4	-1,3	42,1	3,2	38,9	3,2	-4,6
<i>varav barn och ungdom</i>	113,9	-1,5	112,4	-6,6	119,0	-6,6	1,2
<i>varav flykting</i>	36,6	-36,6	0	-30,4	-30,4	30,4	1,7
Stadsmiljöverksamhet	15,2	0,0	15,2	3,1	12,1	3,1	0,0
<i>avskrivningar</i>	13,0	0,0	13,0	1,7	11,3	1,7	0,3
<i>internräntor</i>	0,3	0,0	0,3	-0,1	0,4	-0,1	0,4
Förskoleverksamhet	209,7	-14,7	195,0	4,1	194,7	0,3	3,1
Äldreomsorg	397,9	-76,5	321,4	-0,8	322,2	-0,8	14,5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	353,9	-34,8	319,1	-11,8	330,9	-11,8	-17,9
Barn, kultur och fritid	21,3	0,0	21,3	2,5	18,8	2,5	1,0
Arbetsmarknadsåtgärder	26,9	-9,3	17,6	2,6	15,0	2,6	0,1
Ekonomiskt bistånd	102,5	-3,0	99,5	4,4	95,1	4,4	-0,2
<i>varav handläggare</i>	0,0	0,0	0,0	-30,4	30,4	0,0	0,0
Övrig verksamhet	1,5	0,0	1,5	0,0	1,5	0,0	0,7
Totalt	1470,6	-192,9	1277,7	39,6	1241,8	35,9	3,0

Nämnd och administration

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 8,1 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 17,7 mnkr jämfört mot budget. Överskottet 2021 beror främst på lägre driftskostnader och vakanser samt erhållna stadsbidrag. Resterande överskott hänförs till lägre driftskostnader hos verksamheten medborgarservice där planerade aktiviteter inte har kunnat genomföras på grund av covid-19.

Individ- och familjeomsorg

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 25,7 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 16,7 mnkr mot budget. Överskottet 2021 beror på att förvaltningen resultatför upparbetat överskott för generalschablonen.

Vuxenmissbruk redovisar ett överskott om 3,2 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 4,6 mnkr jämfört mot budget. Överskottet 2021 beror främst på

lägre kostnader för vård.

Barn och Unga inklusive ensamkommande och nyanlända redovisar ett överskott om 23,8 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 2,9 mnkr jämfört mot budget.

Socialpsykiatri redovisar ett underskott om 4,4 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 2,7 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2021 återfinns inom beställarenheten, vilket beror på höga vårdkostnader främst avseende HVB-hem och boende med särskild service.

Relationsvårdscentrum redovisar ett överskott om 3,0 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 2,1 mnkr jämfört mot budget. Överskottet 2021 beror på lägre externa placeringskostnader för skyddat boende.

Stadsmiljö

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 3,1 mnkr. Föregående år redovisades en budget i balans. Överskottet 2021 beror främst på lägre avskrivningskostnader än budgeterat, vakanser under delar av året, samt att underentreprenörer inte kunna leverera fullt ut på beställningar inom stadsmiljö under hösten bland annat på grund av problem med materialleveranser.

Förskola

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 4,1 mnkr före och 0,3 mnkr efter överföring till resultatfond. Föregående år redovisades ett överskott om 3,1 mnkr efter resultatöverföring. Överskottet 2021 på avdelningsnivå beror på att en del av resultatenheternas resultat översteg taket för fonddispositioner. Enheternas överskott beror främst på statsbidrag relaterade till covid-19 som tillfallit verksamheten under året samt en större ökning av antalet barn under december månad än vad som prognostiserats.

Under 2021 redovisas ett barnantal i snitt om 1 209 barn inskrivna i den kommunala förskoleverksamheten, vilket är 47 färre barn jämfört med föregående år. Förvaltningen har på grund av den ihållande pandemin under året observerat en fortsatt nedsatt efterfrågan på förskoleplatser.

Äldreomsorg

För verksamhetsområdet redovisas ett underskott om 0,8 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 14,5 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2021 återfinns inom utförarenheterna.

Beställarenheten äldreomsorg redovisar ett överskott om 5,3 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 13,6 mnkr jämfört mot budget. Överskottet 2021 beror främst på minskade kostnader inom insatstyperna hemtjänst och särskilt boende på grund av covid-19. Antalet personer med särskilt boende har minskat med ca 17,0 % som en följd av pandemin och har varit fortsatt lågt under 2021. Hemtjänstinsatserna har däremot ökat sedan årsskiftet men de ligger under nivåerna före pandemin.

De utförande verksamheterna redovisar ett samlat underskott om 6,1 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 0,8 mnkr jämfört mot budget.

Hemtjänst i egen regi redovisar ett underskott om 1,1 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 1,3 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2021 beror främst på extra personalkostnader på grund av covid-19.

Sätra vård- och omsorgsboende inkl. förebyggande verksamhet i egen regi redovisar ett underskott om 5,0 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 0,8 mnkr jämfört mot budget. Underskottet beror på en lägre beläggningsgrad jämfört med föregående år på grund av covid-19.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För verksamhetsområdet redovisas ett underskott om 11,8 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 17,9 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2021 återfinns inom beställarenheten.

Beställarenheten redovisar ett underskott om 15,4 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 22,5 mnkr jämfört mot budget. Underskottet 2021 beror främst på höga kostnader för insatstyperna personlig assistans enligt LSS, boendeplaceringar utanför LOV samt hemtjänst.

Utförarenheterna inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning redovisar ett samlat överskott om 3,6 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 4,6 mnkr. Överskottet 2021 beror på ökade intäkter genom tillkomst av fler brukare, höjda nivåer samt lägre kostnader än budgeterat.

Barn, kultur och fritid

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 2,5 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 1,0 mnkr. Överskottet beror främst på vakanta tjänster inom verksamhetsområdet samt minskade driftkostnader. Verksamhetsövergången till att bedriva fritidsverksamhet helt i egen regi har genererat ytterligare överskott, främst på grund av fler vakanta tjänster då en del av medarbetarna valde att inte följa med till staden. Flertalet planerade aktiviteter och traditionella firanden har inte kunnat genomföras under året till följd av den fortsatt pågående pandemin.

Arbetsmarknadsåtgärder

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 2,6 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett överskott om 0,1 mnkr jämfört mot budget. Överskottet 2021 beror på att budget beräknats utifrån att samtliga aspiranter för Stockholmsjobb skulle arbeta årets samtliga månader, vilket inte har realiserats på grund av covid-19.

Ekonomiskt bistånd

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 4,4 mnkr jämfört mot budget. Föregående år redovisades ett underskott om 0,2 mnkr jämfört mot budget. Överskottet 2021 beror på att färre antal hushåll haft behov av ekonomiskt bistånd eller endast varit i behov av kompletterande ekonomiskt bistånd. Antalet placerade vuxna och barnfamiljer på hotell och vandrarhem har också minskat under året. Handläggningskostnaderna 2021 uppgick till 30,7 mnkr, vilket utgör 32,0% av den totala kostnaden.

Övrig verksamhet

För verksamhetsområdet redovisas en budget i balans. Föregående år redovisades ett

överskott om 0,7 mnkr jämfört mot budget. I denna verksamhet finns gemensamma kostnader som har fördelats ut till verksamheterna.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2021	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2021	Resultatöverföring från 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2021 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2022 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Förskoleenhet 1, Bredäng	40235	2011,8	-3419	-627	JA	4023
Förskoleenhet 2, Sättra	37775	1888,8	-3530	-1216	JA	3777
Förskoleenhet 3, Skärholmen	32997	1649,9	-2182	-1116	JA	3298
Förskoleenhet 4, Skärholmen-Vårberg	42322	2116,1	-3693	-761	JA	4232
Förskoleenhet 5, Vårberg	34975	1748,8	-3162	-1364	JA	3497
Förskoleenhet 6, Bredäng södra	34083	1704,2	-2492	-914	JA	3406
Summa resultatenheter	222387	11119,4	-18478	-5998		22233

Förskoleverksamheten har sex resultatenheter som sammanlagt redovisar ett överskott om 6,0 mnkr. Samtliga enheter redovisar ett överskott som främst beror på en anpassad bemanning till det lägre barnantalet, samt erhållna statsbidrag som enheterna erhållit under året som kompensation avseende covid-19.

Förvaltningen har tagit hänsyn till riktlinjerna om maximal överföring om 5,0 % av bruttobudgeten för innevarande år och maximal fond om 10,0 % av bruttobudgeten.

Av det totala överskottet om 6,0 mnkr överförs 3,8 mnkr till resultatfonden, samtliga enheter ökar sina resultatfonder. Resultatenheterna har vid årets slut sammanlagt 22,2 mnkr att omföra till resultatfonden vilket motsvarar ca 10,0 % av årets bruttobudget.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2021
Parkinvesteringar	5,2	1,55	1,7	2,9
Parkreinvesteringar	1,4	1,4	0	0
Nycklade medel Stadsmiljö	4,6	4,6	0	0

Klimatinvesteringar	0,8	0,6	0,2	0
Trygghetsinvesteringar	0,3	0,2	0,1	0,6
Övriga investeringsmedel				
Maskiner & inventarier	2,2	2,2	0	0
Totalt investeringar	14,5	10,5	4,0	3,5

Förvaltningen har sammanlagt 12,3 mnkr i budget för parkinvesteringar och 2,2 mnkr för investeringar i inventarier samt investeringar i maskiner för parkdriften i egen regi.

Parkinvesteringar

I budgeten tilldelades förvaltningen totalt 10 mnkr i parkinvesteringsmedel, vilket omfattar parkinvestering 4,0 mnkr, reinvestering 1,4 mnkr och investeringar med nycklade medel 4,6 mnkr. Av parkinvesteringarna begär förvaltningen att 2,8 mnkr ska ombudgeteras för färdigställande av Sättradalsparken etapp 2. Anledningen till ombudgeteringen är att pandemin har lett till fördröjda leveranser av redskap, möbler och material. Detta medför att flera arbeten inom entreprenaden inte kan utföras inom 2021 (*för mer information, se rubrik Ombudgeteringar*).

Förvaltningen sökte i verksamhetsplan 2021 ytterligare investeringsmedel för klimatinvesteringar 0,8 mnkr, och trygghetsinvesteringar 0,2 mnkr. Av dessa investeringsmedel har 0,7 mnkr förbrukats under året.

Stockholm vid vattnet

I tertialrapport 1 sökte och beviljades förvaltningen 1,2 mnkr i investeringsmedel ur central medelreserv för Stockholm vid vatten som syftar till ökade vistelsevärden vid vatten. I enlighet med riktlinjerna för dessa medel finansieras 50 % av kostnaderna med nyckelinvesteringsmedel. Investeringarna vid vatten uppgår därmed till totalt 2,4 mnkr

Av 1,2 mnkr avsåg 0,75 mnkr bygget av en bastu. Förvaltningen begär ombudgetering av medlen (*för mer information, se rubrik Ombudgeteringar*).

Inventarier och maskiner

Förvaltningen har under verksamhetsåret 2021 totalt gjort inköp för inventarier om 1,3 mnkr och maskiner om 0,9 mnkr (åkgärsklippare och elmaskiner).

Försäljningar av anläggningstillgångar

Förvaltningen har inte gjort några försäljningar.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Förvaltningen har inga stora projekt som inte är investeringar.

Ombudgeteringar

Ombudgetering av upprustning av Sättradalsparken

Under 2019 – 2023 genomförs en upprustning av stadsdelsparken Sättradalsparken i

stadsdelsnämndsområdet. Upprustningen har delats upp i etapper, med anledning av parkens storlek och under 2021-2022 genomförs etapp 2 som beräknas kosta cirka 5 mnkr i entreprenadkostnader.

Planerad byggstart har behövt skjutas fram två månader från slutet av augusti-september till november på grund av försening hos avtalad entreprenör. Vidare har bygghandlingar för el och belysning försenats med anledning av fördröjning hos konsult. Pandemin har generellt lett till fördröjda leveranser av redskap, möbler och material. Detta medför att flera arbeten inom entreprenaden inte kan utföras inom 2021. Det bedöms heller inte möjligt att hantera avvikelser inom nyckelinvesteringsmedel med anledning av planerade prioriterade upprustningar i nämndens övriga huvudanläggningar. Avvikelsen bedöms inte möjlig att hantera i nästkommande park- och reinvesteringsplan med anledning av stora investeringsbehov i Idleken som inte kan förskjutas längre än tidigare angiven tidsplan.

Sammantaget innebär det att entreprenören inte hinner arbeta upp tilldelade medel under 2021 och därför begär stadsdelsförvaltningen ombudgetering av 2,8 mnkr till 2022.

Ombudgetering av bastun vid Sättrastrandsbadet

Förvaltningen beviljades i samband med tertialrapport 1, 2021 investeringsmedel ur central medelsreserv för Stockholm vid vatten som syftar till ökade vistelsevärden på platser vid vatten.

0,75 mnkr av de 1,2 mnkr som ansöktes och beviljades avsåg bygget av en bastu. Av dessa medel finns behov av att ombudgetera hela beloppet för färdigställande av bastubyggnad under 2022. Då ombudgetering endast kan begäras för hela hundratusental begärs ombudgeteringen ske med 0,8 mnkr.

Processen för att få samtliga underlag och tillstånd på plats, samt genomföra upphandling av anläggningen, har prioriterats av förvaltningen men då förvaltningen i detta projekt är beroende av flertalet andra aktörers handläggningstider har processen inte kunnat forceras ytterligare.

Förvaltningen väntar fortfarande på tillstånd för bygglov. Sammantaget medför detta att inköp av material inte kan påbörjas under 2021 och att hela beloppet behöver ombudgeteras.

Medel för lokaländamål

Förvaltningen ansöker inte om medel för lokaländamål.

Analys av balansräkning

Tillgångar (mnkr)	2020-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar	106,0	99,5
Kundfordringar	27,3	18,2
Diverse kortfristiga fordringar	6,9	0,8

Tillgångar (mnkr)	2020-12-31	2021-12-31
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	34,5	21,8
Kassa och bank	0,2	0,3
Summa tillgångar	174,9	140,6

Skulder och eget kapital (mnkr)	2020-12-31	2021-12-31
Eget kapital	-48,4	-27,5
Långfristiga skulder	-1,1	-0,9
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-0,1	-0,2
Leverantörsskulder	-70,8	-69,8
Övriga kortfristiga skulder	-27,7	-0,2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-26,8	-42,0
Summa skulder och eget kapital	-174,9	-140,6

Förvaltningens balansomslutning har minskat med 34,3 mnkr jämfört med ingående balans.

Tillgångar

- **Anläggningstillgångar** har minskat till följd av avskrivningar samt utrangeringar av tillgångar som inte längre är i bruk.
- **Kundfordringar** har minskat i huvudsak mot andra förvaltningar.
- **Diverse kortfristiga fordringar** har minskat inom förväntade statsbidrag för generalschablon från Migrationsverket.
- **Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter** har minskat inom förväntade statsbidrag för covid-19 och upplupna intäkter mot andra förvaltningar.
- **Kassa och bank** har ökat marginellt.

Skulder och eget kapital

- **Eget kapital** har förändrats som ett resultat av förändringarna i balansräkningen.
- **Långfristiga skulder** har minskat något genom årets upplösning av investeringsbidrag.
- **Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder** har ökat marginellt.
- **Leverantörsskulder** har minskat marginellt.
- **Övriga kortfristiga skulder** har minskat mot Försäkringskassan för LASS samt överföring av generalschablon för statsbidrag.
- **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter** har ökat för diverse leverantörer inom bland annat vård och omsorg.

Övrigt

Förvaltningen har inget övrigt att redovisa gällande ekonomin.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Det arbete som förvaltningen redovisade i verksamhetsberättelsen för 2020 har fortsatt under 2021. Arbetet handlar om att se över hur de globala hållbarhetsmålen kopplas ihop med förvaltningens övriga mål på kortare och längre sikt och hur Agenda 2030 integreras med ordinarie styrnings- och uppföljningsprocesser.

Förvaltningen har, med syfte att skapa förutsättningar för ett samlat arbete mot långsiktiga mål, kopplat samman verksamhetsområdesmålen med de olika målen inom Agenda 2030.

Redovisningen nedan har i enlighet med anvisningarna fokus på jämställdhet, minskad ojämlikhet och minskad klimatpåverkan och berör också samverkansprocesser och synergieffekter.

Jämställdhet (mål 5, Agenda 2030)

I stadsdelsnämndsområdet har kvinnor en lägre sysselsättningsgrad än män och fler kvinnor än män har ekonomiskt bistånd för sin försörjning. Utfallet i VB 2021 är att 3,2 % av kvinnorna i stadsdelsnämndsområdet har ekonomiskt bistånd jämfört med 2,69 % av männen.

Den senaste trygghetsmätningen, som genomfördes våren 2020 visar också att kvinnor upplever en högre grad av otrygghet i de offentliga rummen. 26 % av kvinnorna i stadsdelsnämndsområdet upplevde stor otrygghet i det offentliga rummet om de gick ut ensamma sent på kvällen, jämfört med 6 % av männen.

Huvudsakliga insatser inom förvaltningen:

- Jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden och verksamhetsplaner och uppföljningar.
- Prioritering av ensamstående kvinnor och familjer till Stockholmsjobb och extratjänster.
- Stadsdelsmammornas uppsökande arbete för fler barn i förskola och fler kvinnor i studier och arbete.
- Jämställdhet integreras i förskolornas systematiska kvalitetsarbete för att alla barn ska få lika rättigheter och möjligheter.
- Samverkan med Region Stockholm för att fler kvinnor ska ha kunskap om och genomföra cancerscreening.
- Trygghets- och jämställdhetsaspekter inom ramen för stadsutveckling och upprustning av stadsmiljön.
- Arbetet med att säkerställa att de mötesplatser som finns även möter flickors behov och preferenser.
- Arbetet med att ha utvecklat en långsiktig effektiv lokalförsörjningsprocess för att säkerställa kapacitet och behov av förvaltningens lokaler samt att varje ny

införhyrning bygger på en fördjupad analys av demografi, ekonomi, behov och jämställdhetsanalys.

- Arbetet med lika rättigheter och möjligheter och diskriminering
- Att förvaltningen bevakar jämställdhetsvillkoren som är aktuella när lokala upphandlingar och inköp sker.

Samverkan och synergieffekter:

- Stockholmsjobb: Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och Jobbtorg.
- Stadsdelsmammorna: Samverkan med biblioteken och Region Stockholm via BVC. Synergier genom att stadsdelsmammorna kan marknadsföra introduktionsförskolan för att fler barn ska börja förskolan.
- Cancerscreening: Samverkan med Regionalt cancercentrum/hälsoinformatörer
- Platssamverkan: Samverkan med ett stort antal aktörer inom de fyra centrumområdena. Synergier genom möjlighet till samordnat arbete mot gemensamma mål utifrån lokala förutsättningar.
- Stadsutveckling och upprustning av stadsmiljön: Samverkan med trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret inom Fokus Skärholmen. Samverkan med centrumägare, fastighetsägare och polis. Synergier i arbetet med trygghetsskapande åtgärder i stadsmiljön.

Minskad ojämlikhet (mål 10, Agenda 2030)

Invånarna i stadsdelsområdet har i genomsnitt en något lägre utbildningsbakgrund än i övriga länet och riket och även en högre arbetslöshet och, i linje med det, en lägre disponibel inkomst. I relation till Stockholms stad är skillnaderna större, ställt mot länet och riket är de mindre.

Andel med eftergymnasial utbildning 2019 (25 – 64 år):

- Skärholmens stadsdelsnämndsområde - 39 %
- Söderort – 56 %
- Länet – 52 %
- Riket - 44 %

Andel öppet arbetslösa 2020/2019:

- Skärholmens stadsdelsnämndsområde – 8,9 %/5,8 %
- Stockholms stad – 6,4 %/4,8 %
- Länet -5,6 %/4,6 %
- Riket - 8,3 %/6,8 %

Disponibel inkomst 2019 (20 – 64 år):

- Skärholmens stadsdelsnämndsområde - 234 200 kronor
- Stockholms stad – 386 400 kronor
- Stockholms län – 377 700 kronor
- Riket – 318 800 kronor

Huvudsakliga insatser inom förvaltningen:

- Samhällsvägledning för nyanlända.
- Arbetet med platssamverkan.
- Arbete med och tidiga och förebyggande insatser.
- Tillgången till förskola.
- Förskolans betydelse som skyddsfaktor och det språkarbetet som bedrivs på förskolan.
- Förvaltningens samverkan med rådet för funktionshinderfrågor och pensionärsrådet.
- De insatser som förvaltningen beviljar med stöd av SoL och LSS efter individuella behovsbedömningar.
- Arbetet med nationella minoriteter och aktiviteter inom finskt förvaltningsområde
- Förvaltningens deltagande i Fokus Skärholmen som är stadens profilprojekt för socialt värdeskapande stadsutveckling för en stad som växer för fler och där fler olika möts i vardagen.
- Förvaltningens öppna verksamheter som har en betydande funktion för de barn och unga som av ekonomiska skäl inte kan delta i annat fritidsutbud.

Samverkan och synergieffekter:

- Näringsliv: Samverkan med SLK, SBR, Fokus Skärholmen och det lokala näringslivet bland annat inom ramen för platssamverkan. Ytterligare synergier genom möjlighet till mer tydligt samordnat arbete mot gemensamma mål, utifrån lokala förutsättningar inom ramen för *Växla upp*.
- Samverkan med SHIS och arbetsmarknadsförvaltningen kring bostadsvägledning för nyanlända skapar bättre förutsättningar för nyanlända att komma ut i arbete och stadigvarande boende.

Minskad klimatpåverkan (mål 7, 12,13, 15, Agenda 2030)

I takt med att stadsdelsnämndsområdet växer befolkningsmässigt, genomför förvaltningen klimatinvesteringar i stadsmiljön som bidrar till minskad klimatpåverkan och specifik påverkan på stadsdelsnämndsområdets naturområden. Fortsatt arbete pågår för genomförande av områden i *Miljöprogram 2020-2023* och *Klimathandlingsplan 2020-2023*.

Huvudsakliga insatser inom förvaltningen:

- Klimatinvesteringar i fysiska miljön.
- Skötsel av stadsdelsnämndsområdets naturreservat.
- Skapar förbättrade rutiner och information för att möjliggöra klimatsmarta inköp och upphandlingar samt underlätta för återbruk av inventarier.
- Ökad andel ekologiska livsmedel, vegetariska måltider samt arbete med giftfria miljöer i förskolan.

Samverkan och synergieffekter:

- Tillsammans med trafikkontoret utförs anläggs fem växtbäddar med biokol och plantering av fem träd i samband med genomförandet av investering i Sättradalsparken fas två.
- Genom nätverksträffar mellan stadsdelsförvaltningarna skapas kunskapsutbyten och samverkan kring miljöprogrammets inriktning.

- Fokus Skärholmen: Förvaltningen arbetar tillsammans med trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret för en hållbar stadsmiljö.
- Tillsammans med miljöförvaltningen utreds badkvalitén vid Sättrastrandsbadet.

Jämställdhet

Förvaltningens jämställdhetsarbete är integrerat i den ordinarie verksamheten och förvaltningen utgår fram stadens *Program för ett jämställt Stockholm 2018 - 2022* i arbetet. I samband med att enheterna skriver verksamhetsplaner identifierar de jämställdhetsutmaningar och genomför sedan jämställdhetsanalyser med hjälp av SKR:s metod *Sjuan*. Vid analys av uppföljningar och statistik har könsaspekten lyfts i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. Förvaltningen har under året arbetat med att säkerställa att det finns jämställdhetsanalyser i relevanta tjänsteutlåtanden.

Förvaltningen ser behov av att vidare systematisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering.

Barns rättigheter

Förvaltningens förskolor arbetar på olika sätt med att öka medarbetares och barns kunskaper kring FN:s barnkonvention och barnens rätt till lika möjligheter. Flera förskolor väljer att fördjupa sig i utvalda artiklar från barnkonventionen med barnen, bland annat i projektarbeten. Undervisningen organiseras i mindre grupper så att alla barn ska kunna vara delaktiga och göra sin röst hörd. Barnen involveras i olika beslut ur ett demokratiperspektiv och förskolornas projekt utgår utifrån barnens intressen och frågor. Vid förändringar i verksamheten som påverkar barnen genomförs konsekvens- och riskanalyser kopplade till barngruppen.

Inom socialtjänsten har förvaltningens barnrättsarbete under året fortlöpt enligt plan med regelbundna träffar tillsammans med barnrättsambassadörer och utvecklingsledare var sjätte vecka. Barnrättssamordnaren representerar förvaltningen i stadens olika barnrättsnätverk vars syfte är att få en god samsyn och ett gott samarbete gällande barnrättsarbetet, att synliggöra brister, utveckla arbetet samt sprida kunskap om barnrätt och barnrättsarbetet hos medarbetarna inom förvaltningen. Barnrättssamordnaren inom förvaltningens socialtjänst har ett övergripande och samordnande ansvar för implementeringen av barnrättsperspektivet och ingår därför i ovanstående nätverk, samt sammankallar till barnrättsambassadörsnätverket inom förvaltningens socialtjänst.

Under året har förvaltningen fokuserat på kunskapsutveckling med bland annat inbjuda gäster samt medverkat vid stadens barnrättsvecka vid två tillfällen. Vid det ena tillfället presenterades förvaltningens arbete med barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden och vid det andra presenterades arbetet med västernorrlandsmodellen som används i förvaltningens Barn- och ungdomsenhet. Kunskapsutvecklingen har fortsatt under hösten med en presentation om Islandsprojektet och brottet barnfridsbrott. Detta har medfört ökad kunskap om hur socialtjänsten kan ta hjälp av andra verksamheter när det gäller barn, och uppmärksamma barns utsatthet i ett helhetsperspektiv genom samarbete och samverkan mellan socialtjänstens olika enheter.

Under 2022 kommer en stickprovskontroll utföras av förvaltningens barnrättsambassadörer på

socialtjänstens alla enheter i syfte att undersöka och analysera hur socialtjänsten synliggör barn i ärenden som rör barn samt hur detta dokumenteras.

Inom förvaltningens parklekar, med målgruppen 7-12 år, sker en nära samverkan med Kulturskolan, Stadsbiblioteket, idrottsförvaltningen och lokala idrottsföreningar med syfte att nå fler barn genom ett breddat utbud av hög kvalitet. Produktioner som förvaltningen köper in och teaterföreställningar för samtliga förskolebarn har visats på biblioteket då teaterlokaler har varit stängd under pandemin. Förvaltningens förskolor och parklekar har ett pågående samarbete för att främja barns läsförståelse genom högläsning, bokutlåning på plats, filmvisning och sagoläsning. Kulturutbudet i förvaltningens parklekar har ökat under sommarlovet genom en strategisk kompetensförsörjning. Bild- och formpedagoger samt konstskolestudenter erbjuder dagligen aktiviteter motsvarande Kulturskolans utbud till barn som besöker verksamheterna

Förvaltningen arbetar för att implementera rutiner och utöka samordningen inom förvaltningens verksamheter och samverkan inom staden för att bättre nå de prioriterade grupperna hbtq-ungdomar, ungdomar med funktionsnedsättning samt nyanlända ungdomar.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningens arbete drivs av en arbetsgrupp som rapporterar till en styrgrupp. Arbetsgruppen består av representanter från flera av förvaltningens verksamhetsområde vilket gör att frågorna bevakas utifrån kunskap om förvaltningens målgrupper inom verksamheterna. Inför 2021 gjordes en gemensam planering som antogs av styrgruppen och redogjorde för vilka aktiviteter som förvaltningen skulle satsa på under året. Att genomföra en inspirationsföreläsning med grundläggande kunskaper kring nationella minoriteters rättigheter är en aktivitet som inte kunnat genomföras. Den är nu planerad till 2022. Övriga aktiviteter som handlade om att stärka informationstillgången på olika språk och att genomföra vissa riktade aktiviteter till målgrupperna har genomförts som planerat.

Förskola

Förskolan har en viktig roll i att lägga grunden för barnens förståelse för olika språk och kulturer. Om ett barn talar eller har anknytning till ett nationellt minoritetsspråk (finska, meänkieli, samiska, romani och jiddisch) har det rätt till förstärkt språkstöd inom utbildningen. Stockholms stad är förvaltningsområde för *finska*, *meänkieli* och *samiska*. Det innebär att barn har rätt till förskoleplats där hela, eller en väsentlig del av utbildningen, bedrivs på något av dessa språk. Detta oavsett om det angivna språket talas i hemmet eller inte. Syftet är att ge barnen möjlighet att utveckla och bevara sitt språk och kulturella identitet. Förvaltningen tar kontakt med de vårdnadshavare som kryssat i minoritetsspråk i ansökan till förskola och informerar om de förskolor i staden som har helt eller till väsentlig del undervisning på något av språken. Idag finns inte någon efterfrågan för förskola på finska, meänkieli eller samiska. Förskolorna gör årligen en språkinventering. Kartläggningen har visat att det finns ett fåtal barn med anknytning till något av minoritetsspråken. Ingen av dessa barn har visat intresse om att få förskola på sitt språk.

Förskolans pedagoger strävar efter att tillämpa ett interkulturellt förhållningssätt i undervisningen tillsammans med barnen och uppmärksammar olika nationaliteter vid nationaldagar och liknade. Förskolorna har också böcker översatta på flera av

minoritetsspråken.

Äldreomsorg

Förvaltningen har tillsammans med Hägersten-Älvsjös stadsdelsförvaltning tilldelats statsbidrag om 55 000 kr kronor för uppbyggnad av förvaltningsområden för finska, meänkieli och samiska. Pengarna har bland annat använts till att öka medvetenheten om de nationella minoriteterna ute i verksamheterna. De nationella minoriteternas ursprung kommer synliggöras genom flaggor som pryder verksamheterna. Vid Sätra vård- och omsorgsboende firas Finlands självständighetsdag där verksamheter arrangerar aktiviteter, måltider och underhållning på finska. Anhöriga bjuds in och är en viktig del i firandet.

Då nationell minoritetstillhörighet bygger på självidentifikation ges information gällande rättigheter där Stockholm är förvaltningsområde till alla som ansöker om bistånd.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Konsekvenser av pandemin

Förvaltningen har sedan mars 2020 hanterat konsekvenserna av pandemin genom en särskild organisation. Denna avvecklades den 15 oktober 2021, mot bakgrund av avvecklade restriktioner nationellt, att flera centrala processer i staden upphört och att CKL (centrala krisledningen) avvecklades. I december 2021 inledde förvaltningen en utökad omvärldsbevakning med anledning av en ökande smittspridning i samhället och återinförandet av flera restriktioner nationellt. I slutet av december aktiverades på nytt den särskilda organisationen, och kommer att vara aktiverad så länge situationen kräver det. Organisationen är funktionsstyrd och flexibel, den kan snabbt skalas upp eller ned utifrån hur behoven ser ut.

Ett arbete har under 2021 inletts med att identifiera och omhänderta viktiga lärdomar från hanteringen av pandemin, i syfte att ytterligare stärka förvaltningens krishanteringsförmåga och motståndskraft. Arbetet kommer att fortsätta under år 2022.

Övergripande har pandemin haft stor påverkan på förvaltningens ekonomi, målgrupper och verksamheter. Situationen har krävt både förändrade och nya arbetssätt för att begränsa smittspridningen och för att fortsätta ge stadsdelsnämndsområdets invånare samhällsviktigt stöd, service och insatser av fortsatt hög kvalitet. Konsekvenser av pandemin och hanteringen av den kommer att ha påverkan på förvaltningens verksamhet och arbete även under 2022 och framåt.

Ekonomiska konsekvenser

Under pandemin har förvaltningen behövt anpassa sina verksamheter, vilket har resulterat i högre kostnader för bland annat skyddsutrustning, tomgångshyror, vikarietäckning samt städ och renhållning. De ökade kostnaderna har till största delen täckts genom kompensation från staten. Det finns verksamheter som har haft lägre kostnader på grund av pandemin bland annat för att aktiviteter inte har kunnat genomföras enligt plan.

Kostnader av Covid-19	Utfall 2021 (mnkr)
Förbrukningsmaterial mm.	1,2
Ökade personalkostnader	16,1

Kostnader av Covid-19	Utfall 2021 (mnkr)
Ökade sjuklönekostnader*	7,6
Köp av vård	1,8
Intäktsförlust pga. lägre beläggning Sättra VoB	7,0
Totalt	33,7

*Avser tom september 2021

Arbetslöshet

I stadsdelsnämndsområdet finns en hög andel invånare som arbetar inom de branscher som drabbats hårdast av pandemin. Den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet har ökat under pandemin. I januari 2020 låg den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet på 5,51 %, för att sedan öka till 9,08 % i september 2020. En successiv minskning har sedan dess kunnat konstateras. I oktober 2021 låg den öppna arbetslösheten i stadsdelsnämndsområdet på 6,12 %, att jämföra med stadens snitt som låg på 3,33 % (*Statistik om Stockholm, månadsrapport oktober 2021 gällande arbetssökanden*). Den ökade arbetslösheten innebär att det blir än mer angeläget för förvaltningen att samverka med andra aktörer för att stötta människor till arbete. Förvaltningen bedömer att trenden med en minskande öppen arbetslöshet kommer hålla i sig, men utvecklingen beror till stor del av hur situationen med covid-19 kommer utvecklas.

Sjukfrånvaro

Skärholmens stadsdelsnämndsområde har i förhållande till andra stadsdelsnämndsområden en lägre vaccinationsgrad vilket förvaltningen behöver förhålla sig till i planeringen av verksamhet. Förvaltningen ser ett behov av fortsatt återhållsamhet vid återgång till arbetet och fortsatt medvetenhet vid förändrade omständigheter som exempelvis rekommendationer från Folkhälsomyndigheten. Detta påverkar samtliga av förvaltningens verksamheter men främst förskola och äldreomsorg. Sjukfrånvaron inom förvaltningen har sjunkit under 2021 och trenden bedöms hålla i sig.

Arbete hemifrån och digitalisering

I de verksamheter där det varit möjligt har medarbetarna under pandemin arbetat hemifrån, i linje med rekommendation från Folkhälsomyndigheten och CKL. Under oktober och november månad påbörjades, i linje med förändrade rekommendationer, en planerad återgång till mer arbete på plats för dessa medarbetare. Men i samband med att rekommendationen att alla som har möjlighet ska arbeta hemifrån återinfördes den 23 december, upphörde detta och de arbetar återigen hemifrån.

Som ett resultat av pandemin har förvaltningen utvecklat digitala arbetssätt, sin digitala förmåga och breddat sin syn på när digitalt arbete är möjligt. Denna utveckling innebär möjligheter och stödjer inriktningen att använda digitalisering för att utveckla och effektivisera verksamheterna. Den innebär också ökad flexibilitet för vissa medarbetare - arbetet kan utföras både på arbetsplatsen och hemma. I de fall uppdrag, verksamhetens behov, individuella uppgifter och förutsättningar tillåter kommer medarbetare fortsatt ges möjlighet till hemarbete även efter pågående pandemi.

Förvaltningen framhåller vikten av att ur ett effektivitetsperspektiv ta tillvara på den ökade förmågan till mer digitala arbetssätt. Hinder finns dock som förvaltningen beskrivit i ett flertal rapporter. Vissa aktörer kan inte delta i möten via Skype, vilket bland annat försvårar förvaltningens samverkan med Region Stockholm. Medarbetare i de pedagogiska verksamheterna tillhör en annan IT-miljö, vilket skapar svårigheter att dela information. Förvaltningen vill därför, än en gång, framhålla vikten av att staden säkerställer de tekniska möjligheterna.

Påverkan på verksamheterna

Stadsmiljö

- En fortsatt hög andel invånare förväntas vistas i närmiljön och besöka parker, badplatser och naturreservat.

Ekonomisk påverkan:

- Ökade driftkostnader för renhållning, drift och underhåll med anledning av ökat besöksstryck.

Förskoleverksamhet

- Utbildning och undervisning bedrivs även fortsättningsvis till stor del utomhus.
- Förskolorna har fortsatt stärkta hygienrutiner för både vuxna och barn. Det finns förstärkta dagliga rutiner för rengöring av exempelvis sängkläder och leksaker, liksom städrutiner.
- En ökad sjukfrånvaro och långa frånvaroperioder hos såväl barn och pedagoger kan ge sämre kontinuitet i undervisningen.

Ekonomisk påverkan:

- Antalet inskrivna barn under året är färre än prognostiserat. Verksamheterna har fortsatt en hög sjukfrånvaro bland pedagoger vilket medfört ökade kostnader. Förstärkta hygienrutiner inom förskolan har även lett till ökade kostnader för förbrukningsmaterial.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

- Negativ påverkan på barn och ungas psykiska hälsa och på mindre barns förmåga till samspel och kontakt med varandra har uppmärksammats i verksamheterna under året.

Ekonomisk påverkan:

- Något minskade kostnader på grund av inställda arrangemang för allmänheten, till exempel nationaldagsfirande. I övrigt ingen betydande ekonomisk påverkan med anledning av pandemin.

Äldreomsorg

- Förvaltningen ser en fortsatt ökad isolering och ökad ofrivillig ensamhet hos äldre.
- Brukare inom äldreomsorgen har uttryckt oro för att ta emot stöd från personal som inte är vaccinerade. Detta har lett till att en del äldre avsagt sig insatser då de är rädda

för att personalen kan smitta.

- Antal ej verkställda beslut där behov föreligger men brukare tackar nej till beviljade insatser på grund av oro för covid-19 har under pandemin ökat. Oron och de ej verkställda besluten korrelerar med vaccinationsgrad samt grad av restriktioner i samhället, en ökning sker när restriktioner intensifieras och en minskning sker när restriktioner lättar.

Ekonomisk påverkan:

- Kostnadsökningarna för Beställarenheten för omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning har främst berott på ökade kostnader för köpt verksamhet.
- Stöd och service i egen regi har haft en högre sjukfrånvaro än normalt och därmed ökade sjuklönekostnader och vikariekostnader som följd.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

- Antal ej verkställda beslut där behov föreligger men brukare tackar nej till beviljade insatser på grund av oro för covid-19 har under pandemin ökat. Oron och de ej verkställda besluten korrelerar med vaccinationsgrad samt grad av restriktioner i samhället, en ökning sker när restriktioner intensifieras och en minskning sker när restriktioner lättar.
- Risk för ökad social isolering och ofrivillig ensamhet hos personer med insatser inom funktionsnedsättningsområdet.

Ekonomisk påverkan:

- Kostnadsökningarna för Beställarenheten för omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning har främst berott på ökade kostnader för köpt verksamhet samt ökade sjuklönekostnader.
- Stöd och service i egen regi har haft en högre sjukfrånvaro än normalt och därmed ökade sjuklönekostnader som följd.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

- Antal ej verkställda beslut där behov föreligger men brukare tackar nej till beviljade insatser på grund av oro för covid-19 har under pandemin ökat. Oron och de ej verkställda besluten korrelerar med vaccinationsgrad samt grad av restriktioner i samhället, en ökning sker när restriktioner intensifieras och en minskning sker när restriktioner lättar.
- Risk för ökad social isolering och ofrivillig ensamhet hos personer med insatser inom socialpsykiatrin.
- Ökad sjukfrånvaro bland medarbetarna har medfört utmaningar att hålla utredningstiderna.
- Nyanställda medarbetare som är i behov av stöd och närhet till arbetsledning har ställt krav på det operativa ledarskapet när många arbetar hemifrån.

Ekonomisk påverkan:

- Kostnadsökningen i samband med covid-19 har varit störst inom barn- och

ungdomsenheten. De ökade kostnaderna består till stor del av ökad sjukfrånvaro bland medarbetarna under våren som medfört ökade sjuklönekostnader.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

- Fortsatta svårigheter för arbetslösa att ta sig in på arbetsmarknaden har lett till att minskningen av personer som har ekonomiskt bistånd avmattas.
- Långtidsarbetslösa hamnar längre bort från arbetsmarknaden då personer som blivit arbetslösa med anledning av pandemin ökat och har lättare att återigen få arbete.
- Arbetslöshet kan försvåra nyanländas möjlighet att nå egen försörjning och etablering i samhället.

Ekonomisk påverkan:

- Verksamheten haft en högre sjukfrånvaro bland medarbetarna som medfört ökade sjuklönekostnader och personalkostnader.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Delvis tillräcklig

Analys

Skärholmens stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2021 varit delvis tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på att:

- ett antal av de systematiska kontrollerna i väsentlighets- och riskanalysen inte har genomförts som planerats alternativt att dokumentation som styrker att de genomförts på det sätt som beskrivits saknas.
- ett antal av de åtgärderna i väsentlighets- och riskanalysen inte har genomförts som planerats alternativt att dokumentation som styrker att de genomförts på det sätt som beskrivits saknas. Exempel på processer där åtgärder inte genomförts som beskrivits är Lex Sarah rapportering, förbrukningen av miljöbränsle i förvaltningens etanol- och biogasfordon och systematiskt informationssäkerhetsarbete.
- av 15 framtagna kontrollaktiviteter i internkontrollplanen har det identifierats avvikelser vid fyra; tre mindre och en större. De fyra avvikelserna rör tre processer, inköp och avtalstrohet, hemlöshet samt ej verkställda beslut.

Förvaltningen gjorde i samband med verksamhetsplaneringen under hösten 2021 ett arbete för att stärka den interna kontrollen. I arbetet har förvaltningen utgått från revisorernas årsrapport samt identifierade behov inom förvaltningen. Arbetet har bland annat inneburit att tydligare definiera väsentliga processer och arbetssätt som en grund för identifieringen av oönskade händelser, åtgärder samt systematiska kontroller och kontrollaktiviteter. Utvecklingen kommer att fortlöpa under 2022.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering

Avseende kvalitet har förvaltningen utvecklat sitt arbete med internkontroll, inklusive insatser för att öka medvetenheten om vikten av att arbeta med internkontroll och stöd i utformningen. Åtgärderna har bland annat omfattat att flertalet gånger diskutera frågan på förvaltningens ledningsgrupp, besök av stabens strateg i samtliga avdelningsledningsgrupper samt informationsfilmer och nyhetsbrev till samtliga chefer.

Inom ramen för arbetet med det förvaltningsövergripande ledningssystemet har förvaltningen definierat ytterligare övergripande styrnings- och uppföljningsprocesser samt prioriterade processer inom socialtjänst och verksamheter för personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg med särskilt fokus på äldreomsorg.

Förvaltningen har också gjort ett arbete för att anpassa stadens projektledningsmodell Lilla Ratten till förvaltningens behov samt genomfört en process- och projektledarutbildning i syfte att stärka förmågan att leda innovations- och utvecklingsarbete.

Ett annat arbete i kvalitetshöjande syfte är samarbeten med akademien inom olika kärnområden samt också i relation till utveckling av arbetssätt brett.

Innovationsprojekt

Förvaltningen har under året genomfört ett antal innovationsprojekt.

- Digital samhällsvägledning

Förvaltningen har testat och utvärderat möjligheten att genomföra samhällsvägledning digitalt. I samband med utvärdering framkom utmaningar som exempelvis att stadens nuvarande digitala plattform är ett hinder för att utveckla en ändamålsenlig digital samhällsvägledning samt att endast allmän information kunde förmedlas som inte skiljde sig från den information som redan ges via telefon. Med anledning av utmaningarna som framkom har arbetet pausats så länge nuvarande tekniska förutsättningar råder.

- Digitala former för medborgardialog och medborgarinflytande

Den digitala plattformen som förvaltningen arbetat med har testats på fokusgrupper i workshops. Lansering av plattformen har skjutits fram till 2022. Under 2022 kommer även en första uppföljning av användandet att genomföras.

- *Skärholmsakademin*

Skärholmsakademin lanserades under året. Syftet med akademien är att samla relevant information och kunskap digitalt genom att producera utbildningar där förvaltningen ser att det finns behov av kompetenshöjning samt att samla och länka till relevant extern kunskap. Exempel på utbildningar som producerats inom ramen för akademien är utbildning i rollen som tjänsteperson, digitala arbetssätt samt grundläggande innovationsarbete. Arbetet med att utveckla innehåll till akademien fortsätter.

- Digitalt medverkande på stadsdelsnämndens sammanträden

Ledamöterna i stadsdelsnämnden har haft möjlighet att delta på sammanträdena digitalt.

Nämndsammanträdena har även livesänts.

- Stärka brukarinflytande och utveckla välfärdsteknik

Inom förvaltningens verksamhetsområden för stöd och service i egen regi har flera projekt initierats vars syfte är att stärka brukarinflytandet och utveckla välfärdstekniken som ett komplement i arbetet. Flera av dessa projekt styrs av staden centralt, till exempel smarta lås, digitala inköp och digital nattillsyn som styrs av äldreförvaltningen. Projekten är inledda och följer äldreförvaltningens plan för implementering.

Målkonflikter

Förvaltningen vill lyfta de egna tekniska förutsättningarna, som en potential möjliggörare - eller barriär - i arbetet för kvalitetsutveckling, innovation och digitalisering.

Pandemin har aktualiserat frågan om digitaliseringens möjligheter och också lett till en utveckling och en vilja att fortsatt och på olika sätt utveckla de digitala arbetsformerna. Att fler medarbetare arbetar digitalt innebär en kulturell förändring där mer fokus per automatik riktas mot hur digitalisering fortsatt kan effektivisera verksamheterna. Här finns också en möjlighet att stärka stadens verksamheter som attraktiva arbetsgivare, där möjligheten till flexibla arbetssätt kommer att vara en ännu starkare konkurrensfaktor framåt.

Dock går att konstatera en begränsning i de egna tekniska systemen. I nuläget utgör de inte den möjliggörare som krävs för att få full effekt av ett utvecklingsarbete. Begränsningar i teknik ger begränsningar i utveckling av metodik, arbetssätt och innovationslust.

Innovationsarbetet tar sin utgångspunkt i de egna verksamhetsbehoven utifrån en idé om nyttan för de verksamheten finns till för. Tekniska förutsättningar som stödjer nya arbetssätt och kreativa processer bedömer förvaltningen därmed vara viktigt för effekt av arbetet med innovation och digitalisering framåt.

En annan viktig del som bland annat framhålls av det nya kvalitetsprogrammet är att staden fortsätter att utveckla effektiva och stödjande metoder samt skapar mötesplatser för idéutbyte. Här vill förvaltningen framhålla fördelen med att dessa mötesplatser även används för löpande koordinering av insatser mot gemensamma mål, för att undvika löpande målkonflikter och säkerställa att behoven hos dem vi arbetar för är utgångspunkten i det gemensamma arbetet.

Samverkan med externa aktörer

Förvaltningen har under 2021 en pågående samverkan med Södertörns högskola som består av:

- Tre enheter inom socialtjänsten har tagit emot följeforskare från socionomutbildningen med syfte att utvärdera det arbete som utförs på enheten.
- Flera enheter inom socialtjänsten har tagit emot digitala studiebesök för att socionomstudenter i början av sin utbildning ska få inblick i arbetet inom socialtjänsten.
- Tre gemensamma workshops har ägt rum i syfte att tydligare tydligare identifiera inom vilka behov och önskemål respektive part har för att samverkan ska ge störta utbyte för respektive part.

Samverkan med andra aktörer:

- Förvaltningen har deltagit i en förstudie under ledning av forskningsinstitutet Rise på temat *Future of work*. Förutom förstudien har förvaltningen även deltagit vid inspirationsföreläsningar och workshops med Rise. Förstudien, föreläsningarna och workshops rör samtliga temat hybrid-arbete och tas om hand inom projektet för ny lokal.
- Samverkan med näringslivet genom dialog med företagarförening
- Samverkan med samtliga fyra centrumägare inom ramen för platssamverkan. Inom platssamverkan medverkar även Skafast som representerar fastighetsägare.
- I samverkan med civilsamhället har utomhuskonserter genomförts under sommaren på torg, i parker och parklekar.
- *Lär känna din granne* har även arrangerats i Vårberg.
- De planerade workshops kring icke-våld i offentliga miljöer vid social oro sköts på grund av pandemin fram. Istället har förvaltningen hållit i en mindre fokusgrupp med föräldrar.

Synpunkter och klagomål

Förvaltningen har ett väl inarbetat sätt att hantera klagomål. Förvaltningens inställning är att klagomål bidrar till verksamhetsutveckling.

- Varje synpunkt eller klagomål oavsett källa diarieförs av registrator.
- Synpunkten eller klagomålet skickas därefter omgående till ansvarig avdelningschef för bedömning/åtgärd.
- Den ansvariga avdelningen ansvarar för att återkoppla till medborgaren/brukaren så att de direkt kan svara på eventuella följdfrågor.

Inkomna synpunkter och klagomål redovisas i bilaga.

Övrigt

Kompetensutvecklingsatsningen

Språkutveckling på arbetsplatsen

Medel från kompetensutvecklingsatsningen användes under året för vikarietäckning inom förskolan.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2022-02-02
Stefano Prestinoni, Administrativ chef	2022-02-02